

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ – ΤΜΗΜΑ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Ερευνητική Πτυχιακή Εργασία

«Διερεύνηση της πιθανής εξάρτησης ή κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ και η συσχέτιση της με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης»

Φοιτήτριες:

Βιτσαζάκη Μαριλένα

Ιωάννου Αναστασία

Κασσάρα Άννα

Επιβλέπουσα: Μανιού Μαρία

Επιστημονικός Συνεργάτης, Τμήμα Νοσηλευτικής

Ελληνικό Μεσογειακό Παν/μιο

Ηράκλειο 2022

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε, αρχικά, την επιβλέπουσα καθηγήτρια της πτυχιακής μας εργασίας, Μαρία Μανιού, για την πολύτιμη βοήθεια και την καθοδήγηση που μας παρείχε όλο το προηγούμενο διάστημα. Επιπλέον, θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλους τους φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνα και μας βοήθησαν με αυτόν τον τρόπο στη συγκέντρωση των στοιχείων και κατά συνέπεια στην εκπόνηση της πτυχιακής μας εργασίας. Τέλος, οφείλουμε να πούμε ένα τεράστιο ευχαριστώ στους γονείς μας, οι οποίοι μας στήριξαν καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μας.

Περίληψη

Εισαγωγή: Για μεγάλο μέρος των νέων ανθρώπων το να φοιτούν στο πανεπιστήμιο σημαίνει ότι ανοίγουν τα φτερά τους να πετάξουν από τη γονική φωλιά, να αποκτήσουν πτυχίο σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο, να ανεξαρτοποιηθούν και να αποκτήσουν την ταυτότητά τους ως ενήλικες. Το αλκοόλ παίζει σημαντικό ρόλο στην κοινωνική ζωή των φοιτητών και η προβληματική χρήση του από τους φοιτητές αποτελεί ένα βασικό θέμα της δημόσιας υγείας, καθώς επιφέρει πολλές επιπτώσεις στη σωματική, στην ψυχοκοινωνική και στην ψυχική υγεία των σπουδαστών.

Σκοπός: Διερεύνηση της πιθανής εξάρτησης ή κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ και η συσχέτισή της με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

Μεθοδολογία: Τα δεδομένα συλλέχθηκαν μέσω Googleforms, χρησιμοποιώντας δύο σταθμισμένα ερωτηματολόγια και ένα ερωτηματολόγιο αυτοσχέδιο με ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου για καταγραφή των δημογραφικών στοιχείων. Τα βιβλιογραφικά δεδομένα συλλέχθηκαν μέσα από την ανασκόπηση βιβλίων, άρθρων, δημοσιευμάτων, και μεταπτυχιακών/διδακτορικών διατριβών που σχετίζονται με το θέμα της παρούσας εργασίας και το περιεχόμενό τους κρίθηκε χρήσιμο να αξιοποιηθεί.

Αποτελέσματα: Όσον αφορά τη διερεύνηση της πιθανής εξάρτησης ή κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ των φοιτητών/-τριών του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης, προκύπτει ότι η πλειοψηφία του δείγματος (114 άτομα) έχει μέτρια-βαριά διαταραχή χρήσης αλκοόλ (Moderate-severe alcohol use disorder), σε ποσοστό 55,6%, ενώ, επίσης, υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος.

Συμπεράσματα: Η έρευνα συμπέρανε πως η θετική συσχέτιση μεταξύ της κατανάλωσης αλκοόλ και της αυτοεκτίμησης και της κοινωνικής υποστήριξης που διαθέτουν οι φοιτητές, υποστηρίζει προηγούμενα ευρήματα.

Λέξεις-Κλειδιά: αλκοόλ, φοιτητές, αυτοεκτίμηση, κοινωνική υποστήριξη, κατάχρηση

Abstract

Introduction: For a large proportion of young people attending university means spreading their wings to fly away from the parental nest, to obtain a degree in a particular subject, to become independent and to acquire their identity as adults. Alcohol plays an important role in the social life of students and its problematic use by students is a key public health issue, as it has many effects on the physical, psychosocial and mental health of students.

Purpose: Investigation of the possible dependence or abuse from the use of alcohol and its correlation with the self-esteem and social support of the students of the Nursing department of the Hellenic Mediterranean University of Crete.

Methodology: Data were collected through Googleforms, using two weighted questionnaires and a self-made questionnaire with open-ended and closed-ended questions to capture demographics. The bibliographic data was collected through the review of books, articles, publications, and master's/doctoral theses related to the subject of this work and their content was deemed useful to utilize.

Results: Regarding the investigation of the possible dependence or abuse from the use of alcohol among the students of the Department of Nursing of the Hellenic Mediterranean University of Crete, it appears that the majority of the sample (114 people) has a moderate-severe alcohol use disorder (Moderate -severe alcohol use disorder), at a rate of 55.6%, while there is also a statistically significant correlation between the use of alcohol and the self-esteem of the students of the department.

Conclusions: The research concluded that the positive correlation between alcohol consumption and self-esteem and social support possessed by college students supports previous findings.

Keywords: *students, alcohol, self-esteem, social support*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	- 3 -
Abstract	- 4 -
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	- 5 -
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΑΡΤΩΝ.....	- 7 -
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	- 8 -
ΛΙΣΤΑ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	- 9 -
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	- 10 -
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.....	- 13 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ	- 14 -
1.1 Παγκόσμια κατανάλωση αλκοόλ	- 14 -
1.2 Κατανάλωση αλκοόλ ανά είδος αλκοολούχου ποτού	- 17 -
1.3 Αλκοολισμός και διαταραχές χρήσης αλκοόλ.....	- 20 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΠΑΙΖΟΥΝ ΡΟΛΟ ΣΤΗΝ ΕΞΑΡΤΗΣΗ Ή ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΛΚΟΟΛ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	- 22 -
2.1 Η σχέση των φοιτητών με το αλκοόλ.....	- 22 -
2.2 Παράγοντες που σχετίζονται με την κατανάλωση αλκοόλ από τους φοιτητές.....	- 23 -
2.3 Κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και φύλο.....	- 27 -
2.4 Κατάχρηση/εξάρτηση από το αλκοόλ εξαιτίας του burnout των φοιτητών	- 29 -
2.5 Μετάδοση της χρήσης αλκοόλ στους φοιτητές από τους γονείς τους.....	- 30 -
2.6 Η σχέση μεταξύ χρήσης αλκοόλ και καπνίσματος.....	- 32 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ Ή ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΛΚΟΟΛ ΜΕ ΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- 35 -
3.1 Η έννοια της αυτοεκτίμησης στα νεαρά άτομα.....	- 35 -
3.2 Αλκοόλ και συσχέτισή του με την ψυχική ευεξία, την αυτοεκτίμηση και την αυτο-αποτελεσματικότητα στους φοιτητές πανεπιστημίου	- 36 -
3.3 Ο κρίσιμος ρόλος των κοινωνικών δικτύων, κοινωνικών ικανοτήτων και κοινοτικών πόρων στην αντιστάθμιση των στρεσογόνων παραγόντων της νεολαίας που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εμπλοκή ουσιών και άλλες προβληματικές συμπεριφορές .	- 40 -
3.4 Μελέτη των διαφορών στην αυτοεκτίμηση, τη συγγενική κοινωνική υποστήριξη και τις αντιδράσεις αντιμετώπισης μεταξύ ενηλίκων παιδιών αλκοολικών (ACOA) και μη	- 41 -
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.....	- 44 -
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	- 45 -
4.1 Σκοπός	- 45 -
4.2 Μεθοδολογία έρευνας.....	- 45 -

4.2.1 Πληθυσμός μελέτης	- 45 -
4.2.2 Χώρος μελέτης.....	- 45 -
4.2.3 Κριτήρια επιλογής	- 45 -
4.2.4 Κριτήρια αποκλεισμού	- 45 -
4.2.5 Ανάλυση μελέτης - Συλλογή δεδομένων.....	- 45 -
4.3 Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας	- 48 -
4.4 Αποτελέσματα	- 49 -
ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	- 120 -
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	- 123 -
• El Jilali, L. B., Benazzouz, B., El Hessni, A., Ouichou, A., & Mesfioui, A. (2020). Prevalence of alcohol consumption and alcohol use disorders among middle and high school students in the province of Khemisset, Morocco: a cross-sectional study. <i>International Journal of Adolescence and Youth</i> , 25(1), 638-648. https://doi.org/10.1080/02673843.2019.1700807 . - 125 -	
• Jackson, E.R., Shanafelt, T.D., Satele, D.V., & Dyrbye, L.N.(2016). Burnout and Alcohol Abuse/Dependence Among U.S. Medical Students. <i>Academic Medicine</i> , 91(9), 1251-1256. DOI: https://doi.org/10.1097/ACM.0000000000001138	- 127 -
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	- 137 -

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΑΡΤΩΝ

Χάρτης 1. Κατανάλωση αλκοόλ ανά άτομο ηλικίας 15 ετών και άνω, για το έτος 2018.	
Χάρτης 2. Ποσοστό κατανάλωσης αλκοόλ για το έτος 2016, των ενήλικων ατόμων, ηλικίας 15 ετών και άνω.	
Χάρτης 3. Απεικόνιση του ποσοστού κατανάλωσης τουλάχιστον 60 γραμμαρίων περισσότερου αλκοόλ σε τουλάχιστον μία περίπτωση τις τελευταίες 30 ημέρες αλκοόλ για το έτος 2016, για τα άτομα ηλικίας 15+ ετών.	
Χάρτης 4. Απεικόνιση του ποσοστού ενηλίκων, ηλικίας 15 ετών και άνω, που δεν έχουν πει καθόλου αλκοόλ τους τελευταίους 12 μήνες, για το έτος 2016.	

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1. Μερίδιο ανδρών έναντι ποσοστού γυναικών που κατανάλωσαν αλκοόλ το έτος 2016.	
Διάγραμμα 2. Απεικόνιση της κατανάλωσης αλκοόλ ανάλογα με τον τύπο αλκοολούχου ποτού (κρασί, μπίρα και οινοπνευματώδη ποτά), στην Ιταλία, για τη χρονική περίοδο 1890 – 2014.	
Διάγραμμα 3. Η μπίρα ως μερίδιο της συνολικής κατανάλωσης αλκοόλ, για το έτος 2016.	
Διάγραμμα 4. Παγκόσμια μέση ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση μπίρας ανά άτομο, για το έτος 2019.	
Διάγραμμα 5. Το κρασί ως μερίδιο της παγκόσμιας συνολικής κατανάλωσης αλκοόλ, για το έτος 2016.	
Διάγραμμα 6. Μέση ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση κρασιού, για το έτος 2019.	
Διάγραμμα 7. Μερίδιο του πληθυσμού που πάσχει από διαταραχές χρήσης αλκοόλ, σύμφωνα με τη Διεθνή Ταξινόμηση Νόσων, για το έτος 2019.	
Διάγραμμα 8. Ποσοστό ανδρών έναντι γυναικών που πάσχουν από διαταραχές χρήσης αλκοόλ το έτος 2019.	

ΛΙΣΤΑ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ACOA	Adult Children of Alcoholics (Ενήλικα Παιδιά Αλκοολικών)
AUD	Alcohol Use Disorder (Διαταραχή Χρήσης Αλκοόλ)
AUDADIS-IV	Alcohol Use Disorder and Associated Disabilities Interview Schedule (Πρόγραμμα Συνεντεύξεων για τη Διαταραχή Χρήσης Αλκοόλ και τις Συναφείς Αναπηρίες)
COGA	Collaborative Study on the Genetics of Alcoholism (Συνεργατική Μελέτη για τη Γενετική του Αλκοολισμού)
NCS	National Comorbidity Study (Εθνική Μελέτη Συννοσηρότητας)
NLAES	National Longitudinal Alcohol Epidemiologic Survey (Εθνική Διαμήκης Επιδημιολογική Έρευνα Αλκοόλ)
QOL	Quality Of Life (Ποιότητα Ζωής)
ΕΛΜΕΠΑ	Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η χρήση αλκοόλ είναι παράγοντας κινδύνου διαφόρων ασθενειών και τύπων τραυματισμών, καθώς και κοινωνικών και νομικών προβλημάτων. Οι διαταραχές χρήσης αλκοόλ (AUDs), οι οποίες ενσωματώνουν την εξάρτηση από το αλκοόλ και την κατάχρηση αλκοόλ θεωρούνται σημαντικό πρόβλημα δημόσιας υγείας (Fujii et al., 2016; Pradhan et al., 2012). Αρκετές μελέτες, όπως αυτή των Dupuis et al. (2016), έδειξαν συσχετίσεις μεταξύ της κατάχρησης αλκοόλ και των σωματικών και ψυχικών συνεπειών που μπορούν να προληφθούν στην υγεία.

Το αλκοόλ αποτελεί τον τρίτο κύριο παράγοντα κινδύνου που μπορεί να προληφθεί για την παγκόσμια επιβάρυνση των ασθενειών και είναι υπεύθυνος παράγοντας για 3,3 εκατομμύρια θανάτους παγκοσμίως. Το έτος 2012, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ανέφερε ότι το 7,6 και το 4% των θανάτων οφείλονταν στο αλκοόλ, συνολικά για άνδρες και γυναίκες. Το αλκοόλ συμβάλλει σε περισσότερες από 200 ασθένειες και καταστάσεις υγείας που σχετίζονται με τραυματισμούς, κυρίως εξάρτηση από το αλκοόλ, κίρρωση του ήπατος, καρκίνους και τραυματισμούς. Η κατάχρηση αλκοόλ είναι ο πέμπτος κύριος παράγοντας κινδύνου πρόωρου θανάτου παγκοσμίως, μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15 - 49 ετών (WHO, 2014).

Σύμφωνα με την έκθεση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για το αλκοόλ και την υγεία, για το έτος 2016, αναφέρεται πως περίπου τρία εκατομμύρια θάνατοι παγκοσμίως κάθε χρόνο αποδίδονται στην επιβλαβή χρήση αλκοόλ και το 28,7% της παγκόσμιας επιβάρυνσης που συνδέεται με την κατανάλωση αλκοόλ παγκοσμίως το έτος 2016, οφείλονταν σε τραυματισμούς (WHO, 2018). Ακόμη, σύμφωνα με διεθνείς μελέτες βρέθηκε επικράτηση της κατανάλωσης αλκοόλ, η οποία μεταξύ των εφήβων ηλικίας 12-13 ετών κυμαίνεται στο 3,9%, ενώ μεταξύ των ατόμων ηλικίας 18-20 ετών κυμαίνεται στο 51,6% (Maldonado-Devincci et al., 2010).

Επίσης, αναφέρθηκε πως η κατάχρηση οινοπνεύματος ότι είναι ισχυρός προγνωστικός παράγοντας της ψυχικής υγείας των μαθητών, η οποία αποδόθηκε σε αυξημένα καταθλιπτικά συμπτώματα τα οποία συνοδεύονταν από κατανάλωση αλκοόλ για να αντιμετωπίσουν συμπεριφορές απόπειρας αυτοκτονίας, αυτοτραυματισμού και επιθετικές συμπεριφορές (Bravo et al., 2017; Peltzer et al., 2016). Επιπλέον, η χρήση αλκοόλ συσχετίστηκε με τη χρήση νέων ψυχοδραστικών

ουσιών, η οποία επιδεινώθηκε από την παρουσία αλκοόλ (Martinottietal., 2014). Στο σημείο αυτό τονίζεται πως οι μαθητές με προβληματική χρήση αλκοόλ είναι λιγότερο πιθανό να αναζητήσουν επαγγελματική βοήθεια για το πρόβλημα ψυχικής τους υγείας, ενώ αυτή η προβληματική χρήση του αλκοόλ, συμβάλλει σε σημαντικό ποσοστό της εμπλοκής των μαθητών σε επικίνδυνη σεξουαλική συμπεριφορά (Kassaetal., 2016), και σε φτωχότερες εκτελεστικές λειτουργίες (Paradaetal., 2012), όπως και σε κακή ακαδημαϊκή επίδοση (Mazuretal., 2016).

Για τους φοιτητές, ο επιπολασμός της προβληματικής χρήσης αλκοόλ βρέθηκε ευρέως μεταβλητός και γενικά υψηλότερος στις ανεπτυγμένες χώρες. Η χρήση αλκοόλ από τους μαθητές γενικά κυμαινόταν στο 22% στην Αιθιοπία, 94% στην Ιρλανδία, και η προβληματική χρήση αλκοόλ κυμαινόταν από 2,5% στη Γερμανία και 53% στην Ιρλανδία (Deressa&Azazh, 2011; Heatheretal., 2011). Κατά μέσο όρο στις ανεπτυγμένες χώρες, κάθε μαθητής έπινε 1,7 ποτά ημερησίως με περίπου τρία επεισόδια καταχρηστικής κατανάλωσης αλκοόλ το μήνα και περίπου 10% πιθανής εξάρτησης από το αλκοόλ (Lorantetal., 2013). Παράδειγμα, σε φοιτητές της Αιθιοπίας, αναφέρθηκε 31% χρήση αλκοόλ στο Πανεπιστήμιο της Αντίς Αμπέμπα και 50% χρήση αλκοόλ από τους φοιτητές στο Πανεπιστήμιο Haramaya (Tsfayeetal., 2014).

Ως προγνωστικοί παράγοντες για την προβληματική χρήση αλκοόλ από τους μαθητές εντοπίστηκαν στο παρελθόν να είναι το φύλο, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση, η διαβίωση σε κοινότομα με πολλούς συγκατοίκους, οι πολιτισμικοί κανόνες για το αλκοόλ και οι οικογένειες που κάνουν χρήση ουσιών (Dázioetal., 2016).

Όσον αφορά την προβληματική χρήση αλκοόλ από φοιτητές πανεπιστημίου, αυτό αποτελεί ένα φλέγων ζήτημα δημόσιας υγείας εξαιτίας των πολλών επιπτώσεων που έχει στη σωματική, ψυχοκοινωνική και ψυχική υγεία των ατόμων (Mekonenetal., 2017).

Η παρούσα εργασία επιχειρεί να καταγράψει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την πιθανή εξάρτηση ή κατάχρηση από τη χρήση του αλκοόλ που εμφανίζουν οι φοιτητές που φοιτούν στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (ΕΛΜΕΠΑ) Κρήτης και να συσχετίσουν τα αποτελέσματα με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές και φοιτήτριες που φοιτούν συγκεκριμένα στο τμήμα Νοσηλευτικής. Για το λόγο αυτό, διενεργήθηκε έρευνα, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο έως τον Δεκεμβρίου 2022 και τα αποτελέσματά της παρουσιάζονται στο παρόν κείμενο.

Ο λόγος που επιλέχθηκε το εν λόγω Πανεπιστήμιο είναι γιατί σε αυτό φοιτούν οι συγγραφείς της παρούσας εργασίας, οπότε πρόκειται για ένα γνώριμο περιβάλλον, η επικοινωνία με τους συμφοιτητές τους είναι οικεία και η συλλογή των δεδομένων κρίθηκε πως θα ήταν περισσότερο ταχεία. Πρόκειται για ένα νέο και ποιοτικό Πανεπιστήμιο, με εξωστρεφή χαρακτήρα και πολύ έντονη παρουσία διεθνώς, ενώ το Τμήμα Νοσηλευτικής ιδρύθηκε το Μάιο του έτους 2019 με σκοπό να παράσχει εκπαίδευση υψηλού επιπέδου στους φοιτητές και στις φοιτήτριες του (ΕΛΜΕΠΑ, 2022).

Η εργασία ολοκληρώνεται με τα γενικά συμπεράσματα που προκύπτουν από τη μελέτη της έρευνας.

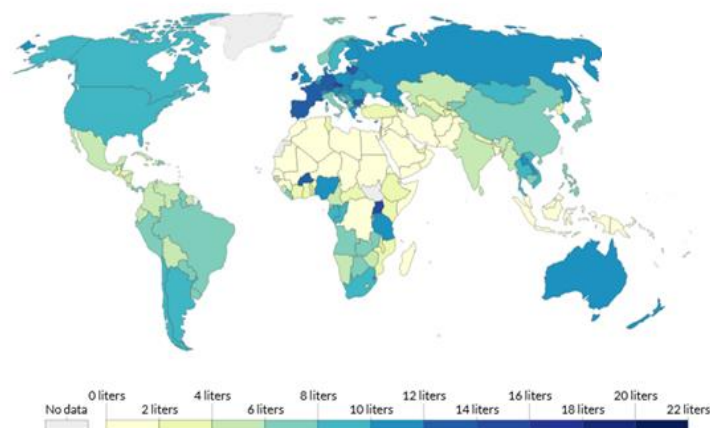
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ

1.1 Παγκόσμια κατανάλωση αλκοόλ

Το αλκοόλ ιστορικά διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην κοινωνική δέσμευση και το δέσιμο για πολλούς. Ενώ η κατανάλωση αλκοόλ που γίνεται σε κοινωνικές εκδηλώσεις είναι ευχάριστη για τον περισσότερο κόσμο, παρ' όλ' αυτά, η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ συνδέεται με μια σειρά από αρνητικά αποτελέσματα, όπως, για παράδειγμα, λειτουργεί ως παράγοντας κινδύνου για ασθένειες και επιπτώσεις στην υγεία, έγκλημα, τροχαία συμβάντα, ενώ κάποιους τούς οδηγεί στην εξάρτηση από το αλκοόλ. Η κατανάλωση αλκοόλ παγκοσμίως προκαλεί 2,8 εκατομμύρια πρόωρους θανάτους ετησίως (Ritchie&Roser, 2022).

Η ετήσια μέση κατανάλωση αλκοόλ εμφανίζεται στον Χάρτη 1, εκφρασμένη ανά άτομο ηλικίας 15 ετών και άνω. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διαφορές που υπάρχουν στην περιεκτικότητα σε αλκοόλ διαφορετικών αλκοολούχων ποτών, όπως είναι η μύρα, το κρασί και τα οινοπνευματώδη ποτά, γίνεται αναφορά σε αυτό σε λίτρα καθαρού αλκοόλ ανά έτος. Έτσι, η παγκόσμια μέση κατανάλωση το έτος 2018 ήταν 6,18140363000971 λίτρα ανά άτομο.

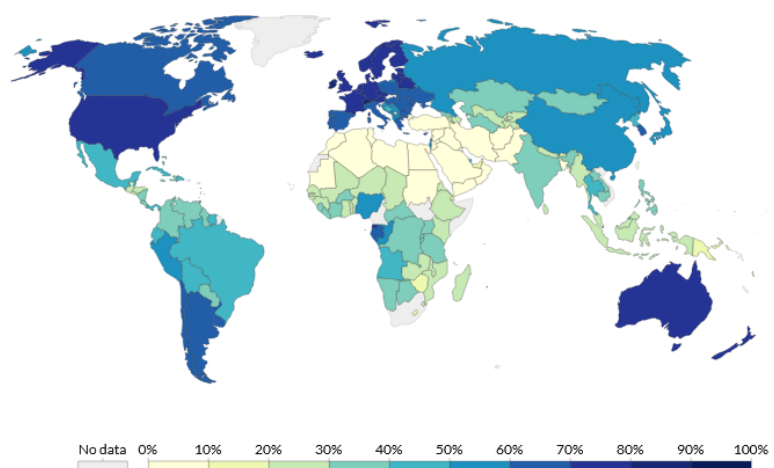
Χάρτης 1. Κατανάλωση αλκοόλ ανά άτομο ηλικίας 15 ετών και άνω, για το έτος 2018.

Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

Όπως δείχνει ο Χάρτης 1, η μέση κατά κεφαλήν κατανάλωση αλκοόλ ποικίλλει ανά τον κόσμο, αλλά παρατηρούνται μεγάλες γεωγραφικές διαφορές, όπως, για παράδειγμα, η κατανάλωση αλκοόλ στη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή

είναι ιδιαίτερα χαμηλή, ενώ σε κάποιες από αυτές τις χώρες είναι σχεδόν μηδενική. Στο πιο ψηλό σημείο της κλίμακας, η κατανάλωση αλκοόλ σε όλη την ευρωπαϊκή ήπειρο είναι η υψηλότερη, περίπου δεκαπέντε λίτρα ανά άτομο ετησίως στην Τσεχία, κάτι που ισοδυναμεί με περίπου δύο μπουκάλια αλκοόλ/άτομο/εβδομαδιαίως. Ακολουθούν λίγο πιο πίσω οι δυτικοευρωπαϊκές χώρες, όπου μαζί με τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Πορτογαλία, την Ιρλανδία και το Βέλγιο καταναλώνουν περίπου 12 - 14 λίτρα (Ritchie & Roser, 2022).

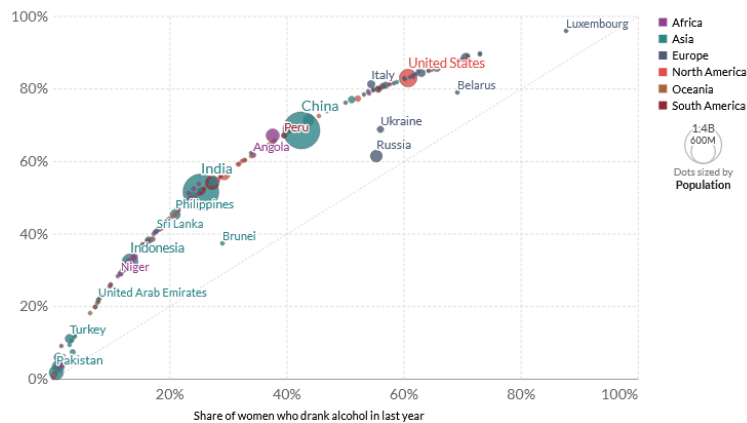
Στον Χάρτη 2 παρουσιάζεται το ποσοστό των ενηλίκων, ηλικίας 15 ετών και άνω, που έχουν καταναλώσει αλκοόλ το έτος 2016. Φαίνεται από το Χάρτη πως σε πολλές χώρες η πλειοψηφία των ενηλίκων πίνουν ελάχιστο αλκοόλ, ενώ στη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή η επικράτηση της κατανάλωσης αλκοόλ είναι σημαντικά χαμηλότερη από ό,τι αλλού, δηλαδή συνήθως το 5 - 10% των ενηλίκων στις περιοχές αυτές καταναλώναν αλκοόλ το προηγούμενο έτος και σε ορισμένες χώρες η κατανάλωση αλκοόλ ήταν <5%.

Χάρτης 2. Ποσοστό κατανάλωσης αλκοόλ για το έτος 2016, των ενηλίκων ατόμων, ηλικίας 15 ετών και άνω.

Πηγή: Ritchie, & Roser (2022).

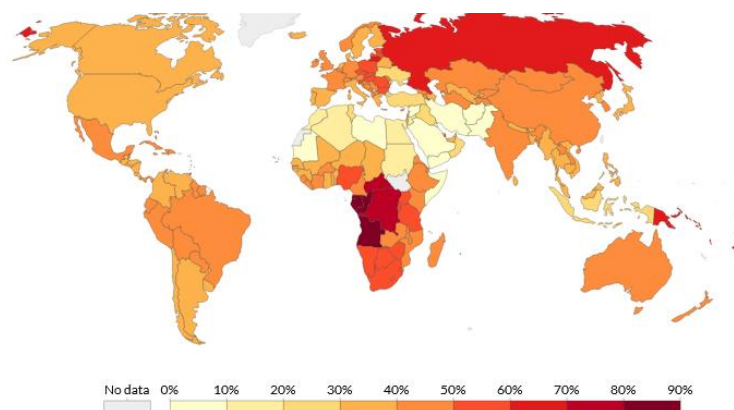
Από την πλευρά της κατανάλωσης αλκοόλ ανά φύλο, διαπιστώνεται ότι σε όλες τις χώρες οι άνδρες είναι πιο πιθανό να πίνουν από ό,τι οι γυναίκες. Αυτή η διαφορά φύλου φαίνεται να είναι χαμηλότερη σε χώρες όπου ο συνολικός επιπολασμός της κατανάλωσης αλκοόλ είναι υψηλός. Όπου ο επιπολασμός κατανάλωσης οινοπνεύματος είναι από χαμηλό έως μεσαίο εύρος, ο επιπολασμός της κατανάλωσης οινοπνεύματος στις γυναίκες τείνει να είναι σημαντικά χαμηλότερος – συχνά είναι λιγότερο από το ήμισυ του ποσοστού των ανδρών (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Μερίδιο ανδρών έναντι ποσοστού γυναικών που κατανάλωσαν αλκοόλ το έτος 2016.

Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

Όταν η κατανάλωση αλκοόλ γίνεται σε μεγάλες ποσότητες σε μια μόνο συνεδρία έναντι μικρών ποσοτήτων πιο συχνά, τότε αποτελεί παράγοντα κινδύνου για μια σειρά από αρνητικά αποτελέσματα στην υγεία.Ως βαριά επεισοδιακή κατανάλωση αλκοόλ ορίζεται η αναλογία των ενηλίκων οι οποίοι καταναλώνουν τουλάχιστον 60 γραμμάρια καθαρού αλκοόλ σε τουλάχιστον μία συνεδρία τις τελευταίες 30 ημέρες. Τα 60 γραμμάρια καθαρού αλκοόλ αναλογούν τυπικά σε περίπου 6 αλκοολούχα ποτά. Στον Χάρτη 3 απεικονίζεται η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ σε μία μόνον συνεδρία, τις προηγούμενες 30 ημέρες,στο σύνολο των καταναλωτών, δηλαδή εξαιρούνται τα άτομα τα οποία ήπιαν λιγότερο από ένα ποτό αλκοόλ τους τελευταίους δώδεκα μήνες.

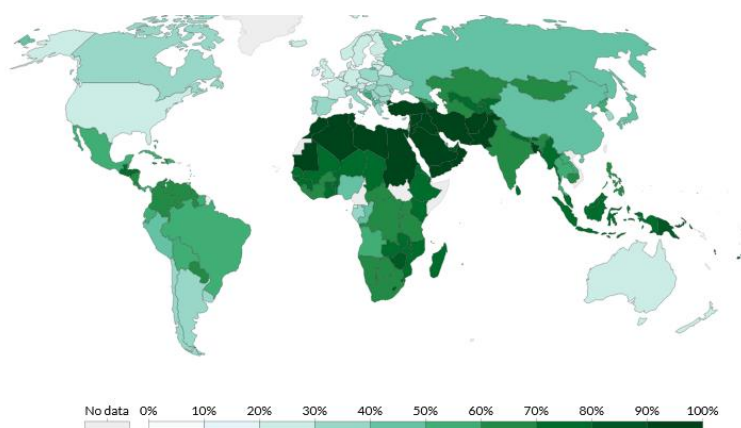
Χάρτης 3. Απεικόνιση του ποσοστού κατανάλωσης τουλάχιστον 60 γραμμαρίων περισσότερου αλκοόλ σε τουλάχιστον μία περίπτωση τις τελευταίες 30 ημέρες αλκοόλ για το έτος 2016, για τα άτομα ηλικίας 15+ ετών.

Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

Αν συγκριθούν και οι τρεις Χάρτες μεταξύ τους, καθίσταται σαφές πως η βαριά κατανάλωση αλκοόλ δεν είναι απαραίτητα πιο κοινή στις ίδιες χώρες όπου η κατανάλωση αλκοόλ είναι πιο κοινή (Ritchie & Roser, 2022).

Τα δεδομένα επικράτησης της κατανάλωσης αλκοόλ παγκοσμίως, δείχνουν πως οι τάσεις για την αποχή από το αλκοόλ εμφανίζονται στα γραφήματα ως το μερίδιο των ενηλίκων που δεν ήπιαν το προηγούμενο έτος και εκείνων που δεν κατανάλωσαν ποτέ αλκοόλ.

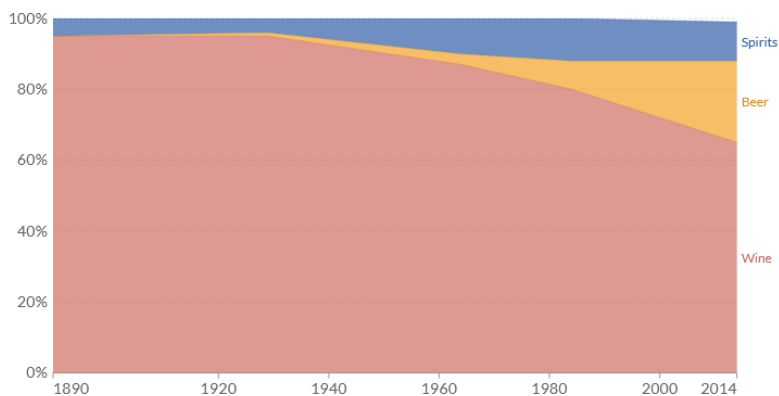
Για τις περιοχές της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής τα επίπεδα αποχής από το αλκοόλ εμφανίζονται ιδιαίτερα υψηλά, όπως δείχνει ο Χάρτης 4, ενώ φαίνεται, επίσης, πως στο μεγαλύτερο όγκο χωρών της περιοχής αυτής, πάνω από το 80% δεν κατανάλωσαν ποτέ αλκοόλ στη ζωή τους (Ritchie & Roser, 2022).

Χάρτης 4. Απεικόνιση του ποσοστού ενηλίκων, ηλικίας 15 ετών και άνω, που δεν έχουν πει καθόλου αλκοόλ τους τελευταίους 12 μήνες, για το έτος 2016.
Πηγή: Ritchie, & Roser (2022).

1.2 Κατανάλωση αλκοόλ ανά είδος αλκοολούχου ποτού

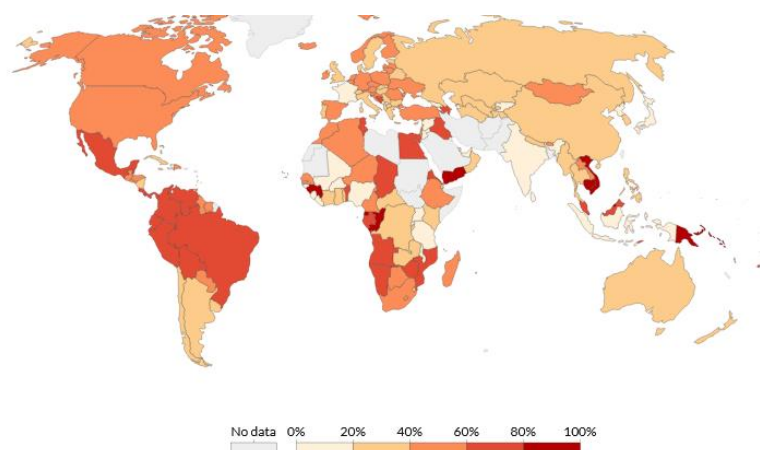
Η κατανάλωση κρασιού, μπίρας και οινοπνευματωδών ποτών και το μερίδιο της συνολικής τους κατανάλωσης παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2. Παρουσιάζεται, δηλαδή, η μεταβολή στην κατανάλωση αλκοολούχων ποτών, όπως, για παράδειγμα, στην Ιταλία, το μερίδιο της κατανάλωσης μπίρας αυξήθηκε και αποτελεί σχεδόν το ένα τέταρτο της κατανάλωσης αλκοόλ στη χώρα, ενώ στη Σουηδία, αυξήθηκε το μερίδιο της κατανάλωσης κρασιού και συνεπώς μειώθηκε το μερίδιο των οινοπνευματωδών ποτών.

Διάγραμμα 2. Απεικόνιση της κατανάλωσης αλκοόλ ανάλογα με τον τύπο αλκοολούχου ποτού (κρασί, μύρα και οινοπνευματώδη ποτά), στην Ιταλία, για τη χρονική περίοδο 1890 – 2014.

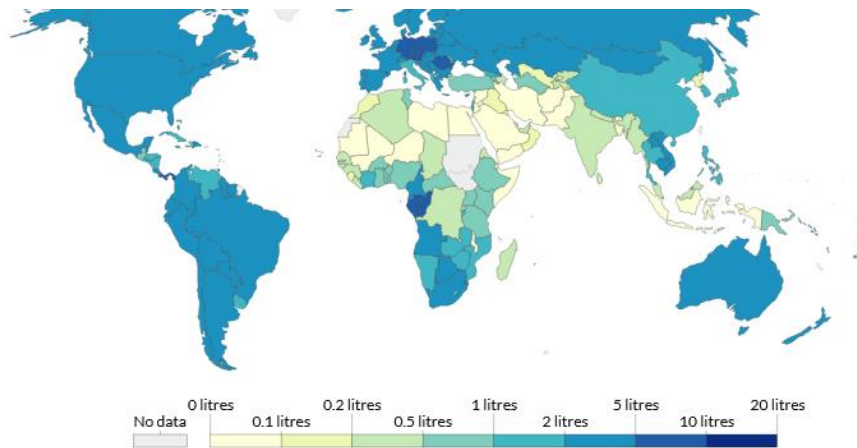
Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

Η παγκόσμια κατανάλωση μύρας φαίνεται στα Διαγράμματα 3 και 4, ως μερίδιο της συνολικής κατανάλωσης αλκοόλ, και στη συνέχεια παρουσιάζεται η εκτιμώμενη μέση κατανάλωση ανά άτομο, μετρημένα και τα δύο ως προς την πρόσληψη καθαρής αλκοόλης/αιθανόλης, αντί για τη συνολική ποσότητα του ποτού. Για να γίνει κατανοητό αυτό, σημειώνεται πως ηπυερεκτικότητα της μύραςσε καθαρό αλκοόλ ανά όγκο είναι 5%, έτσι ώστε ένα λίτρο μύρας περιέχει 0,05 λίτρα καθαρού αλκοόλ. Επομένως, αυτό σημαίνει πως τα πέντε λίτρα καθαρού αλκοόλ ισοδυναμούν με εκατό λίτρα μύρας(Ritchie&Roser, 2022).

Διάγραμμα 3. Η μύρα ως μερίδιο της συνολικής κατανάλωσης αλκοόλ, για το έτος 2016.

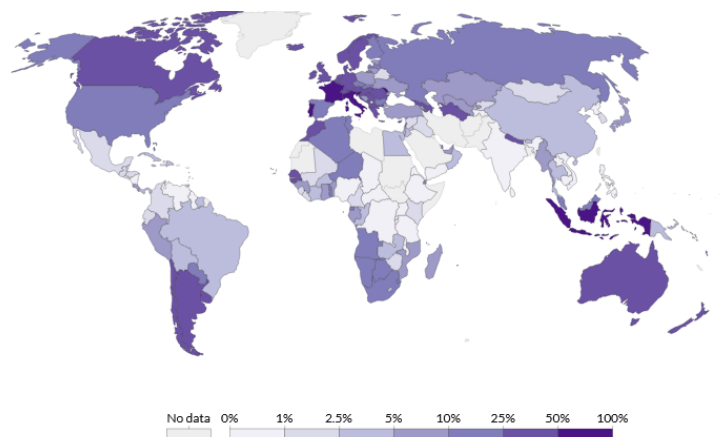
Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

Διάγραμμα 4. Παγκόσμια μέση ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση μύρας ανά άτομο, για το έτος 2019.

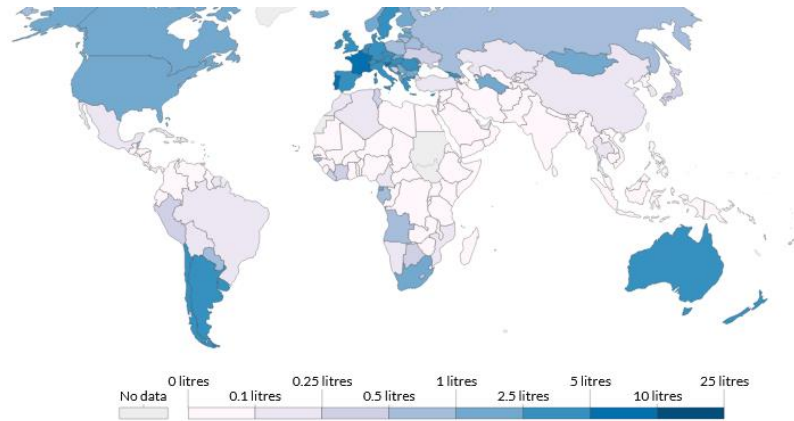
Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

Ακολουθώντας, το μερίδιο της συνολικής κατανάλωσης του κρασιού ως αλκοόλ, και η παγκόσμια κατανάλωσή του φαίνονται στα Διαγράμματα 5 και 6. Στα ίδια Διαγράμματα φαίνεται και η εκτιμώμενη μέση κατανάλωση ανά άτομο, μετρημένα και τα δύο ως προς την πρόσληψη καθαρής αλκοόλης/αιθανόλης, αντί για τη συνολική ποσότητα του ποτού. Η περιεκτικότητα του κρασιού σε καθαρό οινόπνευμα ανά όγκο είναι 12%, επομένως, η περιεκτικότητα ενός λίτρου κρασιού σε καθαρή αλκοόλη είναι 0,12 λίτρα(Ritchie&Roser, 2022).

Διάγραμμα 5. Το κρασί ως μερίδιο της παγκόσμιας συνολικής κατανάλωσης αλκοόλ, για το έτος 2016.

Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

Διάγραμμα 6. Μέση ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση κρασιού, για το έτος 2019.
Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

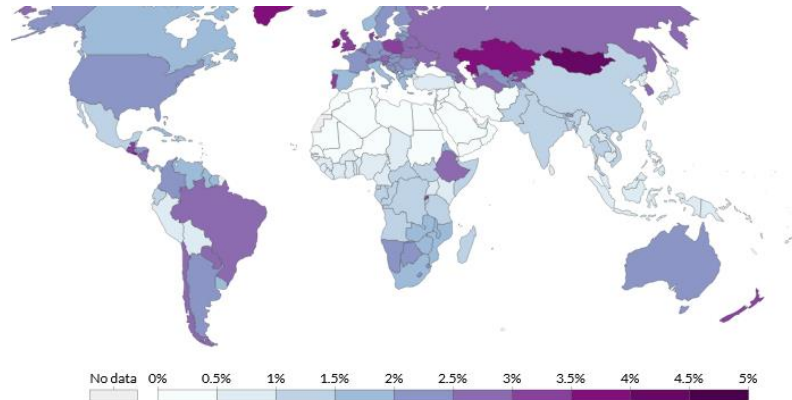
1.3 Αλκοολισμός και διαταραχές χρήσης αλκοόλ

Η διαταραχή χρήσης αλκοόλ (AUD) αναφέρεται στην κατανάλωση αλκοόλ που προκαλεί προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας. Η σαφής διάγνωση της εξάρτησης θα πρέπει συνήθως να γίνεται μόνο εάν τρία ή περισσότερα από τα παρακάτω εμφανίστηκαν μαζί κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους (Ritchie & Roser, 2022):

- (α) έντονη επιθυμία ή αίσθηση καταναγκασμού για λήψη της ουσίας,
- (β) δυσκολίες στον έλεγχο της συμπεριφοράς λήψης ουσιών όσον αφορά την έναρξη, τον τερματισμό ή τα επίπεδα χρήσης της,
- (γ) μια φυσιολογική κατάσταση στέρησης όταν η χρήση ουσίας έχει σταματήσει ή έχει μειωθεί, όπως αποδεικνύεται από: το χαρακτηριστικό στερητικό σύνδρομο για την ουσία ή χρήση της ίδιας (ή μιας στενά συνδεδεμένης) ουσίας με σκοπό την ανακούφιση ή την αποφυγή των συμπτωμάτων στέρησης,
- (δ) αποδείξεις ανοχής, έτσι ώστε να απαιτούνται αυξημένες δόσεις της ψυχοδραστικής ουσίας προκειμένου να επιτευχθούν αποτελέσματα που προκλήθηκαν αρχικά από χαμηλότερες δόσεις,
- (ε) προοδευτική παραμέληση εναλλακτικών απολαύσεων ή ενδιαφερόντων λόγω χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών, αυξημένος χρόνος που απαιτείται για την απόκτηση ή τη λήψη της ουσίας ή για την ανάκαμψη από τις επιπτώσεις της,
- (στ) επιμονή στη χρήση ουσιών παρά τις σαφείς ενδείξεις φανερών επιβλαβών συνεπειών, όπως βλάβη στο ήπαρ από υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ, καταθλιπτικές καταστάσεις διάθεσης ως αποτέλεσμα περιόδων χρήσης βαριάς ουσίας ή εξασθένηση της γνωστικής λειτουργίας που σχετίζεται με τα

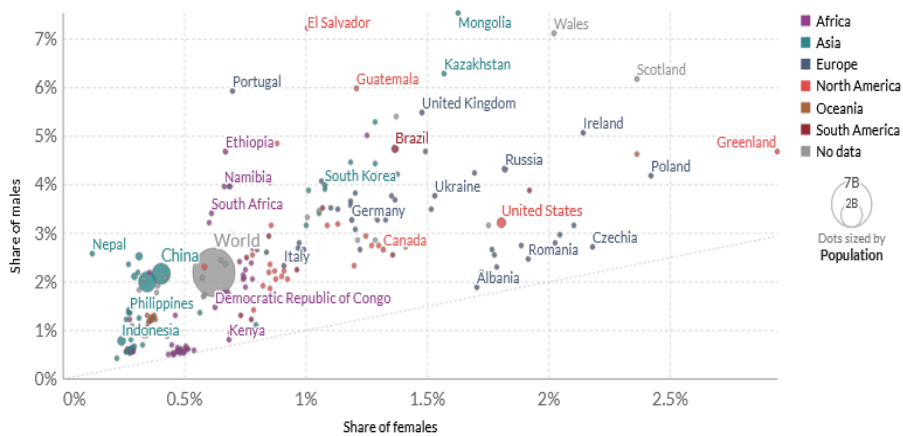
ναρκωτικά. Θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για να προσδιοριστεί ότι ο χρήστης γνώριζε πράγματι, ή θα μπορούσε να αναμένεται ότι γνώριζε, τη φύση και την έκταση της βλάβης.

Τα Διαγράμματα 7 και 8 παρουσιάζουν παγκόσμια δεδομένα σχετικά με τον επιπολασμό, την επιβάρυνση των ασθενειών και το κόστος θνησιμότητας των διαταραχών χρήσης αλκοόλ(Ritchie&Roser, 2022).

Διάγραμμα 7. Μερίδιο του πληθυσμού που πάσχει από διαταραχές χρήσης αλκοόλ, σύμφωνα με τη Διεθνή Ταξινόμηση Νόσων,για το έτος 2019.

Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

Διάγραμμα 8. Ποσοστό ανδρών έναντι γυναικών που πάσχουν από διαταραχές χρήσης αλκοόλ το έτος 2019.

Πηγή:Ritchie, &Roser (2022).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΠΑΙΖΟΥΝ ΡΟΛΟ ΣΤΗΝ ΕΞΑΡΤΗΣΗ Ή ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΛΚΟΟΛ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

2.1 Η σχέση των φοιτητών με το αλκοόλ

Ο αριθμός των μελετών που χρησιμοποιούν τον μαθητή τον φοιτητή για το δείγμα τους είναι μεγάλος και οι μαθητές είναι από τις ομάδες με τη μεγαλύτερη εκπροσώπηση σε ερευνητικά περιοδικά. Για πολλούς νέους ανθρώπους να πηγαίνουν στο πανεπιστήμιο σημαίνει να πετούν από τη γονική φωλιά, κατά καιρούς να εγκαθίστανται σε μια άγνωστη μέχρι τώρα περιοχή, συχνά ανάμεσα σε αγνώστους. Το να πάνε στο πανεπιστήμιο, με άλλα λόγια, δεν σημαίνει μόνο απόκτηση πτυχίου σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο, αλλά και με το να βρουν τη δύναμή τους, να δημιουργήσουν σχέσεις με άλλους και να χρίσουν μια ταυτότητα ως ενήλικες. Είναι γνωστό ότι το αλκοόλ παίζει μεγάλο ρόλο στην κοινωνική ζωή των σπουδαστών, που συχνά επικεντρώνεται σε παμπ και μπαρ. Οι αλλαγές στην κατανάλωση αλκοόλ και στη στάση των φοιτητών για την κατανάλωση αλκοόλ θα πρέπει επομένως να αντικατοπτρίζονται καλά στη συγκεκριμένη ομάδα και είναι πιθανό να είναι ένας από τους πρωταρχικούς στόχους της βιομηχανίας αλκοόλ (Rúðólfssdóttir&Morgan,2009).

Η βαριά κατανάλωση αλκοόλ μεταξύ των φοιτητών αποτελεί τόσο ατομικό κίνδυνο όσο και για τη δημόσια υγεία. Αποτελέσματα εθνικών επιδημιολογικών μελετών έδειξαν ότι περίπου το 40%-45% των σπουδαστών κατανάλωναν μεγάλες ποσότητες αλκοόλ (τέσσερα ή περισσότερα ποτά σε μία συνεδρίαση για τις γυναίκες και πέντε ή περισσότερα ποτά για τους άνδρες) τις προηγούμενες δύο εβδομάδες, περίπου το 20% των οι μαθητές πληρούσαν τα διαγνωστικά κριτήρια για μια διαταραχή που σχετίζεται με το αλκοόλ και οι φοιτητές ήταν πιο πιθανό να εμφανίσουν τέτοιες διαταραχές από τους συνομηλίκους τους που δεν φοιτούσαν στο πανεπιστήμιο (Johnston et al., 2005). Η έρευνα έχει αποδείξει σταθερά μια σχέση μεταξύ της βαριάς χρήσης αλκοόλ μεταξύ των φοιτητών και των αρνητικών συνεπειών που κυμαίνονται από τις σχετικά καλοήθειες (π.χ. απώλεια μαθήματος, ασθένεια) έως πολύ σοβαρές (π.χ. νομικά προβλήματα, σοβαρός τραυματισμός, ακόμη και θάνατος) (Hingson et. al., 2005). Ίσως η μεγαλύτερη ανησυχία, η επιδημιολογική έρευνα που τεκμηριώνει τα γενικά προβλήματα δημόσιας υγείας που προκαλούνται από το βαρύ ποτό μεταξύ των φοιτητών υπολόγισε ότι κάθε χρόνο

χίλιοι επτακόσιοι θάνατοι, πεντακόσιες χιλιάδες ακούσιοι τραυματισμοί και εξακόσιες χιλιάδες επιθέσεις θα μπορούσαν να αποδοθούν στη χρήση αλκοόλ από φοιτητές (Hingson et al., 2005).

Είναι φυσικό, να μην προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι μελέτες μεταξύ φοιτητών έδειξαν σταθερά ότι τα επίπεδα χρήσης αλκοόλ συνδέονται με προβλήματα που σχετίζονται με το αλκοόλ. Για παράδειγμα, εθνικές μελέτες έχουν δείξει ότι οι μαθητές που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες αλκοόλ είχαν περισσότερες πιθανότητες να εμφανίσουν προβλήματα που σχετίζονται με το αλκοόλ σε σχέση με όσους πίνουν ελαφρύτερα (Wechsler et al., 2000), ενώ άλλες έρευνες έδειξαν ότι το αλκοόλ συμβάλλει σε σημαντικό αριθμό επισκέψεων στο τμήμα επειγόντων περιστατικών από φοιτητές (Turner&Shu, 2004).

2.2 Παράγοντες που σχετίζονται με την κατανάλωση αλκοόλ από τους φοιτητές

Μεταξύ των φοιτητών κολεγίου η έρευνα έχει αναφέρει μη σημαντικές σχέσεις μεταξύ αρνητικού συναισθήματος και χρήσης αλκοόλ. Ωστόσο, η έρευνα έδειξε ότι μεταξύ των φοιτητών κολεγίου το αρνητικό συναίσθημα έχει άμεση σχέση με προβλήματα ή συνέπειες που σχετίζονται με το αλκοόλ (Simons et al., 2005).

Ένας δεύτερος λόγος που θα μπορούσε να εμπλέκεται στον μετριασμό της σχέσης μεταξύ της χρήσης αλκοόλ και των προβλημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ είναι τα κίνητρα κατανάλωσης αλκοόλ, τα οποία παίζουν ρόλο στην απόφαση κάποιου να πιει. Επομένως, τα κίνητρα το πιθανότερο είναι να έχουν έμμεση επίδραση στις συνέπειες που σχετίζονται με το αλκοόλ μέσω της αυξημένης κατανάλωσης αλκοόλ. Ένας αριθμός μελετών μεταξύ φοιτητών κολεγίου έχουν δοκιμάσει τις αρχές αυτού του μοντέλου, ενώ άλλες έχουν διερευνήσει την άμεση σχέση μεταξύ κινήτρων και συνεπειών που σχετίζονται με το αλκοόλ. Συγχρονικές μελέτες έχουν δείξει ότι τόσο τα θετικά ενισχυτικά όσο και τα κίνητρα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση είχαν έμμεσες σχέσεις με προβλήματα που σχετίζονται με το αλκοόλ (Lecci et al., 2002) αλλά ότι τα κίνητρα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση είχαν επίσης ισχυρές άμεσες σχέσεις με τα προβλήματα αλκοόλ (McNally et al., 2003; Park&Levenson, 2002).

Όμως, οι απόψεις στο ζήτημα αυτό είναι διφορούμενο καθώς ορισμένες μελέτες έδειξαν ότι τα κίνητρα αντιμετώπισης, αλλά όχι τα θετικά ενισχυτικά κίνητρα, ήταν προοπτικοί προγνωστικοί παράγοντες προβλημάτων με το αλκοόλ (Kassel et al., 2000), παρόλο που κάποιες άλλες διαχρονικές μελέτες δεν βρήκαν

προοπτική σχέση μεταξύ των κινήτρων αντιμετώπισης και της χρήσης αλκοόλ ή προβλήματα που σχετίζονται με το αλκοόλ (Read et al., 2003).

Υπάρχει η άποψη ότι είναι πιθανό να υπάρχει μια τριμερής αλληλεπίδραση μεταξύ της χρήσης αλκοόλ, του αρνητικού συναισθήματος και της αντιμετώπισης των κινήτρων κατανάλωσης αλκοόλ, έτσι ώστε η σχέση μεταξύ χρήσης αλκοόλ και προβλημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ να είναι ισχυρότερη μεταξύ των μαθητών με αρνητικό συναίσθημα όσο και η αντιμετώπιση των κινήτρων κατανάλωσης αλκοόλ. Το αρνητικό συναίσθημα και τα κίνητρα αντιμετώπισης μπορεί να χρησιμεύσουν ως ανεξάρτητοι παράγοντες μετριασμού της σχέσης χρήσης-προβλημάτων, αλλά πιστεύεται ότι η ισχυρότερη σχέση θα υπάρχει για άτομα που εμφανίζουν υψηλά επίπεδα και των δύο δομών. Παραδείγματος χάριν, θα μπορούσε κανείς να αναμένει ότι ένας φοιτητής που αναφέρει υψηλά κίνητρα αντιμετώπισης αλκοόλ και υψηλό επίπεδο αρνητικών συναισθημάτων, το οποίο προφανώς θα απαιτούσε κάποιο είδος στρατηγικής αντιμετώπισης, θα ήταν πιο πιθανό να αντιμετωπίσει τα προβλήματα από το ποτό του/της από ό,τι ο φοιτητής που δεν αναφέρει υψηλά αρνητικά συναισθήματα και πιθανώς χρειάζεται λιγότερο μια στρατηγική αντιμετώπισης.

Με τον ίδιο τρόπο, θα ήταν αναμενόμενο πως ο φοιτητής με υψηλό αρνητικό συναίσθημα που αναφέρει επίσης αυξημένα κίνητρα κατανάλωσης οινοπνεύματος θα είχε περισσότερες πιθανότητες να αντιμετωπίσει προβλήματα ως αποτέλεσμα της χρήσης αλκοόλ από έναν φοιτητή με υψηλό αρνητικό συναίσθημα που αναφέρει χαμηλά ή μέτρια επίπεδα αλκοόλ για να αντεπεξέλθει, καθώς ο τελευταίος φοιτητής θα ήταν λιγότερο πιθανό να χρησιμοποιήσει το αλκοόλ ως μηχανισμό αντιμετώπισης.

Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, οι Martens et al. (2008), στην έρευνά τους, επιχείρησαν να προσδιορίσουν εάν στην πραγματικότητα αυτές οι μεταβλητές μετριάζουν τη σχέση χρήσης αλκοόλ-προβλημάτων αλκοόλ σε ένα δείγμα φοιτητών. Συλλέχθηκαν δεδομένα για 316 φοιτητές σε ένα μεσαίου μεγέθους δημόσιο πανεπιστήμιο στο Midwest που ανέφεραν ότι έκαναν χρήση αλκοόλ. Τα ευρήματα έδειξαν ότι τόσο τα αρνητικά συναισθήματα όσο και τα κίνητρα αντιμετώπισης της κατανάλωσης αλκοόλ μετριάζουν τη σχέση χρήσης αλκοόλ-προβλημάτων αλκοόλ. Η τριμερής αλληλεπίδραση έδειξε ότι η ισχυρότερη σχέση μεταξύ της χρήσης αλκοόλ και των προβλημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ υπήρχε για τα άτομα με υψηλή αρνητική συναίσθηση και αντιμετώπιση των κινήτρων κατανάλωσης αλκοόλ. Η

μελέτη υποδηλώνει ότι οι φοιτητές κολεγίου με υψηλό αρνητικό συναίσθημα και κίνητρα αντιμετώπισης αλκοόλ κινδυνεύουν ιδιαίτερα να αντιμετωπίσουν προβλήματα ως αποτέλεσμα της χρήσης αλκοόλ, υποδεικνύοντας ότι οι κλινικοί γιατροί θα πρέπει να εξετάσουν τον έλεγχο για αυτούς τους παράγοντες κατά τη διεξαγωγή προσπαθειών πρόληψης και παρέμβασης που σχετίζονται με το αλκοόλ (Martensetal., 2008).

Επίσης, έρευνα έχει δείξει ότι οι Αυστραλοί φοιτητές καταναλώνουν αλκοόλ σε υψηλότερο επίπεδο από τους συνομηλίκους τους από το γενικό πληθυσμό και επομένως είναι πιο πιθανό να υποστούν και να βιώσουν βλάβη που σχετίζεται με το αλκοόλ. Συγκεκριμένα, η μελέτη διαπίστωσε ότι σχεδόν οι μισοί μαθητές που συμμετείχαν στην έρευνα, και στα τρία προπτυχιακά έτη, ανέφεραν ότι έπιναν αλκοόλ σε επίπεδα που ήταν επικίνδυνα για την υγεία και την ευημερία τους (Rickwoodetal., 2011).

Οι φοιτητές ανέφεραν ότι βίωσαν και έγιναν μάρτυρες μιας σειράς βραχυπρόθεσμων βλαβών που σχετίζονται με το αλκοόλ. Η βραχυπρόθεσμη βλάβη αναφέρεται σε βλάβη που προκλήθηκε κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά την κατανάλωση αλκοόλ – για παράδειγμα, ως αποτέλεσμα τροχαίων ατυχημάτων, βίας και σεξουαλικής δραστηριότητας χωρίς προστασία (Adhikarietal., 2010). Οι φοιτητές πανεπιστημίου διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο βιωμένων βλαβών που σχετίζονται με το ποτό τους και βλαβών που σχετίζονται με το ποτό άλλων φοιτητών. Από τους εξακόσιους φοιτητές που ερωτήθηκαν σε ένα πανεπιστήμιο της Αυστραλίας, από τότε που έγιναν φοιτητές, σχεδόν οι μισοί είχαν κάνει εμετό λόγω του ποτού, το 16% είχε εμπλακεί σε σεξουαλική κατάσταση για την οποία αργότερα μετάνιωσε και πάνω από το 17% είχε οδηγήσει αυτοκίνητο αφού είχε πει επίσης πολύ αλκοόλ.

Σε νεώτερη έρευνα, οι Jalilianetal. (2015), διενήργησαν μελέτη προκειμένου να προσδιορίσουν τα κοινωνικο-δημογραφικά χαρακτηριστικά που σχετίζονται με την κατανάλωση αλκοόλ, το κάπνισμα και την κατάχρηση ναρκωτικών σε ένα δείγμα ανδρών φοιτητών Ιατρικής στο Ιράν. Η συγχρονική μελέτη διεξήχθη το 2014 μεταξύ 425 ανδρών φοιτητών ιατρικής σχολής που επιλέχθηκαν τυχαία με το ανάλογο προς το μέγεθος μεταξύ διαφορετικών σχολών στα ιατρικά πανεπιστήμια του Ισφαχάν και του Κερμανσάχ στο Ιράν. Για τη συλλογή δεδομένων εφαρμόστηκε ένα γραπτό ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η μέση ηλικία των ερωτηθέντων ήταν 19,9 έτη (από δεκαοχτώ έως είκοσι δύο έτη). Περίπου το 19,4%, το 3,9% και το 10,1%

των ερωτηθέντων είχαν ιστορικό καπνίσματος, χρήσης ναρκωτικών και αλκοόλ κατά τους τελευταίους τρεις μήνες, αντίστοιχα. Η λογιστική παλινδρόμηση έδειξε ότι το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας, ο τόπος διαβίωσης, η οικονομική κατάσταση και το διαζύγιο των γονέων ήταν οι πιο επιδραστικότεροι προγνωστικοί παράγοντες στην κατάχρηση ουσιών.

Λαμβάνοντας υπόψη τον υψηλό επιπολασμό της κατάχρησης ουσιών (ιδιαίτερα το κάπνισμα και την κατανάλωση αλκοόλ), φαίνεται απαραίτητο να σχεδιαστούν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για την πρόληψη της κατάχρησης ουσιών, δίνοντας προσοχή στους προγνωστικούς παράγοντες που αναφέρονται παραπάνω, μεταξύ των φοιτητών (Jalilian et al., 2015).

Το 2016, οι Hurt και Burns, μέτρησαν στη μελέτη τους τον επιπολασμό της κατανάλωσης αλκοόλ μεταξύ φοιτητών πανεπιστημίου 18-24 ετών και τη συσχέτιση μεταξύ της κατανάλωσης αλκοόλ και των βλαβών που έγιναν μάρτυρες και βλάβες. Στρατολογήθηκε μέσω του Γραφείου Έρευνας του Πανεπιστημίου και μέσω τυχαίας παρακολούθησης την ημέρα της αγοράς στην πανεπιστημιούπολη, ένα τυχαίο συγχρονικό δείγμα φοιτητών πανεπιστημίου ηλικίας 18-24 ετών. Όλοι οι συμμετέχοντες ολοκλήρωσαν μια διαδικτυακή έρευνα που περιλάμβανε το τεστ αναγνώρισης διαταραχών χρήσης αλκοόλ, την κλίμακα προβλημάτων αλκοόλ και μια πρόσθετη κλίμακα μέτρησης της βλάβης. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η ανάλυση βασικών συνιστωσών αποκάλυψε τρεις παράγοντες στην Κλίμακα Προβλημάτων Αλκοόλ: εγκληματική και επιθετική συμπεριφορά, υγεία και συναισθηματικές βλάβες και σεξουαλικές βλάβες. Οι μαθητές που καταναλώνουν αλκοόλ σε επίπεδα υψηλού κινδύνου είχαν σημαντικά περισσότερες πιθανότητες να σημειώσουν υψηλή βαθμολογία σε κάθε παράγοντα, 1,6 φορές περισσότερες πιθανότητες να υποστούν βλάβη και 1,1 φορές περισσότερες πιθανότητες να υποστούν βλάβη από τους μαθητές που καταναλώνουν αλκοόλ σε επίπεδα χαμηλού κινδύνου. Η έρευνα συμπέρανε πως η θετική συσχέτιση μεταξύ της κατανάλωσης αλκοόλ και των βλαβών που σχετίζονται με το αλκοόλ υποστηρίζει προηγούμενα ευρήματα (Hart&Burns, 2016).

2.3 Κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και φύλο

Για να κατανοηθούν οι επιπτώσεις της κοόρτης γέννησης στις διαφορές των φύλων στην πιθανότητα διαταραχών χρήσης αλκοόλ, πρέπει να γίνουν κατανοητές οι συνολικές μετατοπίσεις της κοόρτης γέννησης στον επιπολασμό. Η κατά κεφαλήν κατανάλωση αλκοόλ στις ΗΠΑ άρχισε μια ανοδική τάση με την κατάργηση της Ποτοαπαγόρευσης το 1933 που κορυφώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980 (Lakins et al., 2004). Ενώ τα δεδομένα της Εθνικής Έρευνας για το Αλκοόλ υποδεικνύουν ότι τα αποτελέσματα της κοόρτης μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τον τύπο του ροφήματος (Kerr et al., 2004), οι περισσότερες συγχρονικές μελέτες μεγάλης κλίμακας έχουν δείξει αύξηση του επιπολασμού της χρήσης αλκοόλ και των διαταραχών χρήσης αλκοόλ ανά ομάδα γέννησης. Η Εθνική Μελέτη Συννοσηρότητας (NLAES) και η Εθνική Διαμήκης Επιδημιολογική Έρευνα Αλκοόλ (NCS) υποδηλώνουν ότι οι κοόρτες γεννήσεων μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αποδεικνύουν αυξημένο κίνδυνο για χρήση αλκοόλ και διαταραχές αλκοόλ κατά τη διάρκεια της ζωής (Grant, 1997, 1996)

Έχει δείχθει πως για τη χρήση αλκοόλ στους εφήβους υπάρχει μια σύγκλιση στα ποσοστά έναρξης χρήσης αλκοόλ σε νεότερες γενιές (Johnston et al., 2004, 2005; Schulenberg et al., 2001), αλλά οι μελέτες σε ενήλικες είναι λιγότερο συνεπείς. Παράδειγμα, στην Ολλανδία, η σύγκλιση προτάθηκε από γραμμικές αυξήσεις στη μέση εβδομαδιαία κατανάλωση αλκοόλ κατά τη διάρκεια μιας περιόδου που η κατανάλωση μεταξύ των ανδρών μειώθηκε, αν και αυτή η επίδραση δεν παρατηρήθηκε για συχνή κατανάλωση ποτών την εβδομάδα (≥ 6 ποτά) (Neve et al., 1996). Σε μια έρευνα στη Φινλανδία βρέθηκαν συγκλίνοντα ποσοστά μέσης εβδομαδιαίας κατανάλωσης αλκοόλ που οφείλονται κυρίως στις αυξήσεις μεταξύ των γυναικών ανά κοόρτη. Αυτό όμως δεν διαπιστώθηκε στη Γερμανία, την Ελβετία ή την Ολλανδία (Bloomfield et al., 2001).

Σε αντίθεση με τη βιβλιογραφία για την κατανάλωση αλκοόλ, οι μελέτες για τις διαταραχές χρήσης αλκοόλ DSM-IV ήταν πιο συνεπείς, αν και τα περισσότερα στοιχεία προέρχονται από οικογενειακές γενετικές μελέτες, οι οποίες δεν είναι αντιπροσωπευτικά δείγματα. Μεταξύ των συγγενών 300 Καυκάσιων εξαρτημένων από το αλκοόλ ατόμων (Reich et al., 1988), οι κοσμικές τάσεις στην κατανάλωση αλκοόλ συνέβαλαν σε αυξημένο επιπολασμό της εξάρτησης από το αλκοόλ με την πάροδο του χρόνου και οι διαφορές φύλου στην κατανάλωση αλκοόλ και οι προβληματικές συμπεριφορές αλκοόλ μειώθηκαν. Η Συνεργατική Μελέτη για τη

Γενετική του Αλκοολισμού (COGA) σημείωσε μια μείωση του χάσματος μεταξύ των φύλων στον επιπολασμό της εξάρτησης από το αλκοόλ που καθορίζεται από το DSM-IV μεταξύ εκείνων που γεννήθηκαν σε νεότερες κοόρτες σε σύγκριση με κοόρτες που γεννήθηκαν νωρίτερα, αλλά δεν εξέτασε άμεσα την παρουσία τροποποίηση εφέ (Rice et al., 2003). Όλες αυτές οι μελέτες ήταν περιορισμένες όσον αφορά τη γενίκευση. Αντίθετα, η NLAES, μια εθνική έρευνα των ΗΠΑ 1991-1992 με περισσότερους από 42.000 ενήλικες, παρείχε ένα σημαντικό πλεονέκτημα όσον αφορά το μέγεθος του δείγματος και την αντιπροσωπευτικότητα. Περιγραφικά, οι επιπολασμοί ανδρών και γυναικών ανά κοόρτη γέννησης πρότειναν ότι οι διαφορές των φύλων στις διαταραχές χρήσης αλκοόλ είχαν μειωθεί σε νεότερες κοόρτες (Grant, 1997). Ωστόσο, αυτή η φαινομενική διαφορά δεν δοκιμάστηκε ποτέ άμεσα.

Αυτές οι μελέτες υποδεικνύουν επιδράσεις κοόρτης γέννησης στην αναλογία φύλων στον επιπολασμό των διαταραχών χρήσης αλκοόλ DSM-IV και επισημαίνουν την ανάγκη για άμεσο τεστ σε ένα πρόσφατο, μεγάλο, αντιπροσωπευτικό δείγμα.

Πιο πρόσφατα, οι Keyes et al. (2008) στη μελέτη τους ήλεγξαν την υπόθεση ότι οι διαφορές μεταξύ των φύλων στην κατανάλωση αλκοόλ, την κατάχρηση και την εξάρτηση μειώνονται με την πάροδο του χρόνου. Διεξήγαγαν προσωπική έρευνα στην Εθνική Επιδημιολογική Έρευνα 2001-2002 για το αλκοόλ και τις σχετικές καταστάσεις μεταξύ ατόμων ηλικίας <90. Η κοόρτη γεννήσεων χωρίστηκε σε τέσσερις κατηγορίες: 1913-1932, 1933-1949, 1950-1967, 1968-1984. Τα αποτελέσματα περιελάμβαναν τα μεγαλύτερα ποτά σε όλη τη ζωή, τη συχνή υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ, την κατάχρηση αλκοόλ που ορίζεται από το DSM-IV και την εξάρτηση από το αλκοόλ, που μετρήθηκαν με το Πρόγραμμα Συνεντεύξεων για τη Διαταραχή Χρήσης Αλκοόλ και τις Συναφείς Αναπηρίες (AUDADIS-IV). Η έρευνα έδειξε ότι η κοόρτη γέννησης και το φύλο αλληλοεπιδρούν σημαντικά στην πρόβλεψη των μεγαλύτερων ποτών στη ζωή, της συχνής υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ, της κατάχρησης αλκοόλ και της εξάρτησης από το αλκοόλ. Γενικό συμπέρασμα της έρευνας ήταν πως οι διαφορές μεταξύ των δύο φύλων στον επιπολασμό και των τεσσάρων αποτελεσμάτων μειώνονται σε κοόρτες μικρότερης ηλικίας. Αν και αυτές οι αλλαγές συνάδουν με ένα φαινόμενο κοόρτης, η πιθανότητα επιδράσεων ηλικίας και περιόδου δεν μπορεί να αποκλειστεί, αλλά προτείνουν σημαντικές οδούς για πιο συγκεκριμένο έλεγχο υποθέσεων. Επιπλέον, οι

γυναίκες σε νεότερες κοόρτες μπορεί να χρειάζονται νέες στοχευμένες προσπάθειες πρόληψης και παρέμβασης (Keyesetal., 2008).

Το 2009, οι Rúdólfsdóttirκαι Morgan(2009) διεξήγαγαν μια μελέτη στα τέλη του 2005 και στις αρχές του 2006 στο Πανεπιστήμιο της Δυτικής Αγγλίας στο Μπρίστολ του Ηνωμένου Βασιλείου. Εκείνη την εποχή, τα μέσα ενημέρωσης είχαν δείξει μεγάλο ενδιαφέρον για την κατανάλωση αλκοόλ από νεαρές γυναίκες, κάτι που οι συμμετέχουσες στην έρευνα ήταν βέβαιο ότι γνώριζαν. Για την έρευνα λήφθηκαν συνεντεύξεις από πέντε ομάδες φιλίας με συνολικά δεκατρείς συμμετέχουσες. Κάθε ομάδα αποτελούνταν από δύο-τρεις φίλες. Οι ομάδες ήταν ένα δείγμα ευκαιρίας κυρίως λευκών μεσαίων τάξεων, γυναικών, φοιτητριών πρώτου και τρίτου έτους και μία ομάδα μαθητριών στην 6^η τάξη, που ήταν σε ηλικία που επρόκειτο να μπουν στο πανεπιστήμιο και πολλές είχαν δεσμούς με το πανεπιστήμιο μέσω, για παράδειγμα, φίλων. Οι συμμετέχουσες ήταν ηλικίας μεταξύ 18 και 22 ετών. Όλες έπιναν αλκοόλ τακτικά, αλλά, παρά το περιστασιακό έντονο ποτό θα κατηγοριοποιούνταν ως μέτρια κατανάλωση αλκοόλ.

Οι συνεντεύξεις με πέντε ομάδες φιλίας αναλύθηκαν με τη χρήση θεματικής ανάλυσης και τα ευρήματα αποκαλύπτουν τον αναπόσπαστο ρόλο που παίζει το αλκοόλ στην κοινωνική ζωή των νεαρών γυναικών και τη σημασία του στη σκηνοθεσία του νεαρού γυναικείου εαυτού. Το ποτό μπορεί να θεωρηθεί ως ενδυνάμωση και τόνωση της αυτοπεποίθησης. Ωστόσο, η «φιλία» μεταξύ θηλυκότητας και αλκοόλ είναι περιφρονητική και εύθραυστη. Η απώλεια του δημόσιου αυτοελέγχου θεωρείται ως πρόσκληση για ανεπιθύμητη σεξουαλική προσοχή και ακόμη και εκμετάλλευση. Οι συνεντεύξεις δεν απεικονίζουν μόνο τους έμφυλους και ταξινομημένους κώδικες συμπεριφοράς που επιβάλλονται στις γυναίκες, αλλά και πώς οι γυναίκες τους έχουν κάνει δικούς τους (Rúdólfsdóttir&Morgan, 2009).

2.4 Κατάχρηση/εξάρτηση από το αλκοόλ εξαιτίας του burnout των φοιτητών

Η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ είναι ένα σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας. Κάθε χρόνο μόνο στις ΗΠΑ, η επιβλαβής κατανάλωση οινοπνεύματος στοιχίζει σχεδόν 88.000 ζωές και 223 δισεκατομμύρια δολάρια στην οικονομία της χώρας.

Μια εθνική μελέτη γιατρών των ΗΠΑ διαπίστωσε ότι το 12,9% των ανδρών γιατρών και το 21,4% των γυναικών γιατρών πληρούσαν διαγνωστικά κριτήρια για την κατάχρηση/εξάρτηση από το αλκοόλ (Oreskovichetal., 2015). Η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ είναι επίσης συχνή μεταξύ των φοιτητών ιατρικής των ΗΠΑ (Oreskovichetal., 2012). Στους γιατρούς, η κατάχρηση/εξάρτηση από το αλκοόλ συσχετίστηκε έντονα με τη νεότερη ηλικία και τις διαστάσεις της δυσφορίας, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής εξουθένωσης, της κατάθλιψης και της μειωμένης ποιότητας ζωής (QOL) (Oreskovichetal., 2015). Προηγούμενη έρευνα δείχνει ότι αυτές οι εκδηλώσεις δυσφορίας είναι επίσης κοινές στους φοιτητές ιατρικής των Η.Π.Α. (Dyrbyeetal., 2014).

Το 2016, οι Jacksonetal., ολοκλήρωσαν μια εθνική έρευνα φοιτητών ιατρικής από το MasterfilePhysician της Αμερικανικής Ιατρικής Ένωσης που περιείχε επικυρωμένα στοιχεία που αξιολογούσαν την κατάχρηση/εξάρτηση από το αλκοόλ, την εξουθένωση, την κατάθλιψη, την αυτοκτονία, την ποιότητα ζωής και την κόπωση.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι από τους 12.500 μαθητές απάντησαν οι 4.402 και από αυτούς, οι 1.411 πληρούσαν διαγνωστικά κριτήρια κατάχρησης/εξάρτησης από το αλκοόλ. Οι μαθητές που είχαν εκδηλώσει burnout, κατάθλιψη ή ανέφεραν χαμηλή πνευματική ή συναισθηματική QOL, είχαν περισσότερες πιθανότητες να έχουν κατάχρηση/εξάρτηση από το αλκοόλ. Οι τομείς της συναισθηματικής εξάντλησης και της αποπροσωποποίησης της επαγγελματικής εξουθένωσης συσχετίστηκαν έντονα με την κατάχρηση/εξάρτηση από το αλκοόλ. Σε πολυπαραγοντική ανάλυση, η επαγγελματική εξουθένωση, το εκπαιδευτικό χρέος 50.000 έως 100.000 \$ ή > 100.000 \$, το να είσαι άγαμος και να είσαι νεότερος συνδέονταν ανεξάρτητα με αυξημένο κίνδυνο κατάχρησης/εξάρτησης από το αλκοόλ. Τα συμπεράσματα της έρευνας ήταν πως η εξουθένωση συσχετίστηκε έντονα με την κατάχρηση/εξάρτηση από το αλκοόλ μεταξύ των φοιτητών ιατρικής στις ΗΠΑ που συμμετείχαν στο δείγμα και το αυξημένο εκπαιδευτικό χρέος προέβλεπε υψηλότερο κίνδυνο (Jacksonetal., 2016).

2.5 Μετάδοση της χρήσης αλκοόλ στους φοιτητές από τους γονείς τους

Τα προβλήματα με το αλκοόλ ή η πιθανότητα εμφάνισης τέτοιων προβλημάτων εμφανίζονται μέσα σε πλαίσια κινδύνου. Ένα από τα πιο σημαντικά από αυτά τα πλαίσια είναι όταν οι γονείς έχουν μια προβληματική χρήση αλκοόλ που

τα παιδιά μπορούν δυνητικά να παρατηρήσουν και να μάθουν (Yapetal., 2017). Στις Ηνωμένες Πολιτείες, ένα στα τέσσερα παιδιά και έφηβους εκτίθενται σε κατάχρηση αλκοόλ στην οικογένειά τους και περίπου έντεκα εκατομμύρια ζουν με έναν χρήστη αλκοόλ ή ναρκωτικών (Lam&O'Farrell, 2011).

Στην Αγγλία υπολογίζεται ότι περίπου τρία εκατομμύρια παιδιά κάτω των 16 ετών ζουν με τουλάχιστον έναν γονέα που πίνει υπερβολικά, σχεδόν μισό εκατομμύριο με έναν μόνο γονέα που πίνει καταναγκαστικά, 2,6 εκατομμύρια με έναν επικίνδυνο πότη, 300.000 με έναν επιβλαβή πότη, και πάνω από 700.000 με εξαρτημένο πότη (Manning, 2011).

Μια μελέτη στο NuevoLeon του Μεξικού διαπίστωσε ότι το 80% των μαθητών γυμνασίου σε αυτήν την πολιτεία είχαν τέτοιο ιστορικό (Armendáriz et al., 2014). Μια μελέτη σε εφήβους στο Ταμπάσκο ανέφερε ότι το 56,8% ζούσε με κάποιον που έκανε χρήση αλκοόλ, πιο συχνά ο πατέρας (38,8%), ακολουθούμενος από τους δύο γονείς (24,5%), τη μητέρα (13,7%) και τα αδέρφια (10,8%) (Telumbre et al., 2017).

Το να έχουν γονείς με προβλήματα αλκοόλ έχει ποικίλες επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των παιδιών και των εφήβων (Rossow et al., 2016). Σημαντικό μεταξύ αυτών είναι ότι οι έφηβοι έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να κάνουν χρήση αλκοόλ ή να αναπτύξουν σχετικά προβλήματα από τα παιδιά γονέων που δεν πίνουν. Αυτό το φαινόμενο αναφέρεται ευρέως ως διαγενεακή μετάδοση της χρήσης αλκοόλ, η οποία μπορεί να περιγραφεί ως το φάσμα συμπεριφορών και χαρακτηριστικών που σχετίζονται με τη χρήση αλκοόλ από τη μια γενιά στην άλλη (Branje et al., 2020).

Οι Armendáriz et al. (2014), σε μια μελέτη 680 φοιτητών πανεπιστημίου στην πολιτεία NuevoLeon, διαπίστωσε ότι ένα οικογενειακό ιστορικό χρήσης αλκοόλ επηρέασε τη χρήση των ίδιων των φοιτητών. Μια μεταγενέστερη μελέτη, με 240 μαθητές γυμνασίου στην ίδια πολιτεία, διαπίστωσε ότι η μεγαλύτερη χρήση αλκοόλ από τους γονείς συσχετίστηκε με αυξημένη χρήση από τα παιδιά τους (Armendáriz et al., 2015).

Εκτενέστερη διεθνής έρευνα έχει βρει ότι οι έφηβοι των οποίων οι γονείς έχουν προβλήματα με τη χρήση αλκοόλ αρχίζουν να πίνουν σε μικρότερες ηλικίες από άλλους (Capaldi et al., 2016). Πίνουν επίσης μεγαλύτερες ποσότητες αλκοόλ και με μεγαλύτερη συχνότητα (Oshi et al., 2018; Alati et al., 2014).

Ένα ιστορικό γονικής χρήσης αλκοόλ έχει επίσης συσχετιστεί με πρότυπα χρήσης που έχουν σημαντικές συνέπειες για την υγεία των εφήβων. Για παράδειγμα,

τα παιδιά των πόντων αναφέρουν περισσότερη υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ (Pedersen & von Soest, 2013), έχουν περισσότερα επεισόδια δηλητηρίασης από το αλκοόλ και αναπτύσσουν διαταραχή χρήσης αλκοόλ πιο συχνά από τα παιδιά που δεν πίνουν (Poelen et al., 2009). Η επίδραση της χρήσης αλκοόλ από τους γονείς στους εφήβους φαίνεται να διαφέρει ανάλογα με το φύλο του γονέα, αλλά τα στοιχεία δεν είναι σαφή μέχρι στιγμής. Ορισμένοι συγγραφείς έχουν αναφέρει ότι η κατανάλωση αλκοόλ από τους πατέρες, αλλά όχι από τις μητέρες, προβλέπει τη χρήση αλκοόλ από εφήβους (Murphy et al., 2016).

Οι διαφορές στις επιπτώσεις της κατανάλωσης αλκοόλ από τους πατέρες και τις μητέρες μπορεί να σχετίζονται με διάφορους παράγοντες. Ένα από αυτά είναι ότι γονείς και παιδιά μοιράζονται περιβάλλοντα και άλλα χαρακτηριστικά που αυξάνουν ή μειώνουν τη συσχέτιση μεταξύ της χρήσης αλκοόλ του καθενός (Branje et al., 2020). Αυτές οι παραλλαγές θα μπορούσαν να τονιστούν από τις πολιτισμικές διαφορές στους ρόλους των γονέων σε διαφορετικές χώρες.

Σε μια πολύ πρόσφατη έρευνα, οι Mondragón-Gómez et al. (2022), εξέτασαν τη συσχέτιση μεταξύ ιστορικού γονικής χρήσης αλκοόλ και υπερβολικής κατανάλωσης οινοπνεύματος, και γονικής χρήσης και πιθανής εξάρτησης από το αλκοόλ, σε ένα εθνικό δείγμα μαθητών γυμνασίου και λυκείου στο Μεξικό, πραγματοποιώντας μια περιγραφική συσχετιστική μελέτη με βάση μια δευτερογενή ανάλυση της Εθνικής Έρευνας για τη Χρήση Ναρκωτικών από Φοιτητές, η οποία ρώτησε 114.364 άτομα.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι μαθητές των οποίων οι μητέρες ή και οι δύο γονείς έκαναν χρήση αλκοόλ είχαν μεγαλύτερο κίνδυνο για υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ και πιθανή εξάρτηση από το αλκοόλ. Εκείνοι των οποίων οι πατέρες μόνο έκαναν χρήση αλκοόλ είχαν χαμηλότερο κίνδυνο για υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ.

Η μελέτη έδειξε ότι διαφορές στις επιπτώσεις της προβληματικής χρήσης αλκοόλ από τους γονείς: η χρήση από τη μητέρα ή και από τους δύο γονείς συνεπάγεται μεγαλύτερο κίνδυνο υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ και πιθανή εξάρτηση για τα παιδιά τους (Mondragón-Gómez et al., 2022).

2.6 Η σχέση μεταξύ χρήσης αλκοόλ και καπνίσματος

Η κορύφωση της χρήσης καπνού και αλκοόλ πραγματοποιείται στην πρώιμη ενήλικη ζωή (Reed et al., 2007) και τα φοιτητικά χρόνια φαίνεται να είναι μια

περίοδος αυξημένου κινδύνου για να ξεκινήσουν οι φοιτητές το κάπνισμα σε συνδυασμό με το αλκοόλ (Bachman et al., 1997).

Σύμφωνα με έρευνες που έγιναν τις τελευταίες δύο δεκαετίες στις ΗΠΑ, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι περίπου το 30% των φοιτητών ανέφεραν ότι κάπνισαν τον τελευταίο μήνα (Johnston et al., 2001) και το 40% αναφέρουν ότι κάπνισαν το τελευταίο έτος (Rigotti et al., 2000). Τα ποσοστά καπνίσματος μεταξύ των νεαρών ενηλίκων που δεν φοιτούν στο κολέγιο είναι υψηλότερα από τα ποσοστά καπνίσματος μεταξύ των φοιτητών κολεγίου, αν και φαίνεται να ποικίλλουν τα πρότυπα καπνίσματος. Οι καπνιστές στο κολέγιο είναι πιο πιθανό να είναι μη καπνιστές, που σημαίνει ότι καπνίζουν περισσότερο σε κοινωνικές καταστάσεις συγκριτικά με τους συνομηλίκους τους που δεν είναι πανεπιστημιακοί φοιτητές (Harrison et al., 2008).

Πάνω από το πενήντα τοις εκατό των αμερικανών φοιτητών αναφέρεται πως κατανάλωσαν πολύ αλκοόλ το 1997 (Johnston et al., 1998), έχοντας οι φοιτητές αυξημένη τάση για κατανάλωση αλκοόλ από ό,τι συμβαίνει με τους μη κολεγιακούς συνομηλίκους τους (McCabe et al., 2005). Επίσης, μελέτες έδειξαν ότι οι παρορμήσεις για το κάπνισμα αυξάνονται γρήγορα μετά από μεγάλη κατανάλωση αλκοόλ, ακόμη και μεταξύ των ελαφρών καπνιστών (King&Epstein, 2005).

Οι Nichter et al., το έτος 2007, επιχείρησαν να διερευνήσουν τα κοινωνικά πλαίσια του καπνίσματος τα οποία έχουν σχέση με το άγχος ανάμεσα στους φοιτητές, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια των εξετάσεων και τη διαχείριση κοινωνικών σχέσεων. Σε μια άλλη έρευνα, οι ίδιοι ερευνητές, εστίασαν σε ένα άλλο κοινωνικό πλαίσιο, αυτό των πάρτι, στα οποία το κάπνισμα εμφανίζεται στο πλαίσιο της χρήσης αλκοόλ. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε βασίστηκε σε ποιοτική έρευνα και τα δεδομένα υπογραμμίζουν τις αντιληπτές κοινωνικές και σωματικές λειτουργίες του καπνίσματος και του ποτού στα πάρτι.

Παρόλο που υπάρχει εκτενής βιβλιογραφία για τη χρήση αλκοόλ και καπνού μεταξύ των φοιτητών, δεν είναι πολλά γνωστά για το πώς το κάπνισμα χρησιμεύει ως εκδήλωση κατανάλωσης που διευκολύνει την κοινωνική αλληλεπίδραση και τα αντιληπτά οφέλη από τη συνδυασμένη χρήση τους.

Στην έρευνά τους, οι Nichter et al. (2009) άντλησαν τα δεδομένα από ημι-δομημένες συνεντεύξεις με πρωτοετείς φοιτητές σε ένα μεγάλο πανεπιστήμιο του Mid-western στις ΗΠΑ. Επιπρόσθετα, διεξήχθησαν έντεκα ομάδες εστίασης με μέλη αδελφότητας. Οι συνεντεύξεις και οι ομάδες εστίασης επικεντρώθηκαν σε μια σειρά

ζητημάτων όπως η τρέχουσα συμπεριφορά καπνίσματος, οι λόγοι για το κάπνισμα και το ποτό.

Η έρευνα, μέσα από τις ποιοτικές απαντήσεις αποκαλύπτει ότι το κάπνισμα εξυπηρετούσε πολλαπλές λειτουργίες χρησιμότητας για αυτόν τον πληθυσμό, όπως:

- (1) διευκόλυνση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης μεταξύ των φύλων,
- (2) επέτρεπε σε κάποιον να δομήσει χρόνο και χώρο σε ένα πάρτι,
- (3) επέτρεπε στους καπνιστές «πάρτι» να καπνίζουν με λιγότερες αρνητικές παρενέργειες, και
- (4) βοηθά να ηρεμήσει κάποιος όταν είναι μεθυσμένος.

Η έρευνα συμπέρανε ότι ενώ το κάπνισμα στιγματιζόταν στο πλαίσιο της καθημερινής ζωής του ατόμου ως φοιτητής, στα πάρτι κατά την κατανάλωση αλκοόλ, το κάπνισμα θεωρήθηκε ως κανονιστικό και κοινωνικά αποδεκτό (Nichteretal., 2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ Ή ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΛΚΟΟΛ ΜΕ ΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

3.1 Η έννοια της αυτοεκτίμησης στα νεαρά άτομα

Ένα κρίσιμο στοιχείο για την υγιή ανθρώπινη ανάπτυξη και λειτουργία λέγεται ότι είναι η αυτοεκτίμηση, η οποία αναφέρεται στον βαθμό στον οποίο τα άτομα συμπαθούν, εκτιμούν, αποδέχονται και σέβονται τον εαυτό τους σε παγκόσμιο επίπεδο (Michaelsetal., 2007; Rosenberg, 1979; McKayetal., 2012).

Έχει αναφερθεί πως υπάρχουν διαφορετικοί τομείς αυτοεκτίμησης, όπως είναι η αυτοεκτίμηση της σχολικής ικανότητας, της αθλητικής ικανότητας, της φυσικής εμφάνισης, της συμπεριφοράς και της κοινωνικής αποδοχής (Michaelsetal., 2007) και γενικά, η υψηλή αυτοεκτίμηση συνδέεται με θετικά αποτελέσματα και η χαμηλότερη αυτοεκτίμηση με λιγότερο επιθυμητά αποτελέσματα (Trzesniewski, etal., 2003).

Τόσο διαχρονικές όσο και συγχρονικές μελέτες έχουν αναφέρει διαφορούμενα αποτελέσματα όσον αφορά τη μελέτη του ρόλου της αυτοεκτίμησης σε συμπεριφορές που διακυβεύουν την υγεία, όπως σε μια διαχρονική μελέτη στην οποία δεν βρέθηκε σημαντική σχέση μεταξύ της παγκόσμιας αυτοεκτίμησης και της χρήσης ουσιών (McGee&Williams, 2000), ενώ σε άλλη μεταγενέστερη έρευνα, αναφέρθηκε πως η υψηλή αυτοεκτίμηση δεν εμπόδισε τα παιδιά να καπνίζουν, να πίνουν, να παίρνουν ναρκωτικά ή να αναπτύξουν πρόωμη σεξουαλική δραστηριότητα (Baumeister et al., 2003).

Όσον αφορά την αυτο-αποτελεσματικότητα,πρέπει να ειπωθεί εδώ πως αφορά την πίστη στην ικανότητα που έχει το άτομο να ασκεί έλεγχο στις απαιτητικές απαιτήσεις και στη λειτουργικότητα. Η προσέγγιση ενίσχυσης ικανοτήτων για την πρόληψη συμπεριφορών κινδύνου για την υγεία υποστηρίζει ότι η έλλειψη γενικών προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων για την αντιμετώπιση της ζωής καθιστά τα άτομα πιο ευάλωτα τόσο σε εσωτερικές όσο και σε εξωτερικές δυνάμεις που προωθούν συμπεριφορές χρήσης αλκοόλ και άλλων ουσιών (Bandura, 1986, 1997). Έτσι, με τον τρόπο αυτό, οι έφηβοι μπορούν να κάνουν χρήση αλκοόλ ως μια κοινωνικά και λειτουργική συμπεριφορά και, ωστόσο, οι έφηβοι που έχουν φτωχές δεξιότητες μπορεί να χρησιμοποιούν το αλκοόλ ως εναλλακτικό μέσο για να

επιτύχουν δημοτικότητα, κοινωνικές δεξιότητες ή αυτοεκτίμηση (Epsteinetal., 2002). Παράλληλα, έχει δειχθεί από διάφορες μελέτες πως το να ξεκινήσει κανείς την πρώιμη χρήση αλκοόλ είναι πιο πιθανό να συμβεί σε νέους που έχουν φτωχές δεξιότητες (Gaffneyetal., 1998), ενώ άλλοι έφηβοι έχουν επιδείξει αλλαγές στην ακαδημαϊκή και κοινωνική αυτό-αποτελεσματικότητα μέχρι την ενηλικίωσή τους (Schunk&Pajares, 2002).

Επομένως, οι πεποιθήσεις της αυτο-αποτελεσματικότητας στην εφηβεία αποδείχθηκε ότι είναι μακροπρόθεσμοι προγνωστικοί παράγοντες της ικανοποίησης από τη ζωή και σχετίζεται με αισθήματα ευεξίας, ενώ οι έφηβοι αποκτούν ικανότητα για σωστή λήψη αποφάσεων, ενώ αισθάνονται πιο ικανοί και εμπλέκονται λιγότερο στη χρήση αλκοόλ (Vecchio et al., 2007; Epstein et al., 2002; McKayetal., 2012).

3.2 Αλκοόλ και συσχέτισή του με την ψυχική ευεξία, την αυτοεκτίμηση και την αυτο-αποτελεσματικότητα στους φοιτητές πανεπιστημίου

Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις σε προσωπικό επίπεδο, ότι η κατάχρηση αλκοόλ και οι διαταραχές εξάρτησης ανάμεσα στους νέους, συνδέονται με μια ποικιλία κλινικά καθορισμένων προβλημάτων ψυχικής υγείας, όπως είναι η κατάθλιψη και το άγχος (Abayomietal., 2013; Loetal., 2013; Saidetal., 2013). Παρ' όλ' αυτά, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι δεδομένου του μεγάλου ποσοστού φοιτητών πανεπιστημίου που αναφέρουν υψηλά επίπεδα κατανάλωσης, αυτός ο πληθυσμός λαμβάνει κάποιο όφελος από το ποτό του. Το γεγονός αυτό εγείρει το ερώτημα ποια πιθανά κοινωνικά και προσωπικά πλεονεκτήματα μπορούν να αποκομίσουν οι φοιτητές πανεπιστημίου από το ποτό. Σε επίπεδο ομάδας, το αλκοόλ παίζει σημαντικό ρόλο ως κοινωνικός διευκολυντής (Borsari&Carey, 2006; Molnaretal., 2009) και οι νέοι συχνά αναφέρουν σημαντικά κοινωνικά και διαπροσωπικά οφέλη από το ποτό, ιδιαίτερα σε πολιτισμούς όπου η υψηλή κατανάλωση αλκοόλ θεωρείται κανονιστική συμπεριφορά (Park, 2004; Peele&Brodsky, 2000).

Πιθανά οφέλη του ποτού αναφέρθηκαν επίσης για τη γενική προσωπική ευημερία, ειδικά μεταξύ της μέτριας κατανάλωσης αλκοόλ (Peele&Brodsky, 2000; El-Guebaly, 2007). Τα υποτιθέμενα οφέλη περιλαμβάνουν:

- μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη ζωή,

- ευτυχία,
- υποκειμενική ευημερία ή αντιληπτή υγεία,
- ενισχυμένη διάθεση ή θετικό αποτέλεσμα,
- μείωση του στρες,
- αυξημένη κοινωνικότητα και κοινωνική ένταξη,
- βελτιωμένη γνωστική λειτουργία, και
- αποτελέσματα που σχετίζονται με την εργασία (Peele&Brodsky, 2000).

Όπως αναφέρθηκε σε μελέτες ανάμεσα σε δείγματα της κοινότητας, τα υποτιθέμενα οφέλη για την ευημερία φαίνεται να συγκεντρώνονται κυρίως σε μέτρια κατανάλωση αλκοόλ, με σημαντικό αριθμό μελετών να έχουν αναφέρει υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης από τη ζωή ή υποκειμενικής ευημερίας μεταξύ των μέτριας κατανάλωσης αλκοόλ συγκριτικά με αυτούς που απέχουν και από τους επικίνδυνους πότες (Massin&Kopp, 2014; Saarnietal., 2008). Αντίθετα από τα αποτελέσματα αυτών των ευρημάτων, μια μελέτη προπτυχιακών φοιτητών πανεπιστημίου ανέφερε ότι μετά τον έλεγχο των δυσμενών συνεπειών που σχετίζονται με το αλκοόλ, αρκετοί δείκτες κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης συχνότητας κατανάλωσης αλκοόλ, της ποσότητας αλκοόλ, της συχνότητας μέθης και της συχνότητας βαριάς κατανάλωσης αλκοόλ, προέβλεπαν υψηλότερη υποκειμενική ευημερία (Molnaretal., 2009).

Έχουν περιγραφεί από άλλες έρευνες διαφορετικά πρότυπα για άντρες και γυναίκες φοιτητές, με υψηλότερη αναφερόμενη ικανοποίηση από τη ζωή μεταξύ των γυναικών που απείχαν σε σύγκριση με τις γυναίκες που έπιναν πολύ και υψηλότερα επίπεδα κοινωνικής ικανοποίησης μεταξύ των ανδρών που ανέφεραν συχνή κατανάλωση αλκοόλ (Murphyetal., 2005). Μια μελέτη μεταξύ προπτυχιακών φοιτητών που χρησιμοποιούσαν την πρόσφατα αναπτυγμένη Κλίμακα Ψυχικής Ευεξίας Warwick-Edinburgh(Stewart-Brown&Janmohamed, 2008) δεν ανέφερε καμία σχέση μεταξύ της κατανάλωσης αλκοόλ και της θετικής ψυχικής ευεξίας (Davorenetal., 2013). Είναι επίσης πιθανό να επηρεάζονται από τα επίπεδα κοινωνικής υποστήριξης και τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας,οποιοσδήποτε πιθανές συσχετίσεις μεταξύ της κατανάλωσης αλκοόλ και μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων, όπως η ικανοποίηση από τη ζωή ή η υποκειμενική ευημερία.

Έχει δειχθεί πως ένα ισχυρό δίκτυο κοινωνικής υποστήριξης έχει σχέση με βελτιωμένη ψυχική υγεία, υποκειμενική ευεξία και λειτουργικότητα

(Demakis&McAdams, 1994) και ότι οι φοιτητές που δεν πίνουν πολύ, έχουν λιγότερη υποστήριξη από τους συνομηλίκους τους (DeNeve&Cooper, 1998), όπως και ότι η προσωπικότητα μπορεί επίσης να είναι ένας πιθανός παράγοντας σύγχυσης, με την εξωστρέφεια και την κοινωνικότητα να συνδέονται τόσο με τη χρήση αλκοόλ (Read&O'Connor, 2006) όσο και με την ευεξία (DeNeve&Cooper, 1998).

Πέρα από την ελλιπή σαφήνεια όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της κατανάλωσης αλκοόλ και της ικανοποίησης από τη ζωή ή της υποκειμενικής ευημερίας μεταξύ των φοιτητών πανεπιστημίου, συνεχίζει να υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με τη σχέση μεταξύ κατανάλωσης αλκοόλ και αυτοεκτίμησης στους νέους. Ο μεγαλύτερος όγκος μελετών με νέους ανέφεραν αρνητικές συσχετίσεις, με υψηλότερα επίπεδα κατανάλωσης αλκοόλ να σχετίζονται με χαμηλότερη αυτοεκτίμηση (DeHartetal., 2009; Roemer&Walsh, 2014), αν και η κατεύθυνση της αιτιώδους συνάφειας παραμένει ασαφής. Ως μηχανισμός αντιμετώπισης του αρνητικού συναισθήματος, του άγχους ή του στρες, της αντιληπτής κοινωνικής απόρριψης ή της κακής απόδοσης, έχει προταθεί η υψηλή κατανάλωση (Neighborsetal., 2004), ενώ η αναμενόμενη χαλαρωτική επίδραση του αλκοόλ έχει επίσης προταθεί ως ιδιαίτερα σημαντική για άτομα με υπάρχουσα χαμηλή αυτοεκτίμηση (Pullen, 1994).

Από την άλλη πλευρά, μελέτες έχουν επίσης βρει συσχετίσεις μεταξύ υψηλότερων επιπέδων κατανάλωσης αλκοόλ και υψηλής αυτοεκτίμησης μεταξύ των νέων (DeHartetal., 2009; Pedersenetal., 2013). Τα άτομα με υψηλή αυτοεκτίμηση μπορεί να είναι πιο πιθανό να βρεθούν σε κοινωνικές καταστάσεις όπου το ποτό αντιμετωπίζεται θετικά και μπορεί επίσης να είναι πιο πιθανό να χρησιμοποιούν αλκοόλ για να ενισχύσουν τις θετικές εμπειρίες ή τις διαπροσωπικές αλληλεπιδράσεις (DeHartetal., 2009). Επιπρόσθετα, έχει επίσης αναφερθεί έλλειψη συσχέτισης μεταξύ του ποτού και της αυτοεκτίμησης (Luhtanen&Crocker, 1995), όπως, επίσης, ένας αριθμός μελετών με νέους εξέτασε το ρόλο της αυτο-αποτελεσματικότητας κατά την κατάσταση στη συμπεριφορά κατά την κατανάλωση αλκοόλ, και συγκεκριμένα την αυτο-αποτελεσματικότητα της άρνησης αλκοόλ (Ehretetal., 2013; Kenneyetal., 2014). Συνολικά, η μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση για την άρνηση ενός ποτού συνδέεται με χαμηλότερη κατανάλωση αλκοόλ. Παρ' όλ' αυτά, από όσο είναι γνωστό, δεν υπάρχουν μελέτες που να αξιολογούν τη συσχέτιση μεταξύ γενικής αυτοαποτελεσματικότητας και κατανάλωσης αλκοόλ μεταξύ των φοιτητών πανεπιστημίου.

Αναφορικά με αυτό το ζήτημα, οι Blanketal. (2016) χρησιμοποίησαν μια συγχρονική έρευνα φοιτητών πανεπιστημίου της Νέας Ζηλανδίας ηλικίας 25 ετών και κάτω που πλησίαζαν την αποφοίτησή τους ώστε να διερευνήσουν πιθανές συσχετίσεις για την ψυχική ευεξία, την αυτοεκτίμηση και τη γενική αυτο-αποτελεσματικότητα με:

- τα γενικά πρότυπα κατανάλωσης αλκοόλ για όλους τους συμμετέχοντες(αποχή, μέτρια, επικίνδυνη),και
- ειδικούς δείκτες κατανάλωσης για τους μη απέχοντες συμμετέχοντες (τυπική συχνότητα, τυπική ποσότητα ανά περίπτωση, συχνότητα μεγάλης κατανάλωσης αλκοόλ), χωριστά για άνδρες και γυναίκες.

Επιπλέον, οι ερευνητές έλαβαν υπόψη μια σειρά από χαρακτηριστικά κοινωνικής υποστήριξης, κοινωνικού κεφαλαίου και προσωπικότητας που δεν έχουν αξιολογηθεί σε προηγούμενες μελέτες.

Έτσι, διεξήγαγαν μια διαδικτυακή έρευνα και στα οκτώ πανεπιστήμια της Νέας Ζηλανδίας το έτος 2011, όπου οι συμμετέχοντες εγγράφηκαν στο τελευταίο έτος πτυχίου ή ανώτερου τίτλου σπουδών και ήταν ηλικίας 25 ετών και κάτω. Τα μέτρα περιελάμβαναν το τεστ-κατανάλωσης αναγνώρισης διαταραχών χρήσης αλκοόλ, την κλίμακα ψυχικής ευεξίας Warwick-Edinburgh και στοιχεία από την κλίμακα αυτοεκτίμησης Rosenberg και την κλίμακα γενικής αυτο-αποτελεσματικότητας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι:

- η χαμηλότερη ψυχική ευεξία συσχετίστηκε με ένα μέτριο ή επικίνδυνο πρότυπο κατανάλωσης αλκοόλ για τους άνδρες και ένα επικίνδυνο πρότυπο για τις γυναίκες, σε σύγκριση με τους συμμετέχοντες που απείχαν
- η υψηλότερη αυτοεκτίμηση συσχετίστηκε με οποιοδήποτε επίπεδο συχνότητας υπερβολικής κατανάλωσης οινοπνεύματος για τους άνδρες, ενώ οι γυναίκες που έπιναν περισσότερο είχαν ένα πρότυπο χαμηλότερης αυτοεκτίμησης
- υπήρχε ένα γενικό πρότυπο υψηλότερης γενικής αυτο-αποτελεσματικότητας για άνδρες και γυναίκες που έπιναν αλκοόλ.

Τέλος, η έρευνα συμπέρανε πως τα υψηλότερα επίπεδα κατανάλωσης αλκοόλ συσχετίστηκαν με μικρές, αλλά στατιστικά σημαντικές, διαφορές στα ψυχολογικά αποτελέσματα για άνδρες και γυναίκες. Τα ευρήματα είναι αβέβαιης κλινικής σημασίας, ωστόσο, υπογραμμίζουν τη σημασία της διερεύνησης ενός πλήρους

φάσματος κοινωνικών και προσωπικών παραγόντων που μπορεί να συγγέουν τη συσχέτιση της κατανάλωσης αλκοόλ και των ψυχολογικών αποτελεσμάτων (Blanketal., 2016).

3.3 Ο κρίσιμος ρόλος των κοινωνικών δικτύων, κοινωνικών ικανοτήτων και κοινοτικών πόρων στην αντιστάθμιση των στρεσογόνων παραγόντων της νεολαίας που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εμπλοκή ουσιών και άλλες προβληματικές συμπεριφορές

Παρόλο που η διαδικασία της κοινωνικής εμπλοκής δεν είναι πλήρως κατανοητή, έχει βρεθεί σταθερά μια ισχυρή σχέση μεταξύ των προτύπων χρήσης αλκοόλ και ναρκωτικών των εφήβων και εκείνων των γονέων και φίλων τους (Kandel, 1973). Πέρα από τη μοντελοποίηση της χρήσης ουσιών και την παροχή έγκρισης για συμπεριφορά λήψης ναρκωτικών, τα μέλη του κοινωνικού δικτύου ενός εφήβου μπορεί να επηρεάσουν την κατανάλωση αλκοόλ και ναρκωτικών μέσω έμμεσων καναλιών. Επειδή τα πρότυπα κατανάλωσης αλκοόλ και χρήσης ναρκωτικών σημαντικών άλλων είναι πιθανό να επηρεάσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της υποστήριξης, όπως η συνέπεια και η διαθεσιμότητα (Holdenetal., 1988), η πιθανότητα ένας έφηβος να στραφεί στο αλκοόλ ή στα ναρκωτικά για να αντιμετωπίσει το άγχος της ζωής μπορεί να είναι μεγαλύτερο μεταξύ των εφήβων των οποίων οι κοινωνικοί πόροι κάνουν κατάχρηση ουσιών.

Έχει αποδειχθεί ότι τα κοινωνικά δίκτυα, οι κοινωνικές ικανότητες και οι κοινοτικοί πόροι παίζουν κρίσιμο ρόλο στην αντιστάθμιση των στρεσογόνων παραγόντων της νεολαίας που διαφορετικά θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εμπλοκή ουσιών και άλλες προβληματικές συμπεριφορές. Για παράδειγμα, ένα αρνητικό συναισθηματικό κλίμα στο σπίτι και προβληματικές σχέσεις με τους γονείς (Tudoretal., 1980) έχουν συσχετιστεί με τη χρήση ουσιών και αλκοόλ μεταξύ των νέων. Η προφανής σχέση μεταξύ των μη ικανοποιητικών προσωπικών σχέσεων και της χρήσης ναρκωτικών και αλκοόλ από εφήβους είναι συνεπής με το μοντέλο κοινωνικού στρες της κατάχρησης ουσιών στους εφήβους (Richteretal., 1991).

Οι Richteretal. (1991) διενήργησαν έρευνα προκειμένου να εξετάσουν τα χαρακτηριστικά κοινωνικής υποστήριξης και την αυτοεκτίμηση σε σχέση με το αποτέλεσμα μετά από θεραπεία χημικής εξάρτησης εφήβων. Οι έφηβοι και οι γονείς τους συμπλήρωσαν ερωτηματολόγια αυτοαναφοράς και μια ερευνητική συνέντευξη

κατά τη διάρκεια της θεραπείας και στους 6 και 12 μήνες μετά τη θεραπεία. Δύο τύποι έκβασης αξιολογήθηκαν κατά την παρακολούθηση:

- χρήση αλκοόλ και ναρκωτικών, και
- λειτουργία σε κύριους τομείς της ζωής (π.χ. οικογένεια, σχολείο/εργασία, συνομήλικοι).

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η ποιότητα των κοινωνικών πόρων (π.χ., μοτίβα υποστήριξης χρήσης ναρκωτικών) που αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια της θεραπείας σχετίζονταν με την κατάσταση χρήσης αλκοόλ και ναρκωτικών μετά τη θεραπεία, με τους απέχοντες να αναφέρουν περισσότερες μη χρησιμοποιούμενες υποστηρίξεις από τους έφηβους που επέστρεψαν σε βαριά χρήση ναρκωτικών. Η αυτοεκτίμηση και ο βαθμός ικανοποίησης από την κοινωνική υποστήριξη κατά τη διάρκεια της θεραπείας συσχετίστηκαν αρνητικά με τον αριθμό των σημαντικών προβλημάτων ζωής κατά τους 6 μήνες μετά το εξιτήριο. Συνολικά, οι μετρήσεις ενδονοσοκομειακής αυτοεκτίμησης, ο αριθμός των υψηλής ποιότητας υποστηρίξης και η ικανοποίηση από την κοινωνική υποστήριξη αντιπροσώπευαν το 16% της διακύμανσης στην έκβαση της χρήσης ουσιών για 6 μήνες και το 25% της διακύμανσης στην ψυχοκοινωνική λειτουργία 6 μήνες μετά τη θεραπεία. Τα μέτρα κοινωνικής υποστήριξης και αυτοεκτίμησης έξι μηνών σχετίζονταν παρόμοια με το αποτέλεσμα του πρώτου έτους (Richteretal., 1991).

3.4 Μελέτη των διαφορών στην αυτοεκτίμηση, τη συγγενική κοινωνική υποστήριξη και τις αντιδράσεις αντιμετώπισης μεταξύ ενηλίκων παιδιών αλκοολικών (ACOA) και μη

Η ψυχοπαθολογία μεταξύ των ενηλίκων παιδιών αλκοολικών (ACOA) εξετάστηκε από πολλούς ερευνητές (Black, 2002; Rodney&Murier, 1999) εξέτασαν και βρήκαν ότι ένας αριθμός ACOA φαίνεται σταθερός παρά το γεγονός ότι έχουν μεγαλώσει μέσα σε ένα δύσκολο οικογενειακό περιβάλλον. Παρόλο που η κλινική βιβλιογραφία υποδηλώνει ότι τα άτομα αυτά μπορεί να διατρέχουν κίνδυνο για συναισθηματικά ή διαπροσωπικά προβλήματα, οι ερευνητές (Black, 2002; Reichetal., 1988) έχουν διαπιστώσει ότι η οικογενειακή και κοινωνική υποστήριξη επηρεάζει την προσαρμογή τους. Λίγοι ερευνητές έχουν στοχεύσει στις μελέτες τους τα

Αφροαμερικανικά ACOA και υπάρχουν περιορισμένα διαθέσιμα δεδομένα για το πώς τα άτομα αντιμετωπίζουν τις αντιξοότητες.

Αν και είναι σαφές ότι πολλοί ACOA αντιμετωπίζουν δυσκολίες μέσα στις οικογένειές τους, είναι επίσης σαφές ότι πολλοί παράγοντες μπορούν να συμβάλουν σε θετική προσαρμογή και αποτελέσματα. Σύμφωνα με τα ευρήματα διαφόρων μελετών, ο Garmezzy (1991) εντόπισε τρεις ομάδες προστατευτικών παραγόντων:

(α) εύκολη ιδιοσυγκρασία και καλές δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και επικοινωνίας,

(β) πρακτικές οικογενειακής κοινωνικοποίησης που ενθαρρύνουν την εμπιστοσύνη και την αυτονομία και τους στοργικούς δεσμούς με σταθερούς, φροντισμένους, ικανούς ενήλικες,

(γ) εξωτερικά συστήματα υποστήριξης στη γειτονιά, το σχολείο, την εκκλησία ή την κοινότητα που ενισχύουν την αυτοεκτίμηση και την αυτό-αποτελεσματικότητα.

Σε άλλη έρευνα, ο Hill (1999) τόνισε ότι οι πιο λειτουργικές και αποτελεσματικές στρατηγικές αντιμετώπισης για τους Αφροαμερικανούς προέρχονται από τη δύναμη και την υποστήριξη που βρίσκουν μέσα στις οικογένειές τους και στα δίκτυα συγγενών τους, οικογένειες που συχνά έχουν μεγαλύτερη εξάρτηση από τα δίκτυα κοινωνικής υποστήριξης από ό,τι οι οικογένειες που γίνονται πιο εύκολα αποδεκτές στο πλαίσιο της τρέχουσας κοινωνίας και που έχουν μεγαλύτερους πόρους υπό τον έλεγχό τους (McAdoo, 1993).

Πολλοί ερευνητές (Woititz, 1990; Wood, 1987) θεωρούν ότι οι συναισθηματικές δυσκολίες, και ειδικά η κατάθλιψη, η χαμηλή αυτοεκτίμηση και το άγχος είναι ο κανόνας για τα ενήλικα παιδιά αλκοολικών. Σύμφωνα με έρευνα, ερευνήθηκαν οι επιπτώσεις του γονικού αλκοολισμού στη συναισθηματική λειτουργία των παιδιών, συμπεριλαμβανομένου του άγχους, της κατάθλιψης, της χαμηλότερης αυτοεκτίμησης και της αντιληπτής έλλειψης ελέγχου στο περιβάλλον τους. Στις μελέτες αναφέρθηκε θετική συσχέτιση μεταξύ του γονικού αλκοολισμού και της μειωμένης συναισθηματικής λειτουργίας των απογόνων (West&Prinz, 1987). Στα ίδια αποτελέσματα με αυτούς, κατέληξαν μετέπειτα και οι Church και Broida (1990) και Dodd και Roberts (1994), οι οποίοι εξέτασαν την επίδραση του γονικού αλκοολισμού στην αυτοεκτίμηση, το άγχος, την κατάθλιψη και τον τόπο ελέγχου.

Όσον αφορά τη μεθοδολογία και τα χαρακτηριστικά του δείγματος, ήταν παρόμοια για κάθε μελέτη και οι συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν τις μετρήσεις της έρευνας ήταν Καυκάσιοι, ACOA και/ή μη ACOA, ηλικίας τουλάχιστον 18 ετών. Οι

ερευνητές (Rodney, 1994, 1995; Rodney&Murier, 1999) διεξήγαγαν επίσης ανεξάρτητες μελέτες για τον εντοπισμό θετικών παραγόντων που ρυθμίζουν τις δυσμενείς συνέπειες του γονικού αλκοολισμού και ανακάλυψαν ότι οι ACOA που είχαν ισχυρότερα δίκτυα κοινωνικής υποστήριξης ανέφεραν λιγότερα προβλήματα με το ποτό και βελτιωμένη γνώση των αναπτυξιακών καθηκόντων (αυτοεκτίμηση, αναγνώριση, έκφραση συναισθημάτων, άγχος, έλεγχος, εμπιστοσύνη, αυτο-αποτελεσματικότητα και οικειότητα).

Τα αποτελέσματα σε μελέτες αφροαμερικανών ενηλίκων και εφήβων γονέων με αλκοολισμό συμφωνούν επίσης με τις έρευνες (West & Prinz, 1987; Rodney, 1996) που δείχνει ότι, από τις έντεκα μελέτες που εξετάστηκαν, όλες εκτός από εκείνες των Black (2002) και Woititz (1990) και West & Prinz (1987) και Churchetal. (1990) και Dodd & Roberts (1994) και Werner & Broida (1991), ο γονικός αλκοολισμός συσχετίστηκε με την κατάθλιψη και τη χαμηλότερη αυτοεκτίμηση στα παιδιά των αλκοολικών. Τα στυλ αντιμετώπισης φαίνεται να είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τον προσδιορισμό των επιπτώσεων του γονικού αλκοολισμού στην τάση για κατάθλιψη και την αυτοεκτίμηση των παιδιών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα παιδιά των αλκοολικών εμφανίζουν προβληματικές δεξιότητες αντιμετώπισης, συμπεριλαμβανομένου του ποτού, για να ανακουφίσουν το άγχος.

Στη μελέτη της Hall (2007) εξετάστηκε εάν αυτές οι σχέσεις ισχύουν και για τους Αφροαμερικανούς ACOA, επειδή ορισμένες έρευνες υποδηλώνουν ότι οι δεσμοί συγγένειας των Αφροαμερικανών θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως προστατευτικό κάλυμμα κατά του γονικού αλκοολισμού. Η ερευνήτρια εξέτασε την αυτοεκτίμηση, τη συγγενική κοινωνική υποστήριξη και τις αντιδράσεις αντιμετώπισης των Αφροαμερικανών ACOA και μη. Ο στόχος της ήταν να ανακαλύψει τον βαθμό στον οποίο διέφεραν τα επίπεδα αυτοεκτίμησης των ACOA και των μη ACOA, οι αντιδράσεις αντιμετώπισης και η κοινωνική υποστήριξη της συγγένειας (Hall, 2007).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

4.1 Σκοπός

Διερεύνηση της πιθανής εξάρτησης ή κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ και η συσχέτιση της με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

4.2 Μεθοδολογία έρευνας

4.2.1 Πληθυσμός μελέτης

Για την πλησιέστερη εφαρμογή του σχεδιασμού μελέτης αποφασίστηκε η επιλογή του πληθυσμού μελέτης από το τμήμα νοσηλευτικής του ΕΛΜΕΠΑ. Με βάση το δείγμα συμμετείχαν 205 φοιτητές και δεν αποσύρθηκε κάποιος από την μελέτη, απαντώντας σε όλες τις ερωτήσεις.

4.2.2 Χώρος μελέτης

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης, στο τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ. στο Ηράκλειο Κρήτης.

4.2.3 Κριτήρια επιλογής

Τα κριτήρια επιλογής για τον πληθυσμό μελέτης ήταν:

- να είναι φοιτητές του τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΛΜΕΠΑ
- φοιτητές όλων των εξαμήνων του τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΛΜΕΠΑ

4.2.4 Κριτήρια αποκλεισμού

Δεν υπήρξαν κριτήρια αποκλεισμού, καθώς ήταν δεκτοί όλοι οι φοιτητές ανεξαρτήτου έτους και ηλικιακής ομάδας.

4.2.5 Ανάλυση μελέτης - Συλλογή δεδομένων

Για την συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν δύο σταθμισμένα ερωτηματολόγια και ένα ερωτηματολόγιο αυτοσχέδιο με ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου για καταγραφή δημογραφικών στοιχείων. Η διανομή των ερωτηματολογίων έγινε μέσω Google forms.

Τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν επισυνάπτονται στο Παράρτημα της παρούσας εργασίας.

Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας πραγματοποιήθηκε μέσα από την ανασκόπηση βιβλίων, άρθρων, δημοσιευμάτων, και μεταπτυχιακών/διδακτορικών διατριβών που σχετίζονται με το θέμα και το περιεχόμενό τους κρίθηκε χρήσιμο να αξιοποιηθεί, καθώς παρέχει πληροφορίες σχετικά με την πιθανή εξάρτηση ή κατάχρηση του αλκοόλ.

- **Το ερωτηματολόγιο γενικών πληροφοριών**

Το ερωτηματολόγιο γενικών πληροφοριών περιέχει δημογραφικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά του υπό μελέτη πληθυσμού. Το ερωτηματολόγιο κατασκευάστηκε από τις ερευνήτριες και περιλαμβάνει το φύλο του συμμετέχοντα, την ηλικιακή ομάδα στην οποία ανήκει, την εθνικότητά του, την περιοχή της μόνιμης του κατοικίας, το μορφωτικό επίπεδο το δικό του αλλά και των γονέων του, την οικογενειακή του κατάσταση και των γονέων του, αν ο συμμετέχοντας είναι καπνιστής και εργαζόμενος και τέλος αν οι γονείς του καταναλώνουν συχνά αλκοόλ.

- **Η κλίμακα “Multidimensional Scale of Perceived Social Support” (MSPSS)**

Η Κλίμακα (MSPSS) αξιολογεί τρεις πηγές (επιμέρους κλίμακες) κοινωνικής υποστήριξης οικογένειας / φίλους / και άλλα σημαντικά πρόσωπα. Η βαθμολόγηση κλίμακας κάθε στοιχείου κυμαίνεται από 1 (διαφωνώ απόλυτα) έως 7 (συμφωνώ απόλυτα), με υψηλότερες βαθμολογίες υπάρχει μεγαλύτερη κοινωνική υποστήριξη. Ο καθορισμός βαθμολογίας ανακοπής (cut-offscore) από 65 ή λιγότερο καθώς θεωρήθηκε ενδεικτικά ότι τα επαρκώς χαμηλά επίπεδα ανάληψης της κοινωνικής υποστήριξης. Η Κλίμακα γενικά είναι σύντομη στην οποία περιέχει (12 στοιχεία συνολικά και είναι ιδανικά για): έρευνα που απαιτεί εκτίμηση πολλαπλών μεταβλητών και πληθυσμούς οι οποίοι, για τον έναν ή τον άλλο λόγο δεν μπορεί να γίνει διαχείριση σε μεγάλο ερωτηματολόγιο. Στην MSPSS οι προτάσεις της είναι εύκολες ως προς την κατανόηση και κατάλληλη για πληθυσμούς νεαρής ηλικίας ή για πληθυσμούς με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο. Η Ελληνική έκδοσης έχει πολύ καλές ψυχομετρικές ιδιότητες (Cronbach’s $\alpha=0,804$) και έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως.

- **Το Ερωτηματολόγιο τεστ Ανίχνευσης Διαταραχών της Κατανάλωσης Αλκοόλ (AUDIT)**

Χρησιμοποιήθηκε και το σταθμισμένο ερωτηματολόγιο Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT). Στο ερωτηματολόγιο υπάρχουν 10 ερωτήσεις όπου η καθεμία βαθμολογείται από 0 έως 4. Από αυτές τις ερωτήσεις, οι 3 αφορούν στην χρήση του αλκοόλ, 4 στην εξάρτηση και 3 στα προβλήματα που προκαλούνται από τη χρήση του αλκοόλ. Βαθμολογία περισσότερο ή ίσο με 8 δείχνει πρόβλημα κατάχρησης αλκοόλ, ενώ με βαθμολογία >15 υποδηλώνει εξάρτηση, με βάση τις οδηγίες των κατασκευαστών του.

- **Διαπολιτισμικό Ερωτηματολόγιο Αυτοεκτίμησης για ενήλικες του James Battle**

Είναι ένα ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς, στο οποίο περιέχονται 32 δηλώσεις (χωρίς την κλίμακα ψεύδους). Με αυτές τις δηλώσεις προσπαθούν να μετρήσουν την προσωπική, τη γενική και την κοινωνική αντίληψη για τον εαυτό τους (self – perception), και τις χωρίζουν σε δύο ομάδες: σε αυτές που φανερώνουν υψηλή και σε εκείνες που φανερώνουν χαμηλή αυτοεκτίμηση. Οι ερωτήσεις απαντώνται είτε με «ναι» (αν ανταποκρίνεται στο πως νιώθει ο ερωτώμενος), είτε με «όχι» αν δεν ανταποκρίνεται στο πως νιώθει). Εμπεριέχονται τρεις υποκλίμακες αυτοεκτίμησης: γενική (16 δηλώσεις), προσωπική (8 δηλώσεις) και κοινωνική (8 δηλώσεις). Ακόμη, εμπεριέχεται και μια κλίμακα ψεύδους (8 δηλώσεις).

Η προσαρμογή είχε βάση σε πληθυσμό 127 γυναίκες με μέσο όρο ηλικίας τα 38,5 έτη. Οι μέσοι όροι και οι τυπικές αποκλίσεις (σε παρένθεση) ήταν, ανάλογα 21,90 (4,22) για την συνολική αυτοεκτίμηση, 12,00 (2,87) για την γενική αυτοεκτίμηση, 6,86 (0,97) για την κοινωνική αυτοεκτίμηση 2,94 (1,62) για την προσωπική αυτοεκτίμηση και 4,26 για την κλίμακα ψεύδους. Επιπρόσθετα, μετρήθηκε σε 50 μητέρες η αυτοεκτίμηση (μέση ηλικία τα 40,4 έτη), οι οποίες είχαν ένα παιδί νοητικά καθυστερημένο. Οι αντίστοιχες μετρήσεις σχετικά με το παραπάνω δείγμα ήταν: συνολική αυτοεκτίμηση 18,04 (5,47), γενική 9,72 (3,57), κοινωνική 5,78 (1,54) και προσωπική 2,60 (1,83).

Με 1 βαθμολογούνται οι απαντήσεις που φανερώνουν υψηλή αυτοεκτίμηση και με 0 αυτές που φανερώνουν χαμηλή. Οι ερωτήσεις που έχουν απαντηθεί με «ναι» και δείχνουν υψηλή αυτοεκτίμηση είναι: 2,3,6,7,8,10,11,15,21,31,35,37. Επίσης, και

οι ερωτήσεις στις οποίες απαντούν «όχι» είναι: 1,5,12,13,16,17,18,20,22,23,25,26,27,28,30, 32,34,36,39,40. Το μεγαλύτερο πιθανό σύνολο αυτοεκτίμησης 32 (εκτός την κλίμακα). Πολύ υψηλή αυτοεκτίμηση δηλώνεται με 30 βαθμούς και άνω. Υψηλή αυτοεκτίμηση δηλώνεται με 27-29 βαθμούς, οι 20-26 βαθμοί φανερώνουν μέτρια αυτοεκτίμηση, οι 15 – 19 βαθμοί δηλώνουν χαμηλή αυτοεκτίμηση και τέλος, με 14 βαθμούς δηλώνεται η πολύ χαμηλή αυτοεκτίμηση. Αναφορικά με τις υποκλίμακες, οι δηλώσεις 2,3,6,8,11,13,18,20,23,25,26,28,30,32,37,39 μετρούν την γενική αυτοεκτίμηση, οι 1,5,7,10,16,21,31,35 την κοινωνική αυτοεκτίμηση και οι 12,15,17,22,27,34,36,40 μετρούν την προσωπική αυτοεκτίμηση.

- **Άδεια χρήσης ερωτηματολογίων**

Για την αξιολόγηση της αυτοεκτίμησης των φοιτητών της παρούσας μελέτης, στις **17/06/2022** έλαβαν οι ερευνητές σχετικό **email** από τον **Dr. James Battle** την άδεια χρήσης του ερωτηματολογίου **CFSEI (Culture-free Self-stream Inventories)**(βλ. **Παράρτημα**). Για την αξιολόγηση της κοινωνικής υποστήριξης των φοιτητών της παρούσας μελέτης, στις **16/06/2022** έλαβαν οι ερευνητές σχετικό **email** από την κυρία Παρασκευή Θεοφίλου την άδεια χρήσης του ερωτηματολογίου **MSPSS (Multidimensional Scale Of Perceived Social Support)**(βλ. **Παράρτημα**). Για την αξιολόγηση της χρήσης του αλκοόλ **AUDIT** δεν χρειάζεται οποιαδήποτε άδεια χρήσης του ερωτηματολογίου διότι είναι public domain. Το ερωτηματολόγιο αυτό είναι ανοιχτό για κοινή χρήση (**Παράρτημα**).

4.3 Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας

Η συγκεκριμένη μελέτη δεν έχει κανένα κίνδυνο πρόκλησης βλάβης, οικονομικής, κοινωνικής, φυσικής και νομικής φύσεως. Οι μελετητές ενημέρωσαν τους συμμετέχοντες φοιτητές όσο αφορά για την πλήρη διαφάνεια στα πλαίσια των δικαιωμάτων τους, για την διάρκεια, την φύση, τον σκοπό, τα ευρήματα και τις μεθόδους της έρευνας. Τα αποτελέσματα χρησιμοποιήθηκαν εξολοκλήρου για τους σκοπούς της έρευνας, τηρώντας την ανωνυμία των συμμετεχόντων. Η συναίνεση των φοιτητών γινόταν αυτόματα με την συμπλήρωση του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου. Το ερευνητικό πρωτόκολλο της παρούσας έρευνας εγκρίθηκε στις **04/07/2022** από τον πρόεδρο του τμήματος Νοσηλευτικής **ΕΛΜΕΠΑ Χρήστο Κλεισιάρη**. Το σχετικό έγγραφο έγκρισης προήλθε από την γραμματεία του τμήματος.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

4.4 Αποτελέσματα

Έλεγχος αξιοπιστίας και εγκυρότητα των ερευνητικών εργαλείων:

Ελέγχθηκε ο βαθμός αξιοπιστίας και εγκυρότητας των ερευνητικών εργαλείων της παρούσας έρευνας για το συνολικό πληθυσμό της. Για την Κλίμακα **Multidimensional Scale of Perceived Social Support MSPSS** για τη συνολική κοινωνική υποστήριξη βρέθηκε 0.965(κοινωνική υποστήριξη από τον/ην σύντροφο: $\alpha=0.944$,κοινωνική υποστήριξη από την οικογένεια: $\alpha=0.944$,κοινωνική υποστήριξη από τους φίλους: $\alpha=0.963$). Σε ότι αφορά το ερωτηματολόγιο του **Διαπολιτισμικού Ερωτηματολογίου Αυτοεκτίμησης για ενήλικες του James Battle** ο βαθμός αξιοπιστίας Cronbach α για τη συνολική αυτοεκτίμηση βρέθηκε 0.823(Γενική αυτοεκτίμηση: $\alpha=0.693$, Κοινωνική αυτοεκτίμηση: $\alpha=0.457$, Προσωπική αυτοεκτίμηση: $\alpha=0.750$). Στο Ερωτηματολόγιο **AUDIT** λόγω της μη υποχρέωσης ορισμένων ερωτήσεων δεν μπόρεσε να βγει το επιθυμητό score αξιοπιστίας (Μουσσάς και συν., 2010).

Ερωτηματολόγιο Κοινωνικής υποστήριξης (MSPSS)

Στον παρακάτω πίνακα γίνεται αναφορά στις βαθμολογίες των συμμετεχουσών στις διαστάσεις κοινωνικής υποστήριξης. Οι βαθμολογίες αυτές μπορούν να κυμανθούν από 1 έως 7, με τις υψηλότερες τιμές να αφορούν υψηλά ποσοστά υποστήριξη σε όλες τις κατηγορίες. Η βαθμολογία συνολικής υποστήριξης είναι 5,1459 μονάδες. Επίσης, η βαθμολογία υποστήριξης από την οικογένεια έχει μέση τιμή να είναι 5,1232 μονάδες, η βαθμολογία υποστήριξης από τους φίλους έχει μέση τιμή 5,1220 μονάδες και η βαθμολογία υποστήριξης από σημαντικούς άλλους είναι 5,1927 μονάδες.

Descriptive Statistics

	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
MSPSS_total	205	6,00	1,00	7,00	5,1459	1,59424
MSPSS_Significant_Other	205	6,00	1,00	7,00	5,1927	1,84296
MSPSS_family	205	6,00	1,00	7,00	5,1232	1,65861
MSPSS_friends	205	6,00	1,00	7,00	5,1220	1,74291
Valid N (listwise)	205					

Αξιοπιστία Κοινωνικής Υποστήριξης (MSPSS)

MSPSS_total	0,965
MSPSS_Significant_Other	0,944
MSPSS_family	0,944
MSPSS_friends	0,963

Διαπολιτισμικού Ερωτηματολογίου Αυτοεκτίμησης για ενήλικες του James Battle

Από το Διαπολιτισμικό Ερωτηματολόγιο Αυτοεκτίμησης του James Battle σημειώθηκαν τα εξής. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα είχαν μέση τιμή Γενικής αυτοεκτίμησης 7.2 , Κοινωνικής αυτοεκτίμησης 2.87, Προσωπικής αυτοεκτίμησης 2.97 και Συνολικής αυτοεκτίμηση 13.04.

Descriptive Statistics

	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
General_Selfesteem	205	16,00	,00	16,00	7,2000	3,16135
Social_Selfesteem	205	8,00	,00	8,00	2,8780	1,65083
Personal_Selfesteem	205	8,00	,00	8,00	2,9707	2,29858
Total_Selfesteem	205	32,00	,00	32,00	13,0488	5,86093
Valid N (listwise)	205					

Αξιοπιστία Ερωτηματολόγιο αυτοεκτίμησης:

General_Selfesteem	0,693
Social_Selfesteem	0,457
Personal_Selfesteem	0,750
Total_Selfesteem	0,823

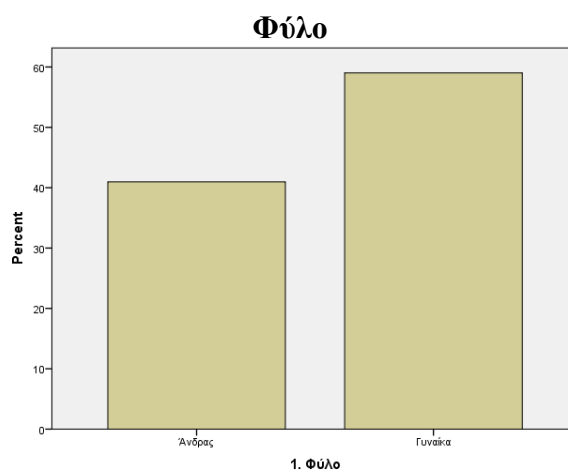
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στην πρώτη κατηγορία του δείγματος αναλύονται τα δημογραφικά στοιχεία, καθώς και η οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων. Από την έρευνα προκύπτουν τα στοιχεία που ακολουθούν στους παρακάτω πίνακες :

Πίνακας 1 :Φύλο

		Frequency	Percent	ValidPercent	Cumulative Percent
Valid	Άνδρας	84	41,0	41,0	41,0
	Γυναίκα	121	59,0	59,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες με ποσοστό 59% είναι γυναίκες, ενώ με ποσοστό 41% είναι άνδρες.

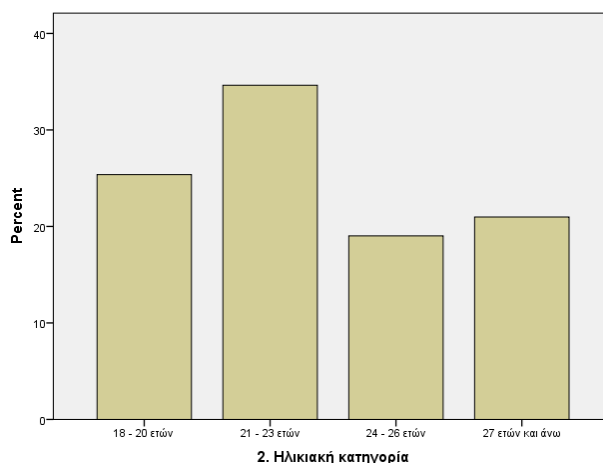

2. Ηλικιακή κατηγορία

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	18 - 20 ετών	52	25,4	25,4	25,4
	21 - 23 ετών	71	34,6	34,6	60,0
	24 - 26 ετών	39	19,0	19,0	79,0
	27 ετών και άνω	43	21,0	21,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το μεγαλύτερο ποσοστό καταγράφεται στις ηλικίες 21-23 με το ποσοστό να ανέρχεται στο 34,6%. Ακολουθεί με ποσοστό 24,5% η ηλικιακή ομάδα 18-20. Το 21% αφορά φοιτητές των 27 ετών και άνω και 19% σε φοιτητές 24-26 ετών.

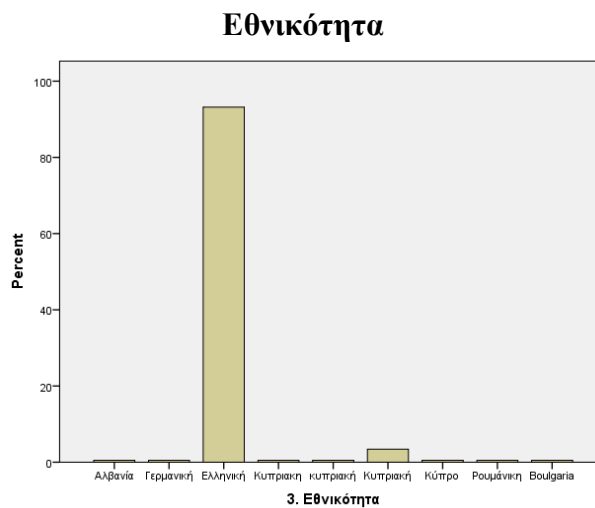
Ηλικιακή κατηγορία

3. Εθνικότητα

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Αλβανική	1	,5	,5	,5
	Βουλγαρική	1	,5	,5	1,0
	Γερμανική	1	,5	,5	1,5
	Ελληνική	191	93,2	93,2	94,6
	Κυπριακή	10	4,9	4,9	99,5
	Ρουμάνικη	1	,5	,5	100,0
	Total		205	100,0	100,0

Ως προς την εθνικότητα η επικρατούσα φαίνεται να είναι η Ελληνική με 93,2%. Ακολουθεί η Κυπριακή με 4,9% και με το ίδιο ποσοστό 0,5% ακολουθεί η Αλβανική, η Βουλγαρική, η Γερμανική και Ρουμάνικη.

4. Περιοχή μόνιμης κατοικίας

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Αγροτική περιοχή	38	18,5	18,5	18,5
	Αστική περιοχή	121	59,0	59,0	77,6
	Ημιαστική περιοχή	46	22,4	22,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Ως προς την περιοχή μόνιμης κατοικίας οι περισσότεροι φοιτητές δηλώνουν πως ζουν σε Αστική περιοχή με ποσοστό 59%. Το 22,4% δηλώνει ότι ζει σε Ημιαστική περιοχή, ενώ το 18,5% σε Αγροτική περιοχή.

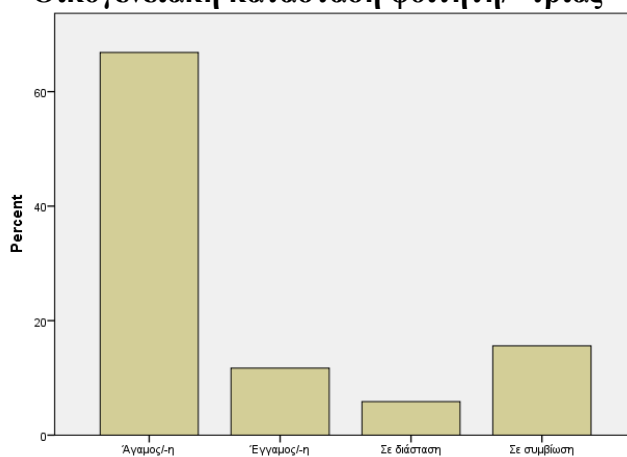
5. Οικογενειακή κατάσταση φοιτητή/ -τριας

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Άγαμος/-η	137	66,8	66,8	66,8
	Έγγαμος/-η	24	11,7	11,7	78,5
	Σε διάσταση	12	5,9	5,9	84,4
	Σε συμβίωση	32	15,6	15,6	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι φοιτητές κλήθηκαν να απαντήσουν για την δική τους οικογενειακή κατάσταση με ποσοστό 66,8% να δηλώνουν άγαμοι. Ακολουθούν οι φοιτητές οι οποίοι συμβιώνουν

με ποσοστό 15,6%. Επίσης, το 11,7% είναι έγγαμοι και το 5,9% των φοιτητών σε διάσταση.

Οικογενειακή κατάσταση φοιτητή/ -τριας

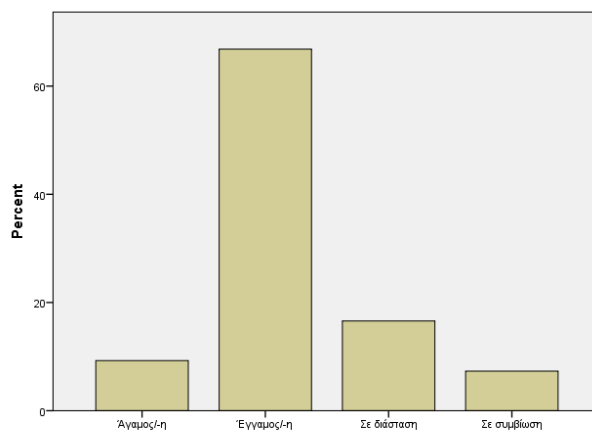
5. Οικογενειακή κατάσταση φοιτητή/ -τριας

6. Οικογενειακή κατάσταση γονέων

		Frequency	Percent	ValidPercent	Cumulative Percent
Valid	Άγαμος/-η	19	9,3	9,3	9,3
	Έγγαμος/-η	137	66,8	66,8	76,1
	Σε διάσταση	34	16,6	16,6	92,7
	Σε συμβίωση	15	7,3	7,3	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην οικογενειακή κατάσταση των γονέων τους αξίζει να σημειωθεί πως το 66,8% δηλώνει πως είναι έγγαμοι. Αντίθετος με χαμηλότερο ποσοστό στο 16,6% είναι σε διάσταση και 9,3% είναι άγαμοι. Τέλος το 7,3% συμβιώνουν.

Οικογενειακή κατάσταση γονέων

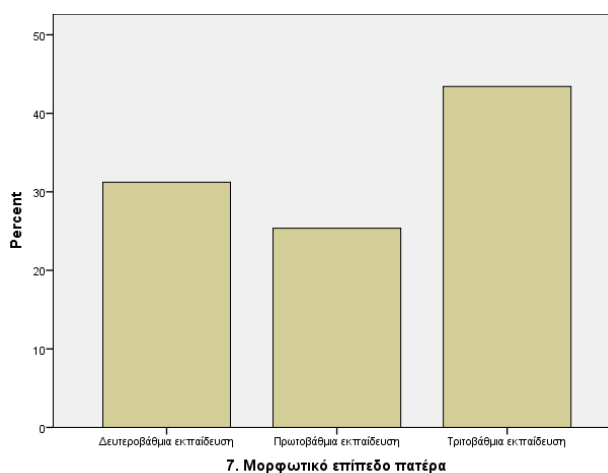
6. Οικογενειακή κατάσταση γονέων

7. Μορφωτικό επίπεδο πατέρα

		Frequency	Percent	ValidPercent	Cumulative Percent
Valid	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	64	31,2	31,2	31,2
	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	52	25,4	25,4	56,6
	Τριτοβάθμια εκπαίδευση	89	43,4	43,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Όσο αφορά το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των φοιτητών φαίνεται το 43,4% ανήκει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στην συνέχεια ακολουθεί με ποσοστό 31,2% να έχει λάβει δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το 25,4% έχει λάβει πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Μορφωτικό επίπεδο πατέρα

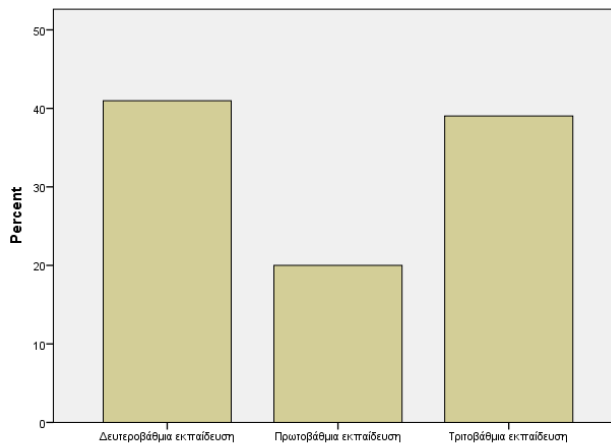
8. Μορφωτικό επίπεδο μητέρας

		Frequency	Percent	ValidPercent	Cumulative Percent
Valid	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	84	41,0	41,0	41,0
	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	41	20,0	20,0	61,0

	Τριτοβάθμια εκπαίδευση	80	39,0	39,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Όσο για το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των φοιτητών το 41% έχει λάβει δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 39% έχει λάβει τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τέλος, το 20% έχει λάβει πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Μορφωτικό επίπεδο μητέρας

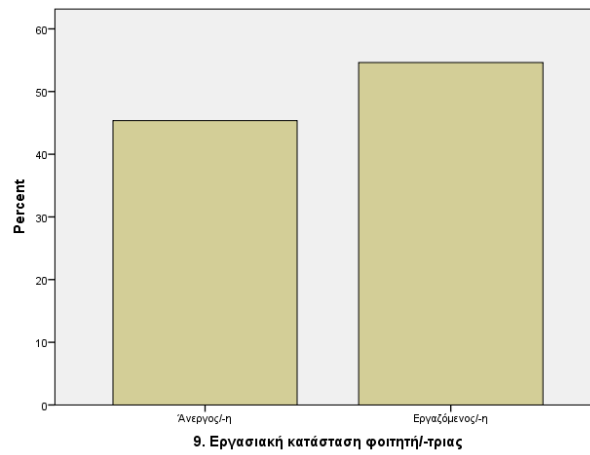
8. Μορφωτικό επίπεδο μητέρας

9. Εργασιακή κατάσταση φοιτητή/-τριας

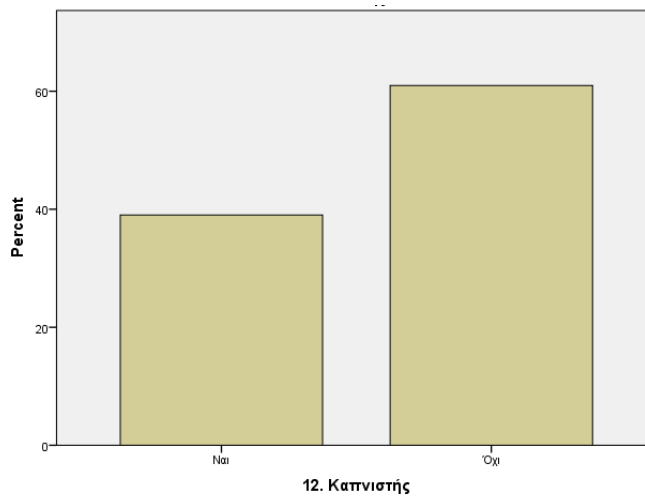
		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Άνεργος/-η	93	45,4	45,4	45,4
	Εργαζόμενος/-η	112	54,6	54,6	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για το αν εργάζονται οι φοιτητές το 54,6% απάντησε πως εργάζεται, ενώ το 45,4% ότι είναι άνεργο.

Εργασιακή κατάσταση φοιτητή/-τριας

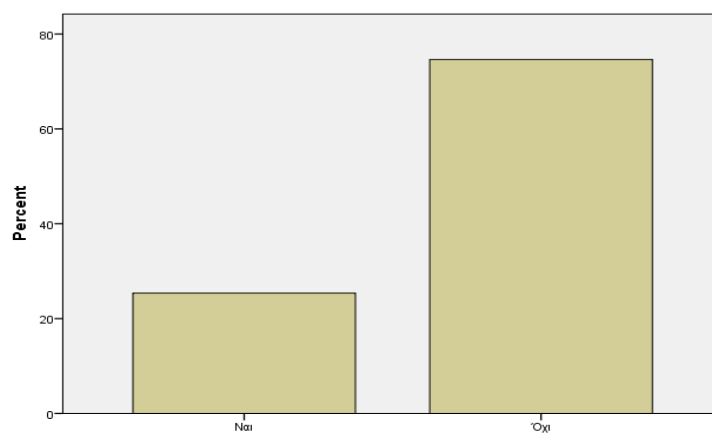
12. Καπνιστής

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	80	39,0	39,0	39,0
	Όχι	125	61,0	61,0	100,0
Total		205	100,0	100,0	

Το 61% των φοιτητών φαίνεται να μην καπνίζει, ενώ μόνο το 39% καπνίζει.

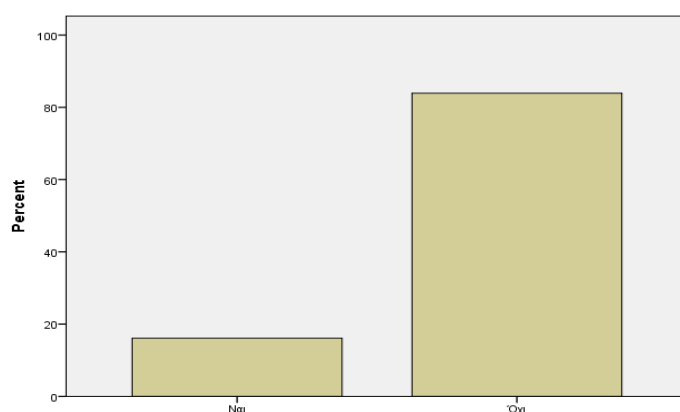
13. Συχνή κατανάλωση οιοπνευματωδών ποτών από τον πατέρα

13. Συχνή κατανάλωση οιοπνευματωδών ποτών από τον πατέρα

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	52	25,4	25,4	25,4
	Όχι	153	74,6	74,6	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

14. Συχνή κατανάλωση οιοπνευματωδών ποτών από τη μητέρα

14. Συχνή κατανάλωση οιοπνευματωδών ποτών από τη μητέρα

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	33	16,1	16,1	16,1
	Όχι	172	83,9	83,9	100,0

Total	205	100,0	100,0
-------	-----	-------	-------

Όσο αφορά τη συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τους γονείς των φοιτητών τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας δείχνουν ότι οι πατεράδες τους καταναλώνουν συχνά αλκοόλ σε ποσοστό 25,4 % ενώ οι μητέρες τους σε ποσοστό 16,1%.

B. ΠΟΛΥΠΑΡΑΓΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Απόλυτες συχνότητες των δεδομένων της έρευνας

Η στατιστική ανάλυση πραγματοποιήθηκε στα δεδομένα που συλλέχθηκαν από το ερωτηματολόγιο της έρευνας μέσω της χρήσης του στατιστικού λογισμικού προγράμματος επεξεργασίας δεδομένων για τις κοινωνικές επιστήμες S.P.S.S. (Statistical Package Software for the Social Sciences, Version 26.0).

Με βάση τον Πίνακα 1 των απόλυτων συχνοτήτων των δεδομένων της έρευνας του δείγματος, σχετικά με τη βαθμολογία (score) που συγκεντρώνουν οι ερωτώμενοι όσον αφορά την διερεύνηση της πιθανής εξάρτησης ή κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ των φοιτητών/-τριών του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης, προκύπτει ότι η πλειοψηφία του δείγματος (114 άτομα) έχει μέτρια-βαριά διαταραχή χρήσης αλκοόλ (Moderate-severe alcohol use disorder), σε ποσοστό 55,6% (Πίνακας 1 & Γράφημα 1).

Πίνακας 1. Βαθμολογία Αλκοόλ (Score)

		Συχνότητα	Ποσοστό
	Κανένα πρόβλημα εξάρτησης	0	0,0
	Επικίνδυνη ή επιβλαβή κατανάλωση αλκοόλ (hazardous or harmful alcohol consumption)	6	2,9
	Μέτρια-βαριά διαταραχή χρήσης αλκοόλ (Moderate-severe alcohol use disorder)	114	55,6
	Σύνολο	120	58,5
	Ελλείπουσα τιμή	85	41,5
	Σύνολο	205	100,0

Γράφημα 1.Βαθμολογία Αλκοόλ (Score)

Ερευνητική Υπόθεση 1:

- Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της χρήσης του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης;

H₀:- Δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της χρήσης του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

H₁:- Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της χρήσης του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

Προκειμένου να εξεταστεί η προαναφερόμενη Ερευνητική Υπόθεση, έγινε η εφαρμογή του στατιστικού κριτηρίου Pearson Correlations τα δεδομένα της έρευνας. Ο Πίνακας“Correlations” που ακολουθεί παρακάτω δείχνει την ύπαρξη στατιστικής σημαντικότητας(Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Συσχέτιση μεταξύ της χρήσης του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

Πίνακας 2. Correlations		
		Αλκοόλ
Αλκοόλ	PearsonCorrelation	1
	Sig. (2-tailed)	
	N	120
Αυτοεκτίμηση	PearsonCorrelation	0,309**
	Sig. (2-tailed)	0,001
	N	120
Κοινωνική_υποστήριξη	PearsonCorrelation	0,010
	Sig. (2-tailed)	0,915
	N	120

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Ο Πίνακας 2 δείχνει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης. Επομένως, η μηδενική υπόθεση H_0 η οποία υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει συσχέτιση η μεταξύ της χρήσης του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης, απορρίπτεται, αφού $Sig.=0,010 \Rightarrow p=0,010$, επομένως, $p\text{-value} < 5\%$ και ισχύει η εναλλακτική υπόθεση H_1 , η οποία υποστηρίζει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στη χρήση του αλκοόλ και την αυτοεκτίμηση, $r= 0,309$, $p= 0,001$ (Πίνακας 2).

2. Εφαρμογή της Γραμμικής Παλινδρόμησης (Linear Regression) στα δεδομένα της έρευνας

Για να διερευνηθούν οι Ερευνητικές Υποθέσεις που τέθηκαν εξ αρχής για το σκοπό της παρούσας έρευνας, έγινε εφαρμογή της Γραμμικής Παλινδρόμησης (Linear Regression). Αφού εξασφαλίστηκε σε καθεμία από τις ακόλουθες Ερευνητικές Υποθέσεις ότι δεν υπάρχει παραβίαση καμίας από τις παραδοχές της πολυσυγγραμμικότητας (Assumptions), εφαρμόστηκε η Γραμμική Παλινδρόμηση (Linear Regression) στα δεδομένα της έρευνας.

Ερευνητική Υπόθεση 2:

- Υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στην εξάρτηση από τη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης;

H₀: Δεν υπάρχει καμία συσχέτιση ανάμεσα στην εξάρτηση από τη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

H₁: Υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στην εξάρτηση από τη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν υπήρξε πολυσυγγραμμικότητα, υπολογίστηκε και ο δείκτης συσχέτισης του Pearson για να εξεταστεί η σχέση μεταξύ των δεικτών πρόβλεψης (Predictors). Ο συντελεστής ($r=0,833$) υπέδειξε ότι δεν παραβιάστηκε η παραδοχή της πολυσυγγραμμικότητας. Υπολογίστηκε επίσης η τιμή Durbin-Watson ($=1,892$), προκειμένου να γίνει εκτίμηση της παραδοχής ότι οι τιμές των residual είναι ανεξάρτητες, η οποία υπέδειξε ότι δεν παραβιάστηκε αυτή η παραδοχή (Πίνακας 3). Επιπλέον, οι τιμές του δείκτη ανοχής (1,0) και VIF(1,0) δεν έδειξαν παραβίαση της εν λόγω παραδοχής.

Πίνακας 3. Model Summary ^b					
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,833 ^a	,695	,174	,964	1,892

Διεξήχθη ανάλυση γραμμικής παλινδρόμησης μέσω της χρήσης της Μεθόδου Enter (βλ. Πίνακα 3.1), προκειμένου να ελεγχθεί εάν μπορεί να προβλεφθεί η μία μεταβλητή μέσω της άλλης (εξαρτημένη και ανεξάρτητη), δηλαδή εάν υπάρχει Πρόβλεψη ως προς την εξάρτηση από τη χρήση του αλκοόλ (εξαρτημένη μεταβλητή), από την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης (ανεξάρτητη μεταβλητή).

Πίνακας 3.1. Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method Enter
1.	10. Ανησυχούν οι συγγενείς, ή φίλοι ή γιατρός ή άλλος επαγγελματίας για την κατανάλωσή σας ποτού ή σας συνέστησαν να το μετριάσετε;		
	36. Είσαι πιο ευαίσθητος/-η από ό,τι οι περισσότεροι άνθρωποι;		
	4. Συμπαθείς όλους όσους ξέρεις;		
	7. Μορφωτικό επίπεδο πατέρα;		
	16. Σε αντιπαθούν πολλοί;		
	6. Οικογενειακή κατάσταση γονέων;		
	4. Περιοχή μόνιμης κατοικίας;		
	34. Εκνευρίζεσαι συχνά με κάποια πράγματα;		
	1. Έχεις λίγους μόνο φίλους;		
	5. Οικογενειακή κατάσταση φοιτητή/ -τριας;		
	29. Είσαι ποτέ ντροπαλός/-ή;		
	3. Εθνικότητα ;		
	3. Πόσα συχνά πίνετε έξι ή περισσότερα ποτά κάθε φορά;		
	35. Οι περισσότεροι άνθρωποι σέβονται τις απόψεις σου;		
	12. Καπνιστής;		
	1. Φύλο;		
	9. Εργασιακή κατάσταση φοιτητή/-τριας;		
	8. Μπορώ να συζητώ τα προβλήματα μου με την οικογένεια μου;		
	28. Θα ήθελες να είσαι ευτυχισμένος/-η όσο φαίνονται οι περισσότεροι άνθρωποι;		
	14. Λες πάντα αλήθεια;		
	9. Έχετε τραυματιστεί εσείς ή κάποιος άλλος λόγω της δικής σας κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;		
	5. Πέρυσι, πόσο συχνά δεν πετύχατε να κάνετε ότι συνήθως κάνετε λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;		
	3. Μπορείς να κάνεις τα περισσότερα πράγματα τόσο καλά όσο άλλοι;		
	13. Συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τον πατέρα;		

8. Μορφωτικό επίπεδο μητέρας;		
9. Πήρες ποτέ κάτι που δεν σου άνηκε;		
26. Είναι γενικά οι άλλοι πιο επιτυχημένοι από σένα;		
5. Περνάς τον περισσότερο ελεύθερο χρόνο μόνος σου / μόνη σου;		
11. Αισθάνεσαι τόσο σπουδαίος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
23. Δυσκολεύεσαι να εκφράσεις τις απόψεις ή τα συναισθήματα σου;		
14. Συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τη μητέρα;		
37. Είσαι τόσο χαρούμενος/-η , όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
38. Αισθάνεσαι ποτέ λυπημένος/-η;		
10. Ατομικό εισόδημα;		
32. Σου είναι δύσκολο να κάνεις γνωριμίες με καινούρια πρόσωπα;		
10. Είσαι έξυπνος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
19. Κουτσομπολεύεις μερικές φορές;		
8. Συνήθως πετυχαίνεις όταν αναλαμβάνεις ένα σημαντικό έργο ή σημαντικές υποχρεώσεις;		
7. Μπορώ να στηρίζομαι στους φίλους μου όταν τα πράγματα δεν πάνε καλά;		
11. Ετήσιο οικογενειακό εισόδημα;		
2. Πόσα αλκοολούχα ποτά πίνετε σε μια συνηθισμένη ημέρα;		
21. Είσαι δυνατός και υγιής όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
13. Θα άλλαζες πολλά πράγματα στον εαυτό σου αν μπορούσες;		
2. Ηλικιακή κατηγορία;		
22. Πληγώνονται εύκολα τα συναισθήματα σου;		
4. Πέρυσι, πόσο συχνά βρήκατε ότι δε μπορούσατε να σταματήσετε να πίνετε από τη στιγμή που αρχίσατε να πίνετε;		
17. Νιώθεις συχνά υπερένταση ή άγχος;		
15. Είσαι εμφανίσιμος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
24. Θυμώνεις ποτέ;		
8. Πέρυσι, πόσο συχνά δε μπορούσατε να θυμηθείτε τι συνέβη το προηγούμενο βράδυ λόγω		

κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;		
7. Πέρυσι, πόσο συχνά είχατε συναίσθημα ενοχής ή τύφης μετά από κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;		
6. Σου αρέσει που είσαι άνδρας; / Σου αρέσει που είσαι γυναίκα;		
12. Μελαγχολείς εύκολα;		
25. Ντρέπεσαι συχνά για τον εαυτό σου;		
31. Οι ιδέες σου αρέσουν στους άλλους;		
40. Ανησυχείς πολύ;		
39. Σου λείπει η πρωτοβουλία;		
2. Είσαι χαρούμενος/-η τον περισσότερο καιρό;		
27. Διακατέχεσαι συχνά από άσχημα συναισθήματα χωρίς να ξέρεις γιατί;		
30. Αισθάνεσαι ότι είσαι αποτυχημένος/-η;		
18. Σου λείπει η αυτοπεποίθηση;		
6. Πέρυσι, πόσο συχνά χρειαζόσαστε ένα πρώτο ποτό το πρωί για να μπορέσετε να αρχίσετε την ημέρα μετά από μεγάλη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;		
3. Η οικογένεια μου προσπαθεί πραγματικά να με βοηθήσει;		
20. Αισθάνεσαι συχνά ότι δεν είσαι καθόλου ικανός/-ή;		
33. Λες ποτέ ψέματα;		
7. Οι περισσότεροι γνωστοί σου σε συμπαθούν;		
10. Υπάρχει ένας άνθρωπος στη ζωή μου ο οποίος νοιάζεται για τα αισθήματά μου;		
4. Παίρνω τη συναισθηματική βοήθεια και υποστήριξη που χρειάζομαι από την οικογένεια μου;		
6. Οι φίλοι μου προσπαθούν πραγματικά να με βοηθήσουν;		
11. Η οικογένεια μου είναι πρόθυμη να με βοηθήσει να παίρνω αποφάσεις;		
1. Υπάρχει ένας άνθρωπος κοντά μου πάντα όταν τον χρειάζομαι;		
5. Έχω έναν άνθρωπο ο οποίος είναι πραγματική πηγή ανακούφισης για μένα;		
9. Έχω φίλους με τους οποίους μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες;		
2. Υπάρχει ένας άνθρωπος με τον οποίο μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες;		

12. Μπορώ να συζητώ προβλήματα μου με τους φίλους μου b ;		
a. Dependent Variable: 1. Πόσο συχνά πίνετε ποτό που περιέχει αλκοόλ;		
b. All requested variables entered.		

Το μοντέλο δεν ήταν σημαντικό $F(1)=1,335$, $p=0,151$ (Πίνακας3.2), εξηγώντας το 69,5% ($R^2=0,695$) της διακύμανσης στη μεταβλητή αποτελέσματος (outcome).

Πίνακας 3.2.ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	MeanSquare	F	Sig.
1	Regression	92,940	75	1,239	1,335	0,151 ^b
	Residual	40,852	44	0,928		
	Total	133,792	119			
a. Dependent Variable: 1. Πόσο συχνά πίνετε ποτό που περιέχει αλκοόλ;						

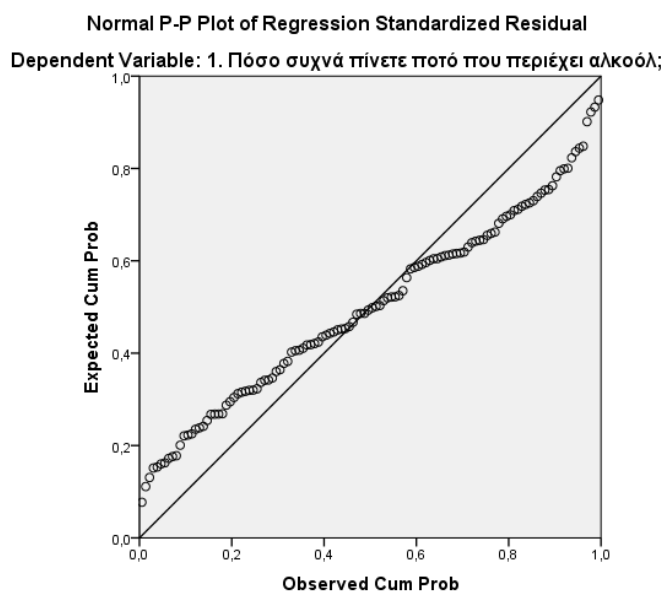
Επίσης, υπολογίστηκαν οι τιμές Cook's distance (Πίνακας3.3) προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν υπήρχαν υποθέσεις που επηρεάζουν τη μεροληψία (bias) του μοντέλου και δεν εντοπίστηκε παραβίαση, αφού Cook's distance, Maximum=0,370.

Πίνακας 3.3.Residuals Statistics ^a					
	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
PredictedValue	,85	5,16	3,21	,884	120
Std. PredictedValue	-2,673	2,205	,000	1,000	120
Standard Error of Predicted Value	,534	,870	,764	,069	120
AdjustedPredictedValue	-1,95	6,51	3,22	1,422	120
Residual	-1,373	1,568	,000	,586	120
Std. Residual	-1,424	1,627	,000	,608	120
Stud. Residual	-2,223	3,170	-,002	1,023	120
DeletedResidual	-3,903	5,950	-,014	1,718	120
Stud. DeletedResidual	-2,333	3,567	,001	1,051	120
Mahal. Distance	35,521	95,973	74,375	13,050	120
Cook'sDistance	,000	,370	,028	,046	120
CenteredLeverageValue	,298	,806	,625	,110	120
a. Dependent Variable: 1. Πόσο συχνά πίνετε ποτό που περιέχει αλκοόλ;					

Δημιουργήθηκε ένα διάγραμμα P-PPlot προκειμένου να εξασφαλιστεί η παραδοχή ότι οι τιμές των residual ήταν κανονικά κατανομημένες και το εν λόγω

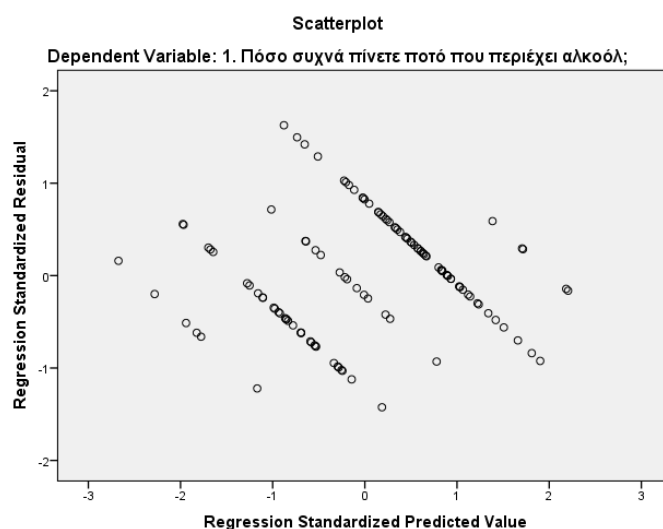
διάγραμμα δεν υπέδειξε παραβίαση αυτής της παραδοχής. Το διάγραμμα αυτό δεν υπέδειξε παραβίαση της εν λόγω παραδοχής (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1.Κανονική κατανομή.

Προκειμένου να γίνει εκτίμηση της παραδοχής ότι η διακύμανση των residual είναι σταθερή (Homoscedasticity) δημιουργήθηκε ένα διάγραμμα διασποράς και το διάγραμμα αυτό δεν υπέδειξε παραβίαση της εν λόγω παραδοχής (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2.Scatterplot.

Συμπέρασμα: Δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στην εξάρτηση από τη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική

υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης. Η ανεξάρτητη μεταβλητή της «εξάρτησης από τη χρήση του αλκοόλ» ($B=-3,408$, $t=-1,060$, $p=0,151$) δεν συνεισέφερε σημαντικά στο μοντέλο.

Ερευνητική Υπόθεση 3:

- Υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στην κατάχρηση από τη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης;

H₀: Δεν υπάρχει καμία συσχέτιση ανάμεσα στην κατάχρηση από τη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

H₁: Υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στην κατάχρηση από τη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν υπήρξε πολυσυγγραμμικότητα, υπολογίστηκε και ο δείκτης συσχέτισης του Pearson για να εξεταστεί η σχέση μεταξύ των δεικτών πρόβλεψης (Predictors). Ο συντελεστής ($r=0,893$) υπέδειξε ότι δεν παραβιάστηκε η παραδοχή της πολυσυγγραμμικότητας (Πίνακας 4). Υπολογίστηκε επίσης η τιμή Durbin-Watson ($=1,897$), προκειμένου να γίνει εκτίμηση της παραδοχής ότι οι τιμές των residual είναι ανεξάρτητες, η οποία υπέδειξε ότι δεν παραβιάστηκε αυτή η παραδοχή. Επιπλέον, οι τιμές του δείκτη ανοχής (1,0) και VIF(1,0) δεν έδειξαν παραβίαση της εν λόγω παραδοχής.

Πίνακας 4. Model Summary ^b					
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,893 ^a	,797	,451	,835	1,897
b. Dependent Variable: 3. Πόσα συχνά πίνετε έξι ή περισσότερα ποτά κάθε φορά;					

Διεξήχθη ανάλυση γραμμικής παλινδρόμησης μέσω της χρήσης της Μεθόδου Enter(βλ. Πίνακα 4.1), προκειμένου να ελεγχθεί εάν μπορεί να προβλεφθεί η μία μεταβλητή μέσω της άλλης (εξαρτημένη και ανεξάρτητη), δηλαδή εάν υπάρχει Πρόβλεψη ως προς την κατάχρηση από τη χρήση του αλκοόλ (εξαρτημένη μεταβλητή), από την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης (ανεξάρτητη μεταβλητή).

Πίνακας4.1.VariablesEntered/Removed^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method Enter
1.	10. Ανησυχούν οι συγγενείς, ή φίλοι ή γιατρός ή άλλος επαγγελματίας για την κατανάλωσή σας ποτού ή σας συνέστησαν να το μετριάσετε;		
	36. Είσαι πιο ευαίσθητος/-η από ό,τι οι περισσότεροι άνθρωποι;		
	4. Συμπαθείς όλους όσους ξέρεις;		
	7. Μορφωτικό επίπεδο πατέρα;		
	16. Σε αντιπαθούν πολλοί;		
	6. Οικογενειακή κατάσταση γονέων;		
	1. Πόσο συχνά πίνετε ποτό που περιέχει αλκοόλ;		
	4. Περιοχή μόνιμης κατοικίας;		
	34. Εκνευρίζεσαι συχνά με κάποια πράγματα;		
	13.Συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τον πατέρα;		
	33. Λες ποτέ ψέματα;		
	13. Θα άλλαζες πολλά πράγματα στον εαυτό σου αν μπορούσες;		

21. Είσαι δυνατός και υγιής όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
5. Πέρυσι, πόσο συχνά δεν πετύχατε να κάνετε ότι συνήθως κάνετε λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;		
3. Εθνικότητα;		
5. Οικογενειακή κατάσταση φοιτητή/ -τριας;		
1. Έχεις λίγους μόνο φίλους;		
9. Έχετε τραυματιστεί εσείς ή κάποιος άλλος λόγω της δικής σας κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;		
9. Εργασιακή κατάσταση φοιτητή/-τριας;		
8. Μπορώ να συζητώ τα προβλήματα μου με την οικογένεια μου;		
1. Φύλο;		
28. Θα ήθελες να είσαι ευτυχισμένος/-η όσο φαίνονται οι περισσότεροι άνθρωποι;		
35. Οι περισσότεροι άνθρωποι σέβονται τις απόψεις σου;		
12. Καπνιστής ;		
32. Σου είναι δύσκολο να κάνεις γνωριμίες με καινούρια πρόσωπα;		
8. Μορφωτικό επίπεδο μητέρας		
3. Μπορείς να κάνεις τα περισσότερα πράγματα τόσο καλά όσο άλλοι,;		
9. Πήρες ποτέ κάτι που δεν σου άνηκε;		
7. Μπορώ να στηρίζομαι στους φίλους μου όταν τα πράγματα δεν πάνε καλά;		
11. Αισθάνεσαι τόσο σπουδαίος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
11. Ετήσιο οικογενειακό εισόδημα;		
14. Συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τη μητέρα;		
5. Περνάς τον περισσότερο ελεύθερο χρόνο μόνος σου / μόνη σου;		
10. Είσαι έξυπνος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
38. Αισθάνεσαι ποτέ λυπημένος/-η;		
26. Είναι γενικά οι άλλοι πιο επιτυχημένοι από σένα;		
23. Δυσκολεύεσαι να εκφράσεις τις απόψεις ή τα συναισθήματά σου;		
10. Ατομικό εισόδημα;		

2. Πόσα αλκοολούχα ποτά πίνετε σε μια συνηθισμένη ημέρα;		
4. Πέρυσι, πόσο συχνά βρήκατε ότι δε μπορούσατε να σταματήσετε να πίνετε από τη στιγμή που αρχίσατε να πίνετε;		
22. Πληγώνονται εύκολα τα συναισθήματα σου;		
37. Είσαι τόσο χαρούμενος/-η , όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
17. Νιώθεις συχνά υπερένταση ή άγχος;		
8. Συνήθως πετυχαίνεις όταν αναλαμβάνεις ένα σημαντικό έργο ή σημαντικές υποχρεώσεις;		
19. Κουτσομπολεύεις μερικές φορές;		
2. Ηλικιακή κατηγορία;		
24. Θυμώνεις ποτέ;		
15. Είσαι εμφανίσιμος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;		
8. Πέρυσι, πόσο συχνά δε μπορούσατε να θυμηθείτε τι συνέβη το προηγούμενο βράδυ λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;		
7. Πέρυσι, πόσο συχνά είχατε συναίσθημα ενοχής ή τύψης μετά από κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;		
12. Μελαγχολείς εύκολα;		
6. Σου αρέσει που είσαι άνδρας; / Σου αρέσει που είσαι γυναίκα;		
29. Είσαι ποτέ ντροπαλός/-ή;		
40. Ανησυχείς πολύ;		
25. Ντρέπεσαι συχνά για τον εαυτό σου;		
2. Είσαι χαρούμενος/-η τον περισσότερο καιρό;		
39. Σου λείπει η πρωτοβουλία;		
31. Οι ιδέες σου αρέσουν στους άλλους;		
27. Διακατέχεσαι συχνά από άσχημα συναισθήματα χωρίς να ξέρεις γιατί;		
18. Σου λείπει η αυτοπεποίθηση;		
30. Αισθάνεσαι ότι είσαι αποτυχημένος/-η;		
6. Πέρυσι , πόσο συχνά χρειάζοσαστε ένα πρώτο ποτό το πρωί για να μπορέσετε να αρχίσετε την ημέρα μετά από μεγάλη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;		
3. Η οικογένεια μου προσπαθεί πραγματικά να με βοηθήσει;		

20. Αισθάνεσαι συχνά ότι δεν είσαι καθόλου ικανός/-ή;		
14. Λες πάντα αλήθεια;		
5. Έχω έναν άνθρωπο ο οποίος είναι πραγματική πηγή ανακούφισης για μένα;		
7. Οι περισσότεροι γνωστοί σου σε συμπαθούν;		
4. Παίρνω τη συναισθηματική βοήθεια και υποστήριξη που χρειάζομαι από την οικογένεια μου;		
11. Η οικογένεια μου είναι πρόθυμη να με βοηθήσει να παίρνω αποφάσεις;		
1. Υπάρχει ένας άνθρωπος κοντά μου πάντα όταν τον χρειάζομαι;		
6. Οι φίλοι μου προσπαθούν πραγματικά να με βοηθήσουν;		
10. Υπάρχει ένας άνθρωπος στη ζωή μου ο οποίος νοιάζεται για τα αισθήματά μου;		
9. Έχω φίλους με τους οποίους μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες;		
12. Μπορώ να συζητώ προβλήματα μου με τους φίλους μου;		
2. Υπάρχει ένας άνθρωπος με τον οποίο μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες. b ;		
a. Dependent Variable: 3. Πόσα συχνά πίνετε έξι ή περισσότερα ποτά κάθε φορά;		
b. All requested variables entered.		

Το μοντέλο ήταν σημαντικό $F(1)=2,305$, $p=0,002$ (Πίνακας 4.3) εξηγώντας το 79,7% ($R^2=0,797$) της διακύμανσης στη μεταβλητή αποτελέσματος (outcome).

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	120,603	75	1,608	2,305	,002 ^b
	Residual	30,697	44	,698		
	Total	151,300	119			

a. Dependent Variable: 3. Πόσα συχνά πίνετε έξι ή περισσότερα ποτά κάθε φορά;

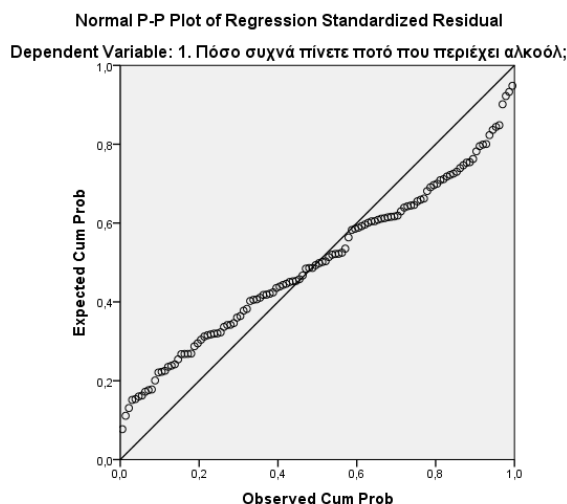
Επίσης, υπολογίστηκαν οι τιμές Cook's distance (Πίνακας 4.4) προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν υπήρχαν υποθέσεις που επηρεάζουν τη μεροληψία (bias) του μοντέλου και δεν εντοπίστηκε παραβίαση, αφού Cook's distance, Maximum=0,183.

Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N

PredictedValue	-,02	4,71	2,15	1,007	120
Std. PredictedValue	-2,158	2,543	,000	1,000	120
Standard Error of Predicted Value	,461	,757	,662	,060	120
AdjustedPredictedValue	-1,25	6,02	2,12	1,397	120
Residual	-1,285	1,422	,000	,508	120
Std. Residual	-1,538	1,702	,000	,608	120
Stud. Residual	-2,098	2,769	,011	1,002	120
DeletedResidual	-3,173	3,798	,030	1,429	120
Stud. DeletedResidual	-2,186	3,013	,013	1,026	120
Mahal. Distance	35,246	96,784	74,375	13,159	120
Cook'sDistance	,000	,183	,025	,036	120
CenteredLeverageValue	,296	,813	,625	,111	120
a. DependentVariable: 3. Πόσα συχνά πίνετε έξι ή περισσότερα ποτά κάθε φορά;					

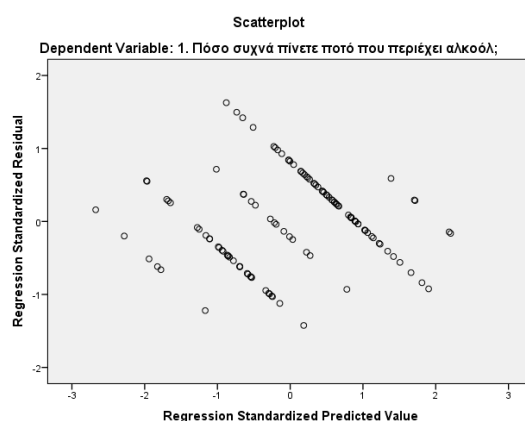
Δημιουργήθηκε ένα διάγραμμα P-PPlot προκειμένου να εξασφαλιστεί η παραδοχή ότι οι τιμές των residual ήταν κανονικά κατανομημένες και το εν λόγω διάγραμμα δεν υπέδειξε παραβίαση αυτής της παραδοχής. Το διάγραμμα αυτό δεν υπέδειξε παραβίαση της εν λόγω παραδοχής (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1.Κανονική κατανομή.

Προκειμένου να γίνει εκτίμηση της παραδοχής ότι η διακύμανση των residual είναι σταθερή (Homoscedasticity) δημιουργήθηκε ένα διάγραμμα διασποράς και το διάγραμμα αυτό δεν υπέδειξε παραβίαση της εν λόγω παραδοχής (Διάγραμμα 2).

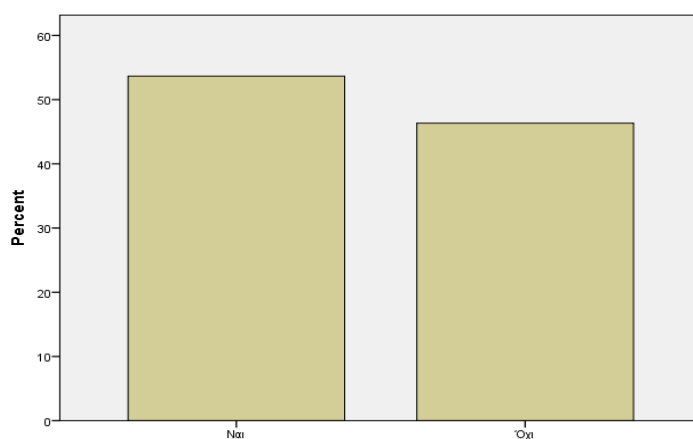
Διάγραμμα 2.Scatterplot.

Συμπέρασμα: Υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα την εξάρτηση ή κατάχρηση από τη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης. Η ανεξάρτητη μεταβλητή της «κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ» ($B=-0,456$, $t=-0,161$, $p=0,002$) συνεισέφερε σημαντικά στο μοντέλο.

Γ. Όσον αφορά τις απαντήσεις στο Διαπολιτισμικό Ερωτηματολόγιο Αυτοεκτίμησης για ενήλικες του James Battle (n= 205), είχαν ως εξής:

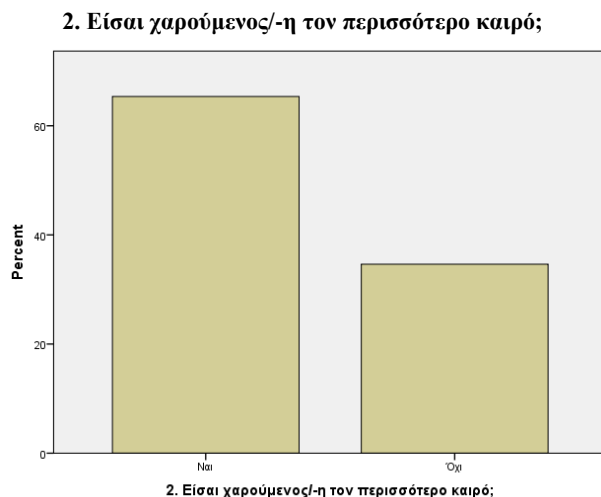
1. Έχεις λίγους μόνο φίλους;

1. Έχεις λίγους μόνο φίλους;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	110	53,7	53,7	53,7
	Όχι	95	46,3	46,3	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

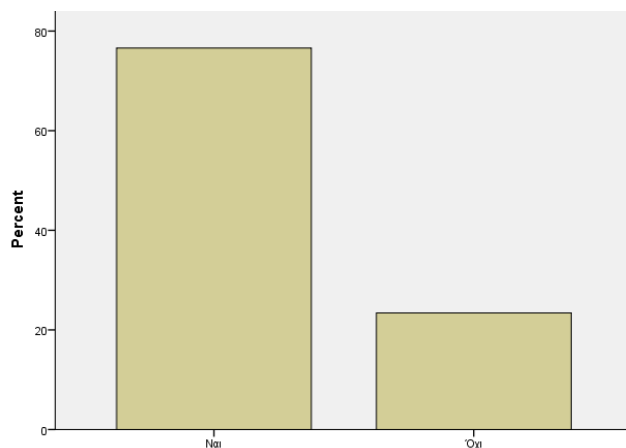
Το μεγαλύτερο ποσοστό 53,7% δηλώνει πως έχει μόνο λίγους φίλους, ενώ το 46,3% απάντησε πως δεν έχει μόνο λίγους φίλους.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	134	65,4	65,4	65,4
	Όχι	71	34,6	34,6	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι περισσότεροι φοιτητές απάντησαν πως είναι χαρούμενοι τον περισσότερο καιρό με ποσοστό 65,4%, ενώ το 34,6% απάντησε πως δεν είναι χαρούμενο.

3. Μπορείς να κάνεις τα περισσότερα πράγματα τόσο καλά όσο άλλοι;

3. Μπορείς να κάνεις τα περισσότερα πράγματα τόσο καλά όσο άλλοι;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	157	76,6	76,6	76,6
	Όχι	48	23,4	23,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 76,6% των φοιτητών θεωρούν ότι μπορούν να κάνουν τα περισσότερα πράγματα καλοί όσο οι άλλοι. Αλλά το υπόλοιπο 23,4% απάντησε όχι.

4. Συμπαθείς όλους όσους ξέρεις;

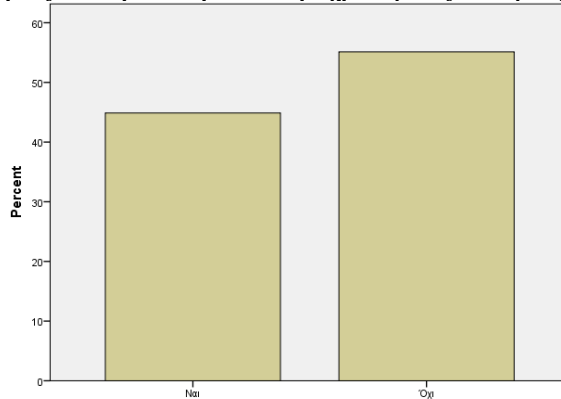
4. Συμπαθείς όλους όσους ξέρεις;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	56	27,3	27,3	27,3
	Όχι	149	72,7	72,7	100,0

	Total	205	100,0	100,0	
--	-------	-----	-------	-------	--

Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι το 72,7% δεν συμπαθεί όλους όσους ξέρει, ενώ μόνο το 27,3% απάντησε ναι.

5. Περνάς τον περισσότερο ελεύθερο χρόνο μόνος σου / μόνη σου;

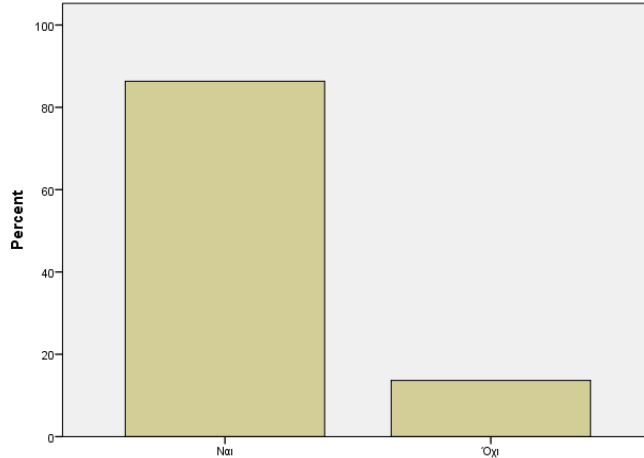

5. Περνάς τον περισσότερο ελεύθερο χρόνο μόνος σου / μόνη σου;

		Frequency	Percent	ValidPercent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	92	44,9	44,9	44,9
	Όχι	113	55,1	55,1	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 55,1% περνούν τον περισσότερο ελεύθερο χρόνο μόνος του, ενώ ποσοστιαία κοντά βρίσκονται με ποσοστό 44,9% αυτοί που δεν περνούν τον περισσότερο ελεύθερο τους χρόνο μονοί τους.

6. Σου αρέσει που είσαι άνδρας; / Σου αρέσει που είσαι γυναίκα;

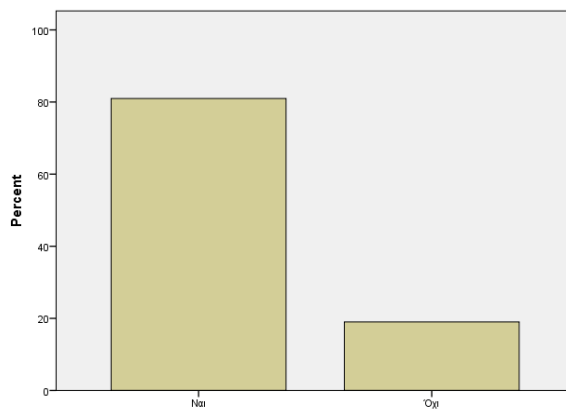

6. Σου αρέσει που είσαι άνδρας; / Σου αρέσει που είσαι γυναίκα;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	177	86,3	86,3	86,3
	Όχι	28	13,7	13,7	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στους περισσότερους ερωτηθέντες, στο 86,3%, αρέσει το φύλο τους, ενώ στο 13,7% δεν αρέσει το φύλο τους.

7. Οι περισσότεροι γνωστοί σου σε συμπαθούν;

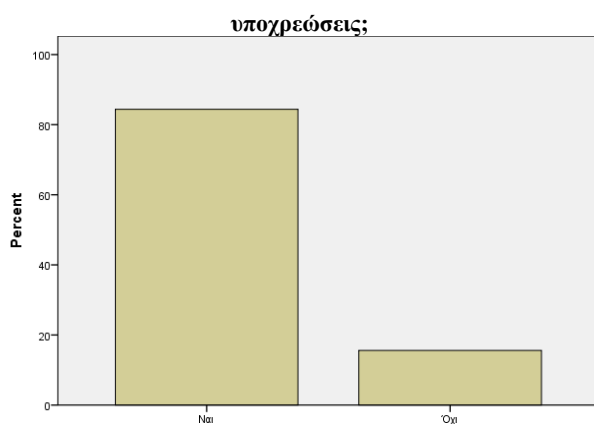

7. Οι περισσότεροι γνωστοί σου σε συμπαθούν;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	166	81,0	81,0	81,0
	Όχι	39	19,0	19,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 81% πιστεύει ότι οι περισσότεροι γνωστοί τους συμπαθούν, όμως το 19% όχι.

8. Συνήθως πετυχαίνεις όταν αναλαμβάνεις ένα σημαντικό έργο ή σημαντικές

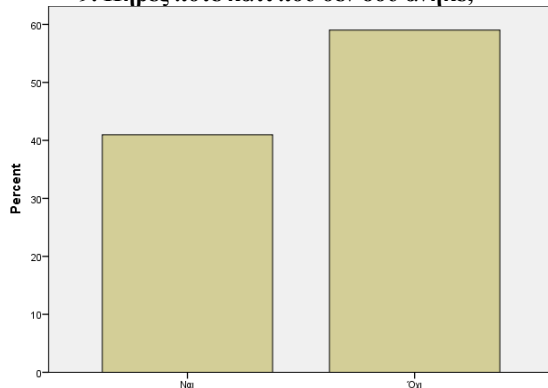

8. Συνήθως πετυχαίνεις όταν αναλαμβάνεις ένα σημαντικό έργο ή σημαντικές υποχρεώσεις;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	173	84,4	84,4	84,4
	Όχι	32	15,6	15,6	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες απάντησαν ότι πετυχαίνουν όταν αναλαμβάνουν ένα σημαντικό έργο ή σημαντικές υποχρεώσεις, με ποσοστό 84,4% ενώ το 15,6% όχι.

9. Πήρες ποτέ κάτι που δεν σου άνηκε;

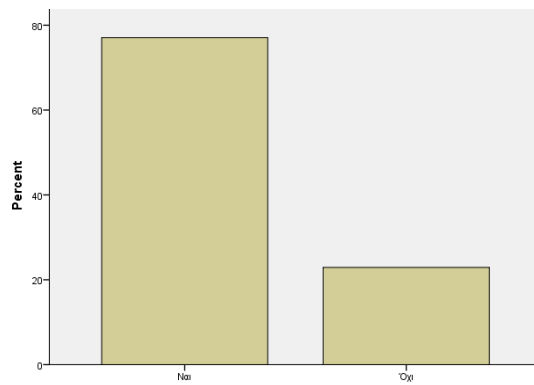

9. Πήρες ποτέ κάτι που δεν σου άνηκε;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	84	41,0	41,0	41,0
	Όχι	121	59,0	59,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για το αν οι ερωτηθέντες έχουν πάρει ποτέ κάτι που δεν τους άνηκε, το 59% έχει απαντήσει όχι, όμως με μικρή διαφορά στο 41% έχουν απαντήσει ναι.

10. Είσαι έξυπνος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

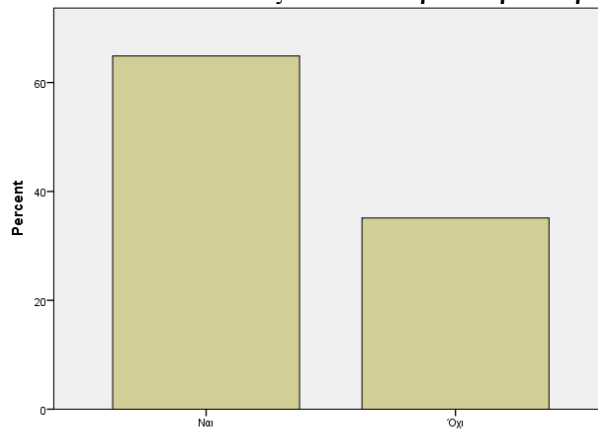

10. Είσαι έξυπνος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	158	77,1	77,1	77,1
	Όχι	47	22,9	22,9	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 77,1% πιστεύει ότι είναι τόσο έξυπνοι όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι, ενώ το 22,9%, όχι.

11. Αισθάνεσαι τόσο σπουδαίος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

11. Αισθάνεσαι τόσο σπουδαίος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	133	64,9	64,9	64,9
	Όχι	72	35,1	35,1	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 64,9% των ερωτηθέντων απάντησε πως αισθάνονται τόσο σπουδαίοι όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι. Το 35,1%, ποσοστό το οποίο δεν θεωρεί τον εαυτό του τόσο σπουδαίο όσο και οι άλλοι.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	119	58,0	58,0	58,0
	Όχι	86	42,0	42,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

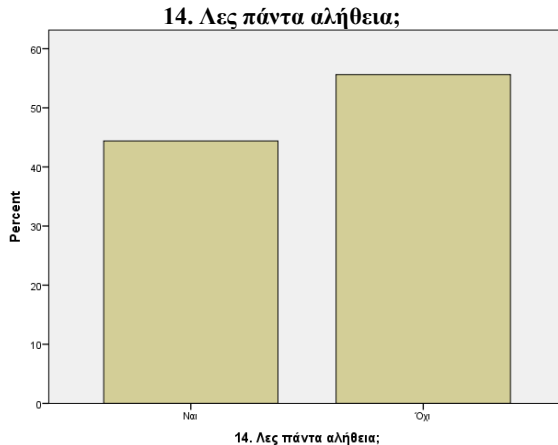
Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι στην ερώτηση για το αν μελαγχολούν εύκολα οι ερωτηθέντες, το 58% έχει απαντήσει ναι, σε αντίθεση με αυτούς που απάντησαν όχι με ποσοστό 42%.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	104	50,7	50,7	50,7
	Όχι	101	49,3	49,3	100,0

	Total	205	100,0	100,0	
--	-------	-----	-------	-------	--

Το 50,7% θα άλλαζε πολλά πράγματα στον εαυτό του αν μπορούσε, ενώ το 49,3% όχι.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	91	44,4	44,4	44,4
	Όχι	114	55,6	55,6	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για το αν λένε πάντα αλήθεια οι φοιτητές, το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε όχι με 55,6%. Το 44,4% είπε πως λέει πάντα αλήθεια.

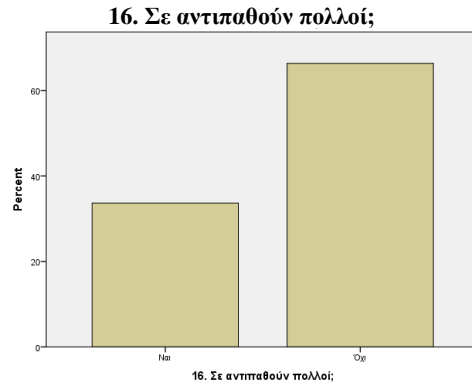
15. Είσαι εμφανίσιμος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	132	64,4	64,4	64,4
	Όχι	73	35,6	35,6	100,0

	Total	205	100,0	100,0	
--	-------	-----	-------	-------	--

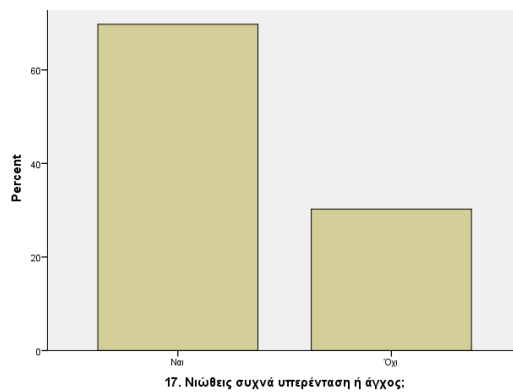
Το 64,4% θεωρεί ότι είναι εμφανίσιμοι όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι, ενώ το 35,6% όχι.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	69	33,7	33,7	33,7
	Όχι	136	66,3	66,3	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 66,3% των φοιτητών πιστεύει πως δεν τους αντιπαθούν πολλοί, ενώ το 33,7%, θεωρεί πως τους αντιπαθούν πολλοί.

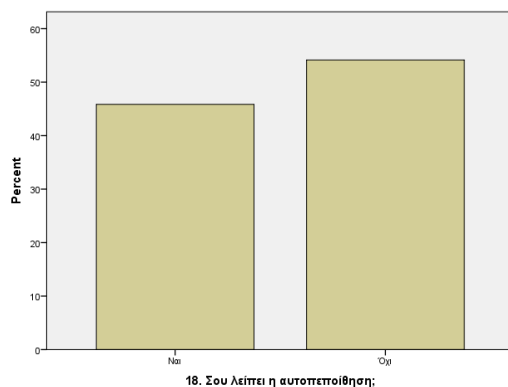
17. Νιώθεις συχνά υπερένταση ή άγχος;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	143	69,8	69,8	69,8
	Όχι	62	30,2	30,2	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Αξίζει να σημειωθεί πως το 69,8% των φοιτητών νιώθει συχνά υπερένταση ή άγχος. Αντιθέτως, το 30,2% όχι.

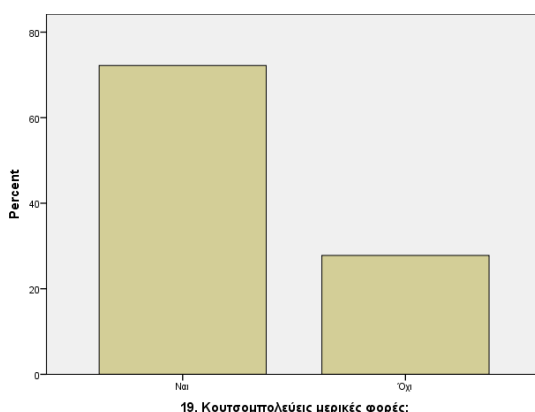
18. Σου λείπει η αυτοπεποίθηση;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	94	45,9	45,9	45,9
	Όχι	111	54,1	54,1	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 54,1% αναφέρει πως δεν του λείπει η αυτοπεποίθηση, όμως με ποσοστό 45,9% να αναφέρει πως του λείπει.

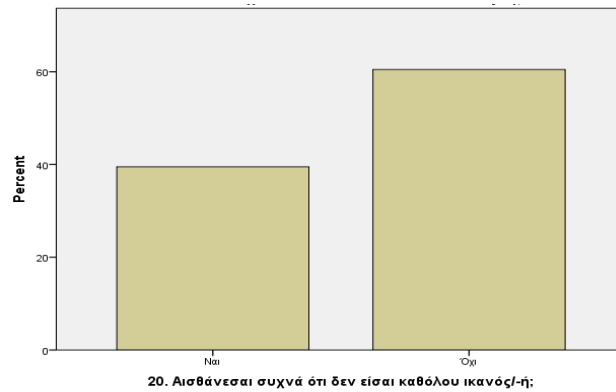
19. Κουτσμπολεύεις μερικές φορές;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	148	72,2	72,2	72,2
	Όχι	57	27,8	27,8	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 72,2% των ερωτηθέντων απάντησε πως κουτσομπολεύει μερικές φορές, ενώ το 27,8%, αυτοί που δεν κουτσομπολεύουν.

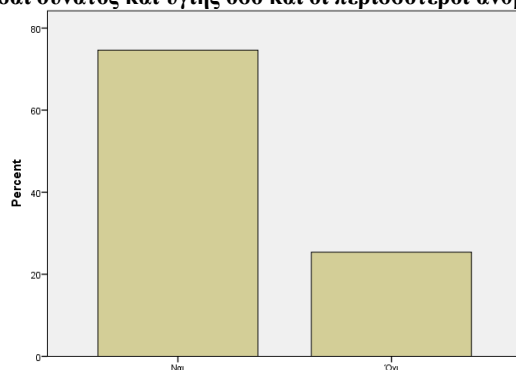
20. Αισθάνεσαι συχνά ότι δεν είσαι καθόλου ικανός/-ή;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	81	39,5	39,5	39,5
	Όχι	124	60,5	60,5	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για το αν αισθάνονται συχνά ότι δεν είναι καθόλου ικανοί οι φοιτητές το 60,5% απάντησε όχι ενώ το 39,5% απάντησε ναι.

21. Είσαι δυνατός και υγιής όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

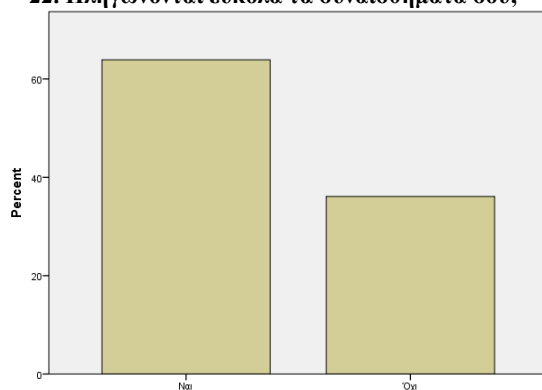

21. Είσαι δυνατός και υγιής όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	153	74,6	74,6	74,6
	Όχι	52	25,4	25,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 74,6% των ερωτηθέντων απάντησε ναι πως είναι δυνατοί και υγιής όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι, ενώ το 25,4% απάντησαν πως δεν είναι δυνατοί και υγιής όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι.

22. Πληγώνονται εύκολα τα συναισθήματά σου;

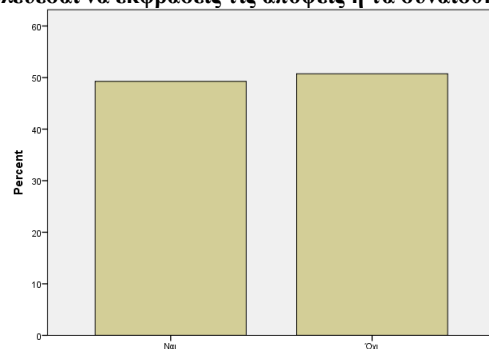

22. Πληγώνονται εύκολα τα συναισθήματά σου;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	131	63,9	63,9	63,9
	Όχι	74	36,1	36,1	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι περισσότεροι φοιτητές απάντησαν πως πληγώνονται εύκολα τα συναισθήματά τους με ποσοστό 63,9%, ενώ το 36,1% απάντησαν όχι.

23. Δυσκολεύεται να εκφράσεις τις απόψεις ή τα συναισθήματα σου;

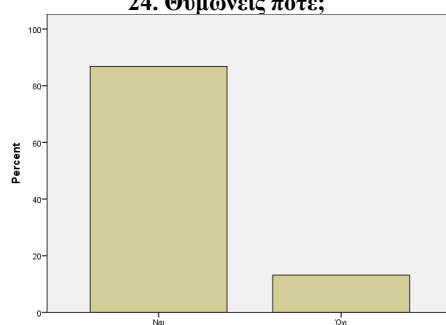

23. Δυσκολεύεται να εκφράσεις τις απόψεις ή τα συναισθήματα σου;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	101	49,3	49,3	49,3
	Όχι	104	50,7	50,7	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 49,3% των ερωτηθέντων δυσκολεύεται να εκφράσει τις απόψεις ή τα συναισθήματα του, ενώ το 50,7% όχι.

24. Θυμώνεις ποτέ;

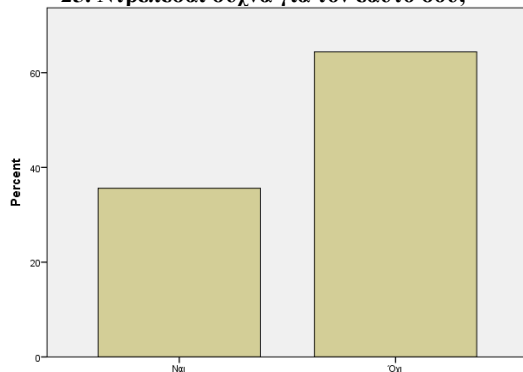

24. Θυμώνεις ποτέ;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	178	86,8	86,8	86,8
	Όχι	27	13,2	13,2	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 86,8% των φοιτητών στην ερώτηση “θυμώνεις ποτέ;” απάντησαν ναι, ενώ το 13,2% απάντησαν όχι.

25. Ντρέπεσαι συχνά για τον εαυτό σου;

25. Ντρέπεσαι συχνά για τον εαυτό σου;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	73	35,6	35,6	35,6
	Όχι	132	64,4	64,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Αξιίζει να σημειωθεί πως το 35,6% των ερωτηθέντων απάντησε ναι στην ερώτηση “ ντρέπεσαι συχνά για τον εαυτό ;“, ενώ το 64,4% απάντησε όχι.

26. Είναι γενικά οι άλλοι πιο επιτυχημένοι από σένα;

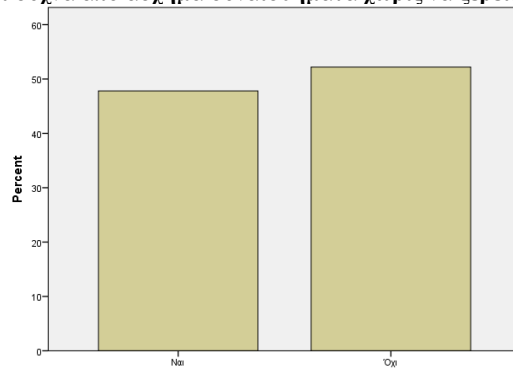

26. Είναι γενικά οι άλλοι πιο επιτυχημένοι από σένα;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	83	40,5	40,5	40,5
	Όχι	122	59,5	59,5	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 59,5 % απάντησε πως δεν είναι γενικά οι άλλοι πιο επιτυχημένοι από εκείνους.

27. Διακατέχεται συχνά από άσχημα συναισθήματα χωρίς να ξέρεις γιατί;

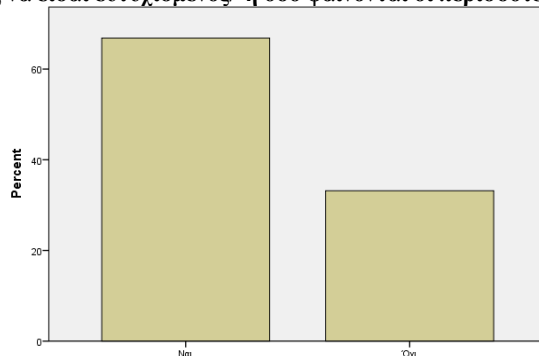

27. Διακατέχεται συχνά από άσχημα συναισθήματα χωρίς να ξέρεις γιατί;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	98	47,8	47,8	47,8
	Όχι	107	52,2	52,2	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το μεγαλύτερο ποσοστό, 52,2%, δήλωσε πως δεν τους διακατέχουν συχνά άσχημα συναισθήματα χωρίς να ξέρουν το γιατί.

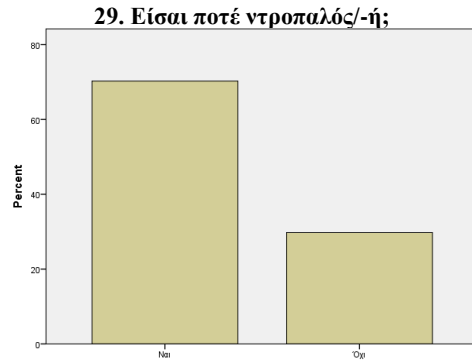
28. Θα ήθελες να είσαι ευτυχισμένος/-η όσο φαίνονται οι περισσότεροι άνθρωποι;

28. Θα ήθελες να είσαι ευτυχισμένος/-η όσο φαίνονται οι περισσότεροι άνθρωποι;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	137	66,8	66,8	66,8
	Όχι	68	33,2	33,2	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

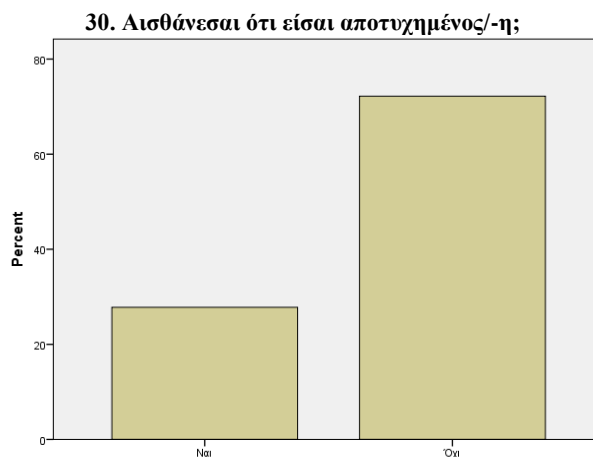
Η πλειονότητα με ποσοστό 66,8% απάντησε πως θα ήθελε να είναι ευτυχισμένοι όσο φαίνονται οι περισσότεροι άνθρωποι.

29. Είσαι ποτέ ντροπαλός/-ή;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	144	70,2	70,2	70,2
	Όχι	61	29,8	29,8	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι ερωτηθέντες σχετικά με το αν είναι ντροπαλοί, το 70,2% απάντησε ναι.

30. Αισθάνεσαι ότι είσαι αποτυχημένος/-η;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	57	27,8	27,8	27,8
	Όχι	148	72,2	72,2	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για το αν αισθάνονται ότι είναι αποτυχημένοι οι φοιτητές απάντησαν με ποσοστό 72,2% πως δεν είναι.

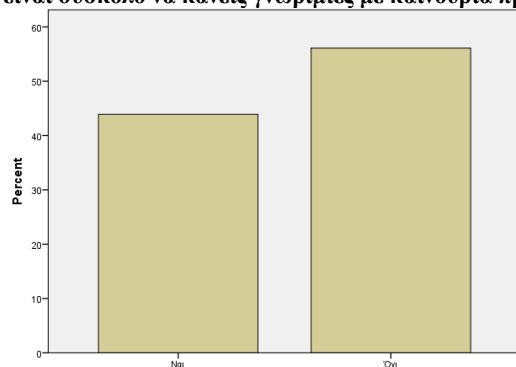

31. Οι ιδέες σου αρέσουν στους άλλους;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	155	75,6	75,6	75,6
	Όχι	50	24,4	24,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 75,6% απάντησε πως οι ιδέες του αρέσουν στους άλλους.

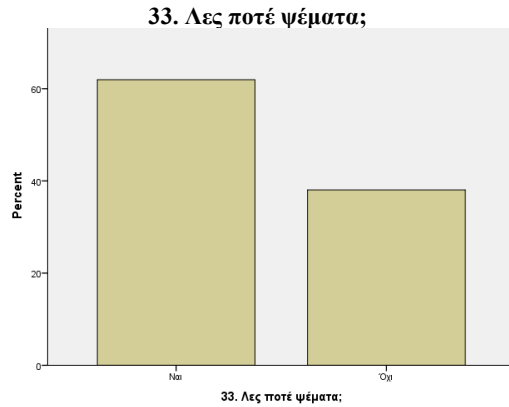
32. Σου είναι δύσκολο να κάνεις γνωριμίες με καινούρια πρόσωπα;

32. Σου είναι δύσκολο να κάνεις γνωριμίες με καινούρια πρόσωπα;

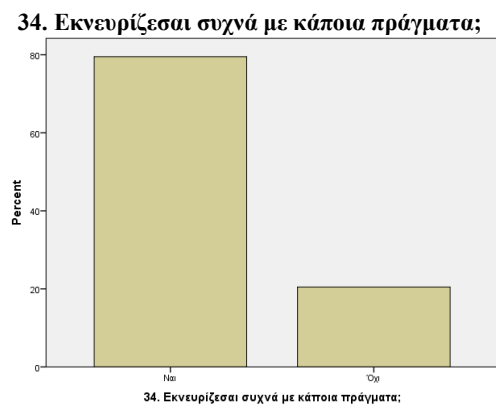
		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	90	43,9	43,9	43,9
	Όχι	115	56,1	56,1	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Με ποσοστό 56,1%, οι ερωτηθέντες απάντησαν πως δεν τους είναι δύσκολο να κάνουν γνωριμίες με καινούρια πρόσωπα.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	127	62,0	62,0	62,0
	Όχι	78	38,0	38,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

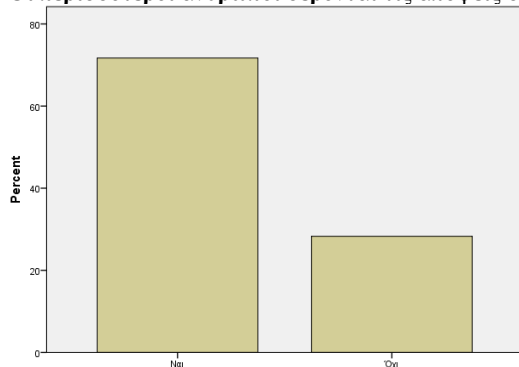
Το 72% απάντησε πως λέει ψέματα.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	163	79,5	79,5	79,5
	Όχι	42	20,5	20,5	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για το αν οι ερωτηθέντες εκνευρίζονται συχνά με κάποια πράγματα το 79,5% απάντησε ναι.

35. Οι περισσότεροι άνθρωποι σέβονται τις απόψεις σου;

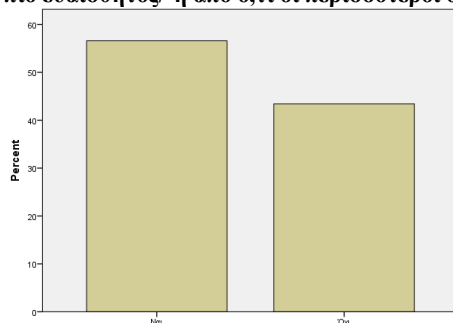

35. Οι περισσότεροι άνθρωποι σέβονται τις απόψεις σου;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	147	71,7	71,7	71,7
	Όχι	58	28,3	28,3	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 71,1% απάντησε πως οι απόψεις του είναι σεβαστές από τους άλλους ανθρώπους.

36. Είσαι πιο ευαίσθητος/-η από ό,τι οι περισσότεροι άνθρωποι;

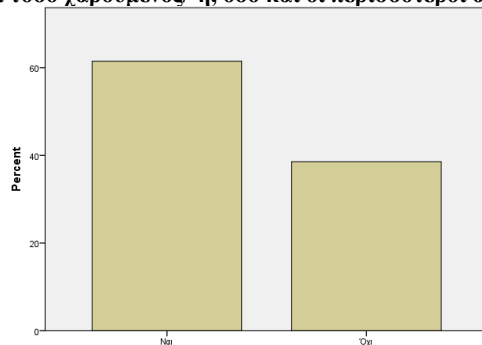

36. Είσαι πιο ευαίσθητος/-η από ό,τι οι περισσότεροι άνθρωποι;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	116	56,6	56,6	56,6
	Όχι	89	43,4	43,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι ερωτηθέντες με ποσοστό 56,6% απάντησαν πως είναι πιο ευαίσθητοι από τους άλλους ανθρώπους.

37. Είσαι τόσο χαρούμενος/-η, όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

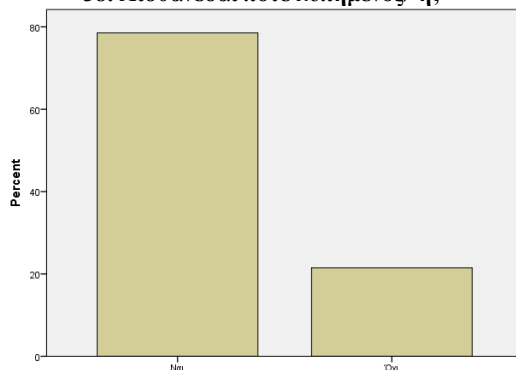

37. Είσαι τόσο χαρούμενος/-η, όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	126	61,5	61,5	61,5
	Όχι	79	38,5	38,5	100,0
Total		205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για το αν αισθάνονται χαρούμενοι οι φοιτητές όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι, απάντησαν με ποσοστό 61,5% πως είναι.

38. Αισθάνεσαι ποτέ λυπημένος/-η;

38. Αισθάνεσαι ποτέ λυπημένος/-η;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	161	78,5	78,5	78,5
	Όχι	44	21,5	21,5	100,0
Total		205	100,0	100,0	

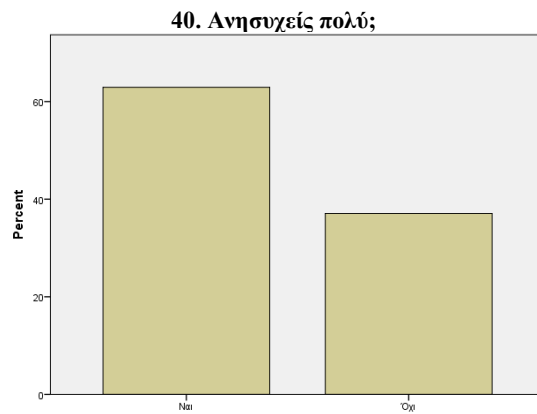
Στην ερώτηση για το αν αισθάνονται λυπημένοι οι φοιτητές απάντησαν με ποσοστό 78,5% πως είναι.

39. Σου λείπει η πρωτοβουλία;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	84	41,0	41,0	41,0
	Όχι	121	59,0	59,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 59% των φοιτητών απάντησε πως δεν τους λείπει η πρωτοβουλία.

40. Ανησυχείς πολύ;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι	129	62,9	62,9	62,9
	Όχι	76	37,1	37,1	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 62,9% των ερωτηθέντων απάντησε πως ανησυχεί πολύ.

Δ. Όσον αφορά τις απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Multidimensional scale of perceived social support (MSPSS), (n= 205) είχαν ως εξής:

		Συμφωνώ Απόλυτα
1	Υπάρχει ένας άνθρωπος κοντά μου πάντα όταν τον χρειάζομαι;	33,7%
2	Υπάρχει ένας άνθρωπος με τον οποίο μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες;	40%
3	Η οικογένεια μου προσπαθεί πραγματικά να με βοηθήσει;	39,5%
4	Παίρνω τη συναισθηματική βοήθεια και υποστήριξη που χρειάζομαι από την οικογένεια μου;	32,2%
5	Έχω έναν άνθρωπο ο οποίος είναι πραγματική πηγή ανακούφισης για μένα;	39%
6	Οι φίλοι μου προσπαθούν πραγματικά να με βοηθήσουν;	29,8%
7	Μπορώ να στηρίζομαι στους φίλους μου όταν τα πράγματα δεν πάνε καλά;	30,7%
8	Μπορώ να συζητώ τα προβλήματα μου με την οικογένεια μου;	26,3%
9	Έχω φίλους με τους οποίους μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες;	35,1%
10	Υπάρχει ένας άνθρωπος στη ζωή μου ο οποίος νοιάζεται για τα αισθήματά μου;	44,4%
11	Η οικογένεια μου είναι πρόθυμη να με βοηθήσει να παίρνω αποφάσεις;	34,4%
12	Μπορώ να συζητώ προβλήματα μου με τους φίλους μου;	34,6%

Όπου η αρίθμηση των απαντήσεων για όλους τους πίνακες αφορά:

1 = Διαφωνώ απόλυτα

2 = Διαφωνώ πολύ

3 = Διαφωνώ

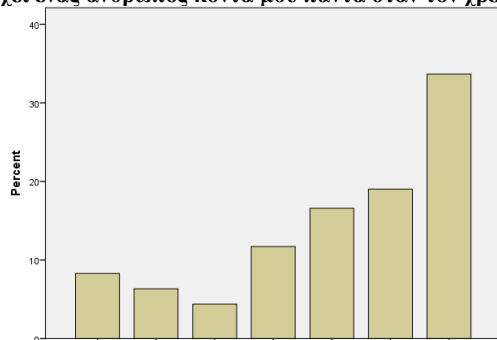
4 = Ουδέτερος/-η

5 = Συμφωνώ

6 = Συμφωνώ πολύ

7 = Συμφωνώ απόλυτα

1. Υπάρχει ένας άνθρωπος κοντά μου πάντα όταν τον χρειάζομαι.

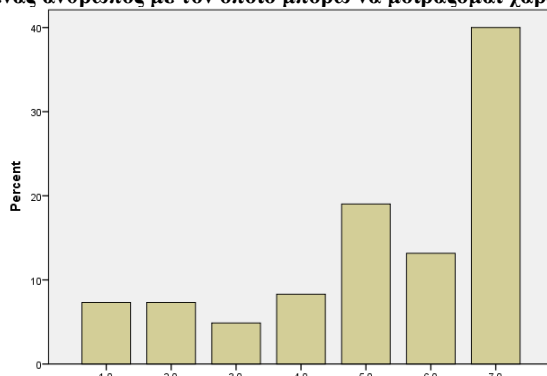

1. Υπάρχει ένας άνθρωπος κοντά μου πάντα όταν τον χρειάζομαι.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	17	8,3	8,3	8,3
	2,0	13	6,3	6,3	14,6
	3,0	9	4,4	4,4	19,0
	4,0	24	11,7	11,7	30,7
	5,0	34	16,6	16,6	47,3
	6,0	39	19,0	19,0	66,3
	7,0	69	33,7	33,7	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 33,7% απάντησε πως συμφωνεί απόλυτα ότι υπάρχει πάντα άνθρωπος κοντά του όταν τον χρειάζεται.

2. Υπάρχει ένας άνθρωπος με τον οποίο μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες.

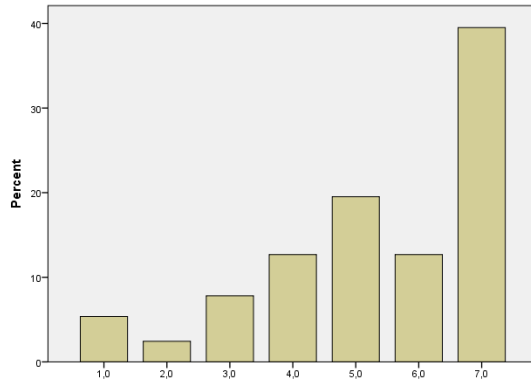
2. Υπάρχει ένας άνθρωπος με τον οποίο μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	15	7,3	7,3	7,3
	2,0	15	7,3	7,3	14,6
	3,0	10	4,9	4,9	19,5
	4,0	17	8,3	8,3	27,8
	5,0	39	19,0	19,0	46,8
	6,0	27	13,2	13,2	60,0
	7,0	60	30,0	30,0	90,0

	7,0	82	40,0	40,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Η πλειονότητα, με ποσοστό 40%, απάντησε πως συμφωνεί απόλυτα ότι υπάρχει ένας άνθρωπος με τον οποίο μπορεί να μοιράζεται χαρές και λύπες.

3. Η οικογένειά μου προσπαθεί πραγματικά να με βοηθήσει.

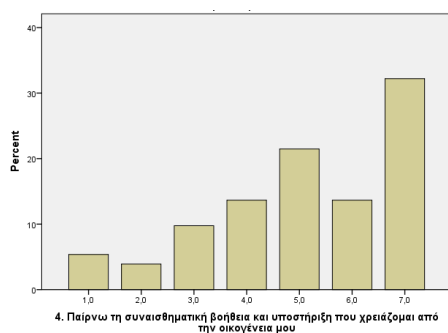

3. Η οικογένειά μου προσπαθεί πραγματικά να με βοηθήσει.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	11	5,4	5,4	5,4
	2,0	5	2,4	2,4	7,8
	3,0	16	7,8	7,8	15,6
	4,0	26	12,7	12,7	28,3
	5,0	40	19,5	19,5	47,8
	6,0	26	12,7	12,7	60,5
	7,0	81	39,5	39,5	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 39,5% συμφωνεί απόλυτα πως η οικογένειά του προσπαθεί πραγματικά να το βοηθήσει.

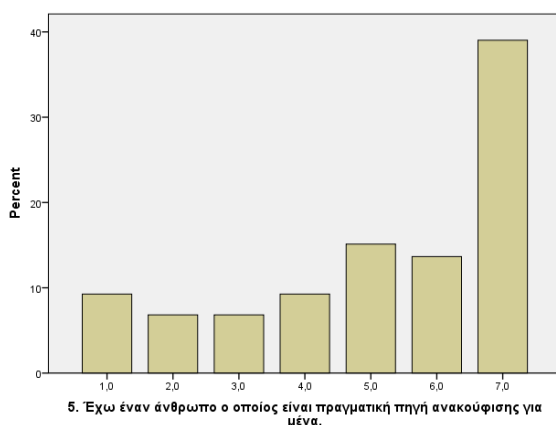
4. Παίρνω τη συναισθηματική βοήθεια και υποστήριξη που χρειάζομαι από την οικογένειά μου;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	11	5,4	5,4	5,4
	2,0	8	3,9	3,9	9,3
	3,0	20	9,8	9,8	19,0
	4,0	28	13,7	13,7	32,7
	5,0	44	21,5	21,5	54,1
	6,0	28	13,7	13,7	67,8
	7,0	66	32,2	32,2	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 32,2% συμφωνεί απόλυτα πως παίρνει την συναισθηματική βοήθεια και υποστήριξη που χρειάζεται την οικογένεια του.

5. Έχω έναν άνθρωπο ο οποίος είναι πραγματική πηγή ανακούφισης για μένα.

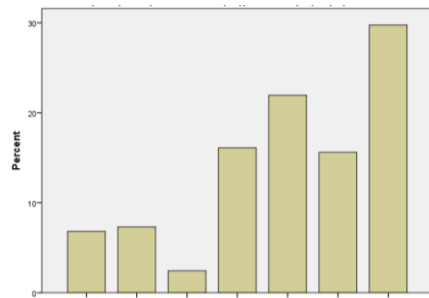

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	19	9,3	9,3	9,3
	2,0	14	6,8	6,8	16,1
	3,0	14	6,8	6,8	22,9
	4,0	19	9,3	9,3	32,2
	5,0	31	15,1	15,1	47,3
	7,0	66	32,2	32,2	100,0

	6,0	28	13,7	13,7	61,0
	7,0	80	39,0	39,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών, με 39%, συμφωνεί απόλυτα πως έχει ένα άνθρωπο ο οποίος είναι πηγή έμπνευσης για εκείνον.

6. Οι φίλοι μου προσπαθούν πραγματικά να με βοηθήσουν.

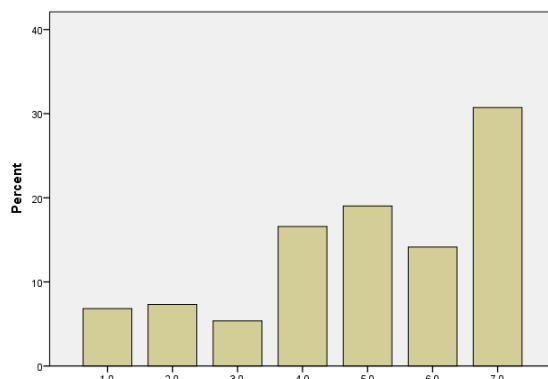

6. Οι φίλοι μου προσπαθούν πραγματικά να με βοηθήσουν.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	14	6,8	6,8	6,8
	2,0	15	7,3	7,3	14,1
	3,0	5	2,4	2,4	16,6
	4,0	33	16,1	16,1	32,7
	5,0	45	22,0	22,0	54,6
	6,0	32	15,6	15,6	70,2
	7,0	61	29,8	29,8	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 29,8% συμφωνεί απόλυτα ότι οι φίλοι του προσπαθούν πραγματικά να τους βοηθήσουν.

7. Μπορώ να στηρίζομαι στους φίλους μου όταν τα πράγματα δεν πάνε καλά.

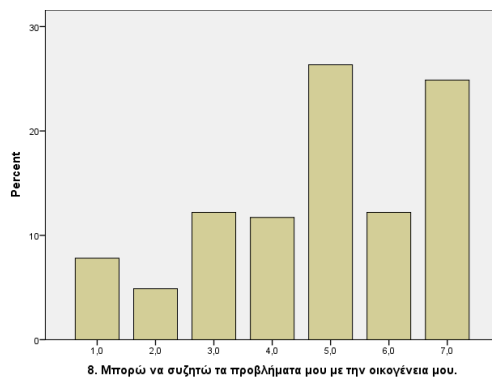

7. Μπορώ να στηρίζομαι στους φίλους μου όταν τα πράγματα δεν πάνε καλά.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	14	6,8	6,8	6,8
	2,0	15	7,3	7,3	14,1
	3,0	11	5,4	5,4	19,5
	4,0	34	16,6	16,6	36,1
	5,0	39	19,0	19,0	55,1
	6,0	29	14,1	14,1	69,3
	7,0	63	30,7	30,7	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι φοιτητές, με ποσοστό 30,7%, συμφωνεί απόλυτα ότι μπορεί να στηρίζεται στους φίλους του όταν τα πράγματα δεν πάνε πραγματικά καλά.

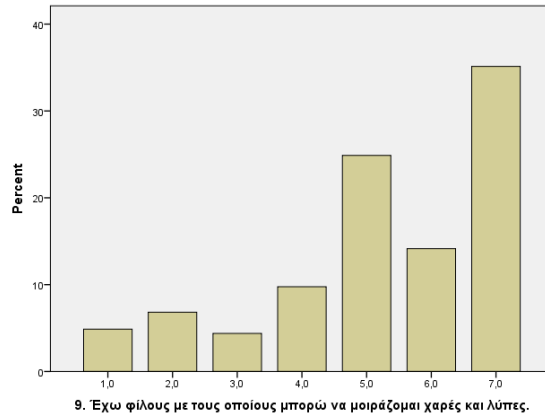
8. Μπορώ να συζητώ τα προβλήματα μου με την οικογένεια μου.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	16	7,8	7,8	7,8
	2,0	10	4,9	4,9	12,7
	3,0	25	12,2	12,2	24,9
	4,0	24	11,7	11,7	36,6
	5,0	54	26,3	26,3	62,9
	6,0	25	12,2	12,2	75,1
	7,0	51	24,9	24,9	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 26,3% συμφωνεί ότι μπορεί να συζητάει με την οικογένεια του για τα προβλήματα του.

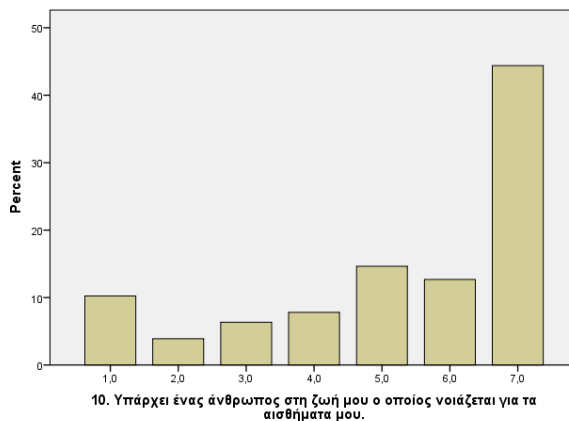
9. Έχω φίλους με τους οποίους μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	10	4,9	4,9	4,9
	2,0	14	6,8	6,8	11,7
	3,0	9	4,4	4,4	16,1
	4,0	20	9,8	9,8	25,9
	5,0	51	24,9	24,9	50,7
	6,0	29	14,1	14,1	64,9
	7,0	72	35,1	35,1	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι περισσότεροι φοιτητές με ποσοστό 35,1% συμφωνούν απόλυτα στο γεγονός ότι έχουν φίλους με τους οποίους μπορούν να μοιράζονται λύπες και χαρές.

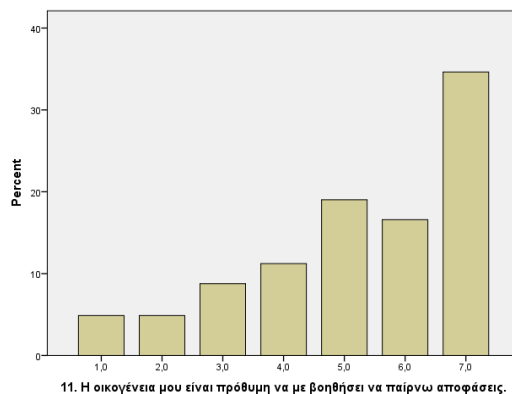
10. Υπάρχει ένας άνθρωπος στη ζωή μου ο οποίος νοιάζεται για τα αισθήματά μου.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	21	10,2	10,2	10,2
	2,0	8	3,9	3,9	14,1
	3,0	13	6,3	6,3	20,5
	4,0	16	7,8	7,8	28,3
	5,0	30	14,6	14,6	42,9
	6,0	26	12,7	12,7	55,6
	7,0	91	44,4	44,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στο αν υπάρχει ένας άνθρωπος στην ζωή τους ο οποίος νοιάζεται για τα αισθήματα τους οι φοιτητές συμφώνησαν απόλυτα σε ποσοστό 44,4%.

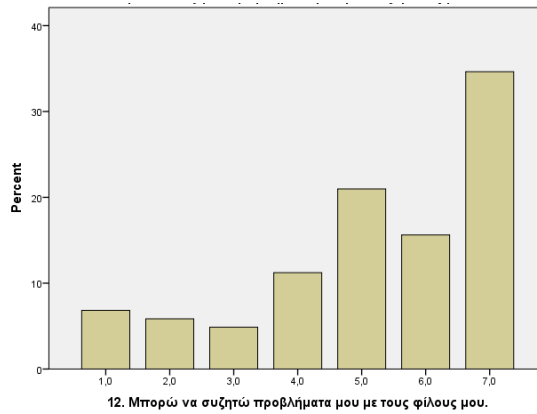
11. Η οικογένεια μου είναι πρόθυμη να με βοηθήσει να παίρνω αποφάσεις.

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	10	4,9	4,9	4,9
	2,0	10	4,9	4,9	9,8
	3,0	18	8,8	8,8	18,5
	4,0	23	11,2	11,2	29,8
	5,0	39	19,0	19,0	48,8
	6,0	34	16,6	16,6	65,4
	7,0	71	34,6	34,6	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 34,4% συμφωνεί απόλυτα πως η οικογένεια του είναι πρόθυμη να τους βοηθήσει όταν παίρνουν αποφάσεις.

12. Μπορώ να συζητώ προβλήματα μου με τους φίλους μου.

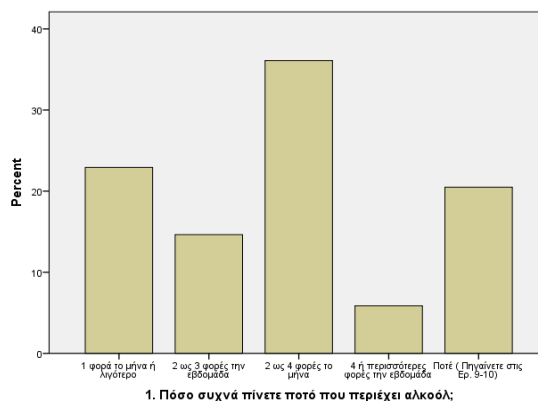

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1,0	14	6,8	6,8	6,8
	2,0	12	5,9	5,9	12,7
	3,0	10	4,9	4,9	17,6
	4,0	23	11,2	11,2	28,8
	5,0	43	21,0	21,0	49,8
	6,0	32	15,6	15,6	65,4
	7,0	71	34,6	34,6	100,0
Total		205	100,0	100,0	

Το 34,6% συμφωνεί απόλυτα ότι μπορεί να συζητεί τα προβλήματα του με τους φίλους του.

A5. Σχετικά με το Ερωτηματολόγιο 4 Alcohol Use Disorders Identification Test-AUDIT(n= 205) η ανάλυση των απαντήσεων έδειξε ότι:

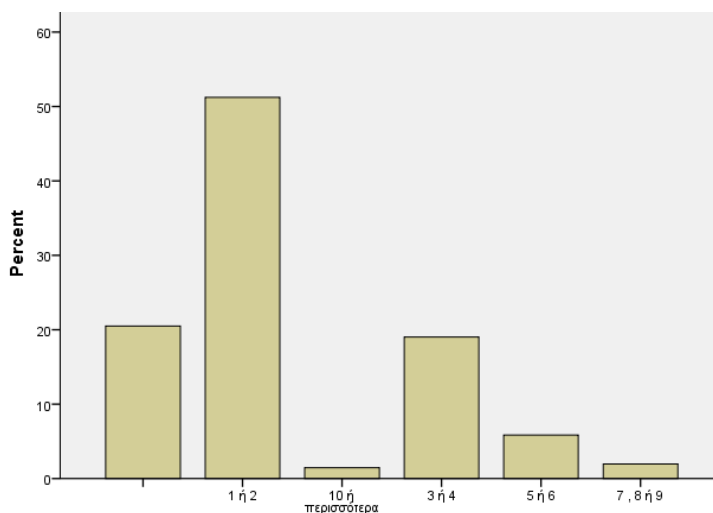
1. Πόσο συχνά πίνετε ποτό που περιέχει αλκοόλ;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	1 φορά το μήνα ή λιγότερο	47	22,9	22,9	22,9
	2 ως 3 φορές την εβδομάδα	30	14,6	14,6	37,6
	2 ως 4 φορές το μήνα	74	36,1	36,1	73,7
	4 ή περισσότερες φορές την εβδομάδα	12	5,9	5,9	79,5
	Ποτέ (Πηγαίνετε στις Ερ. 9-10)	42	20,5	20,5	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για το πόσο συχνά πίνουν ποτό που περιέχει αλκοόλ, το απάντησε 36,1% ότι πίνει 2 έως 4 φορές το μήνα.

2. Πόσα αλκοολούχα ποτά πίνετε σε μια συνηθισμένη ημέρα;

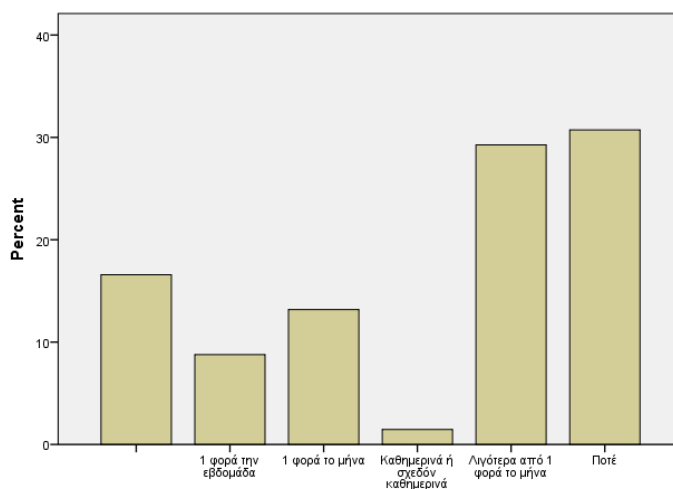

2. Πόσα αλκοολούχα ποτά πίνετε σε μια συνηθισμένη ημέρα;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid		42	20,5	20,5	20,5
	1 ή 2	105	51,2	51,2	71,7
	10 ή περισσότερα	3	1,5	1,5	73,2
	3 ή 4	39	19,0	19,0	92,2
	5 ή 6	12	5,9	5,9	98,0
	7, 8 ή 9	4	2,0	2,0	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 51,2% απάντησε ότι πίνει 1 ή 2 αλκοολούχα ποτά την ημέρα.

3. Πόσα συχνά πίνετε έξι ή περισσότερα ποτά κάθε φορά;

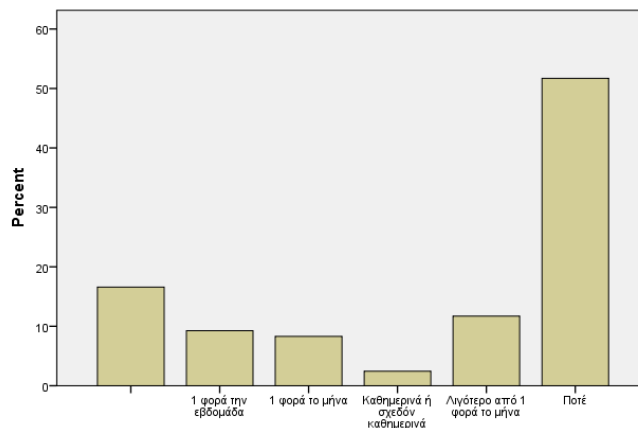
3. Πόσα συχνά πίνετε έξι ή περισσότερα ποτά κάθε φορά;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent

Valid		34	16,6	16,6	16,6
	1 φορά την εβδομάδα	18	8,8	8,8	25,4
	1 φορά το μήνα	27	13,2	13,2	38,5
	Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά	3	1,5	1,5	40,0
	Λιγότερα από 1 φορά το μήνα	60	29,3	29,3	69,3
	Ποτέ	63	30,7	30,7	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στο πόσο συχνά πίνουν 6 ή περισσότερα ποτά κάθε φορά η πλειονότητα απάντησε ποτέ, με ποσοστό 30,7%.

4. Πέρυσι, πόσο συχνά βρήκατε ότι δε μπορούσατε να σταματήσετε να πίνετε από τη στιγμή που αρχίσατε να πίνετε;

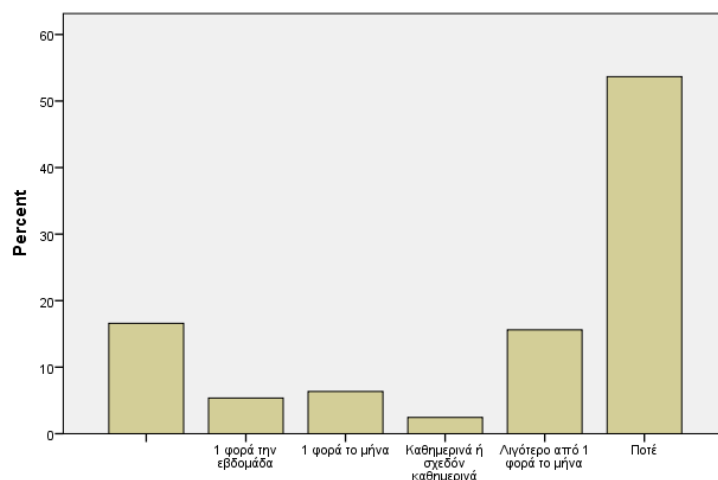

4. Πέρυσι, πόσο συχνά βρήκατε ότι δε μπορούσατε να σταματήσετε να πίνετε από τη στιγμή που αρχίσατε να πίνετε;

	Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent	
Valid		34	16,6	16,6	
	1 φορά την εβδομάδα	19	9,3	9,3	25,9
	1 φορά το μήνα	17	8,3	8,3	34,1
	Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά	5	2,4	2,4	36,6
	Λιγότερο από 1 φορά το μήνα	24	11,7	11,7	48,3
	Ποτέ	106	51,7	51,7	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Οι φοιτητές απάντησαν ότι πέρυσι, με ποσοστό 51,7 %, ποτέ δεν βρήκαν ότι δεν μπορούσαν να σταματήσουν να πίνουν από τη στιγμή που άρχισαν να πίνουν.

5. Πέρυσι, πόσο συχνά δεν πετύχατε να κάνετε ό,τι συνήθως κάνετε λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;

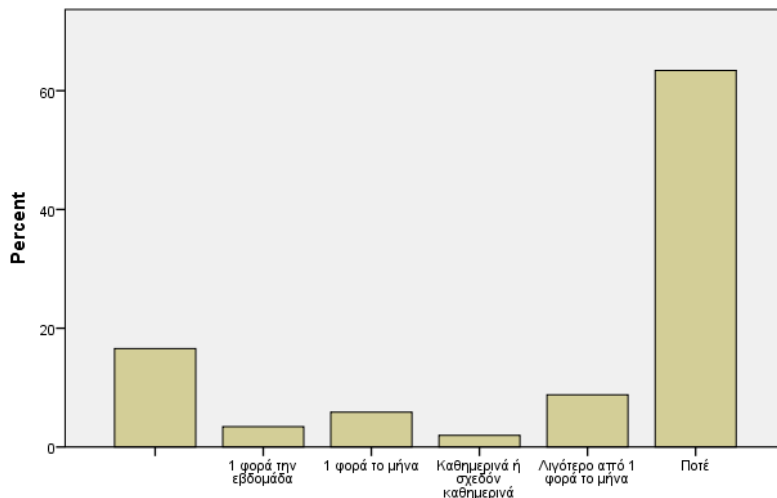

5. Πέρυσι, πόσο συχνά δεν πετύχατε να κάνετε ό,τι συνήθως κάνετε λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;

	Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	34	16,6	16,6	16,6
1 φορά την εβδομάδα	11	5,4	5,4	22,0
1 φορά το μήνα	13	6,3	6,3	28,3
Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά	5	2,4	2,4	30,7
Λιγότερο από 1 φορά το μήνα	32	15,6	15,6	46,3
Ποτέ	110	53,7	53,7	100,0
Total	205	100,0	100,0	

Το 53,4% δήλωσε για πέρυσι αν δεν πετύχαιναν συχνά να κάνουν ό,τι κάνουν συνήθως λόγω της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών, την απάντηση ποτέ.

6. Πέρυσι, πόσο συχνά χρειάζοσαστε ένα πρώτο ποτό το πρωί για να μπορέσετε να αρχίσετε την ημέρα μετά από μεγάλη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;

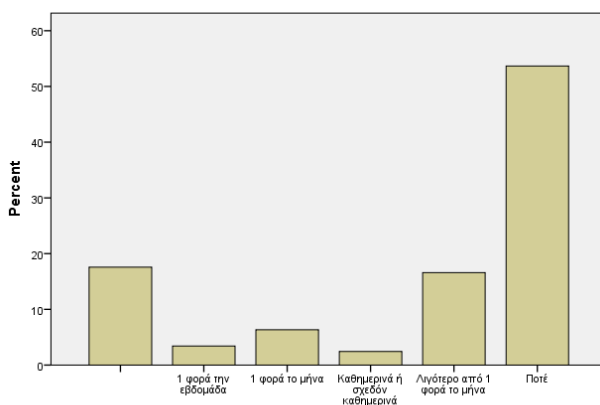

6. Πέρυσι, πόσο συχνά χρειάζοσαστε ένα πρώτο ποτό το πρωί για να μπορέσετε να αρχίσετε την ημέρα μετά από μεγάλη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid		34	16,6	16,6	16,6
	1 φορά την εβδομάδα	7	3,4	3,4	20,0
	1 φορά το μήνα	12	5,9	5,9	25,9
	Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά	4	2,0	2,0	27,8
	Λιγότερο από 1 φορά το μήνα	18	8,8	8,8	36,6
	Ποτέ	130	63,4	63,4	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση για πέρυσι, πόσο συχνά χρειάζονταν ένα ποτό το πρωί για να μπορέσουν να αρχίσουν την ημέρα μετά από μεγάλη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών, το 63,4% απάντησε ποτέ.

7. Πέρυσι, πόσο συχνά είχατε συναίσθημα ενοχής ή τύφης μετά από κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;

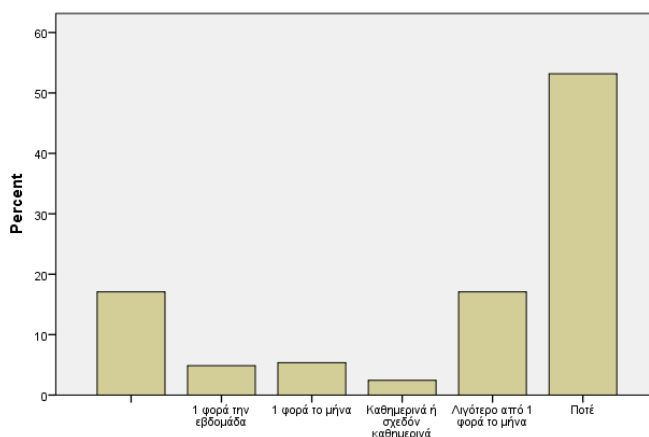

7. Πέρυσι, πόσο συχνά είχατε συναίσθημα ενοχής ή τύφης μετά από κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;

	Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	36	17,6	17,6	17,6
1 φορά την εβδομάδα	7	3,4	3,4	21,0
1 φορά το μήνα	13	6,3	6,3	27,3
Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά	5	2,4	2,4	29,8
Λιγότερο από 1 φορά το μήνα	34	16,6	16,6	46,3
Ποτέ	110	53,7	53,7	100,0
Total	205	100,0	100,0	

Το 53,7% των φοιτητών απάντησε πως ποτέ δεν είχε πέρυσι συναίσθημα ενοχής ή τύφης μετά από κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών.

8. Πέρυσι, πόσο συχνά δε μπορούσατε να θυμηθείτε τι συνέβη το προηγούμενο βράδυ λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;

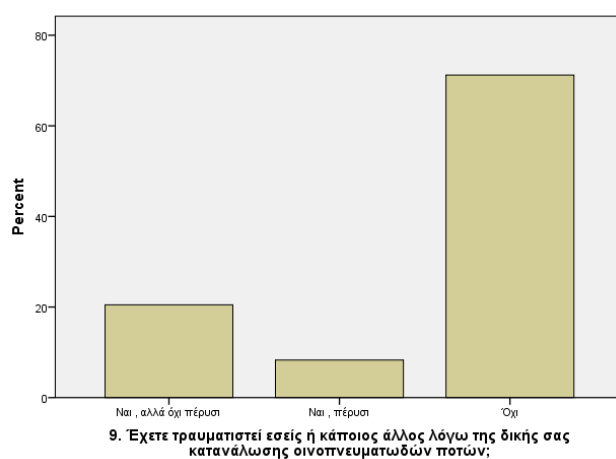

8. Πέρυσι, πόσο συχνά δε μπορούσατε να θυμηθείτε τι συνέβη το προηγούμενο βράδυ λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid		35	17,1	17,1	17,1
	1 φορά την εβδομάδα	10	4,9	4,9	22,0
	1 φορά το μήνα	11	5,4	5,4	27,3
	Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά	5	2,4	2,4	29,8
	Λιγότερο από 1 φορά το μήνα	35	17,1	17,1	46,8
	Ποτέ	109	53,2	53,2	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Στην ερώτηση πέρυσι πόσο συχνά δεν μπορούσαν να θυμηθούν τι συνέβη το προηγούμενο βράδυ λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών η πλειονότητα με ποσοστό 53,2% απάντησε ποτέ.

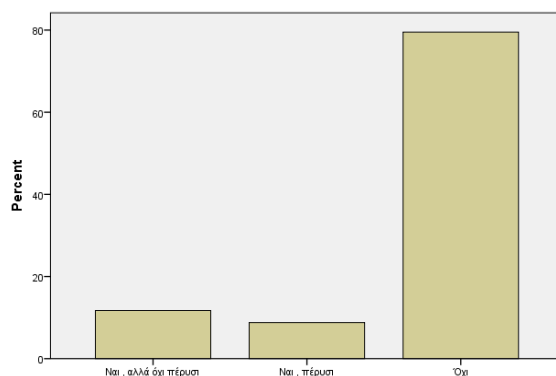
9. Έχετε τραυματιστεί εσείς ή κάποιος άλλος λόγω της δικής σας κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι, αλλά όχι πέρυσι	42	20,5	20,5	20,5
	Ναι, πέρυσι	17	8,3	8,3	28,8
	Όχι	146	71,2	71,2	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 71,2% απάντησε πως δεν έχει τραυματιστεί ο ίδιος ή κάποιος άλλος λόγω της δικής του κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών.

10. Ανησυχούν οι συγγενείς, ή φίλοι ή γιατρός ή άλλος επαγγελματίας για την κατανάλωσή σας ποτού ή σας συνέστησαν να το μετριάσετε;

10. Ανησυχούν οι συγγενείς, ή φίλοι ή γιατρός ή άλλος επαγγελματίας για την κατανάλωσή σας ποτού ή σας συνέστησαν να το μετριάσετε;

		Frequency	Percent	ValidPercent	CumulativePercent
Valid	Ναι, αλλά όχι πέρυσι	24	11,7	11,7	11,7
	Ναι, πέρυσι	18	8,8	8,8	20,5
	Όχι	163	79,5	79,5	100,0
	Total	205	100,0	100,0	

Το 79,5% δήλωσε πως δεν ανησυχούν οι συγγενείς, ή οι φίλοι, ή ο γιατρός ή άλλος επαγγελματίας για την κατανάλωση τους ποτού ή δεν τους συνέστησαν να το μετριάσουν.

Συγκεντρωτικά, λοιπόν, τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως:

- Στην πρώτη κατηγορία του δείγματος αναλύονται τα δημογραφικά στοιχεία, καθώς και η οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων.
- Οι περισσότεροι συμμετέχοντες με ποσοστό 59% είναι γυναίκες, ενώ με ποσοστό 41% είναι άνδρες.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό καταγράφεται στις ηλικίες 21-23 με το ποσοστό να ανέρχεται στο 34,6%. Ακολουθεί με ποσοστό 24,5% η ηλικιακή ομάδα 18-20. Το 21% αφορά φοιτητές των 27 ετών και άνω και 19% σε φοιτητές 24-26 ετών.

- Ως προς την εθνικότητα η επικρατούσα φαίνεται να είναι η Ελληνική με 93,2%. Ακολουθεί η Κυπριακή με 4,9% και με το ίδιο ποσοστό 0,5% ακολουθεί η Αλβανική, η Βουλγαρική, η Γερμανική και Ρουμανική.
- Ως προς την περιοχή μόνιμης κατοικίας οι περισσότεροι φοιτητές δηλώνουν πως ζουν σε Αστική περιοχή με ποσοστό 59%. Το 22,4% δηλώνει ότι ζει σε Ημιαστική περιοχή, ενώ το 18,5% σε Αγροτική περιοχή.
- Οι φοιτητές κλήθηκαν να απαντήσουν για την δική τους οικογενειακή κατάσταση με ποσοστό 66,8% να δηλώνουν άγαμοι. Ακολουθούν οι φοιτητές οι οποίοι συμβιώνουν με ποσοστό 15,6%. Επίσης, το 11,7% είναι έγγαμοι και το 5,9% των φοιτητών σε διάσταση.
- Στην οικογενειακή κατάσταση των γονέων τους αξίζει να σημειωθεί πως το 66,8% δηλώνει πως είναι έγγαμοι. Αντίθετος με χαμηλότερο ποσοστό στο 16,6% είναι σε διάσταση και 9,3% είναι άγαμοι. Τέλος το 7,3% συμβιώνουν.
- Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των φοιτητών φαίνεται το 43,4% ανήκει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στην συνέχεια ακολουθεί με ποσοστό 31,2% να έχει λάβει δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το 25,4% έχει λάβει πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Όσο για το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των φοιτητών το 41% έχει λάβει δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 39% έχει λάβει τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τέλος, το 20% έχει λάβει πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Στην ερώτηση για το αν εργάζονται οι φοιτητές το 54,6% απάντησε πως εργάζεται, ενώ το 45,4% ότι είναι άνεργο.
- Το 61% των φοιτητών φαίνεται να μην καπνίζει, ενώ μόνο το 39% καπνίζει.
- Όσο αφορά τη συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τους γονείς των φοιτητών τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας δείχνουν ότι οι πατεράδες τους καταναλώνουν συχνά αλκοόλ σε ποσοστό 25,4 % ενώ οι μητέρες τους σε ποσοστό 16,1%.
- Οι ερωτώμενοι όσον αφορά την διερεύνηση της πιθανής εξάρτησης ή κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ των φοιτητών/-τριών του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης, προκύπτει ότι η πλειοψηφία του δείγματος (114 άτομα) έχει μέτρια-βαριά διαταραχή χρήσης αλκοόλ (Moderate-severe alcohol use disorder), σε ποσοστό 55,6%.

- Υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στη χρήση του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης. Επομένως, η μηδενική υπόθεση H_0 η οποία υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της χρήσης του αλκοόλ με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης, απορρίπτεται, και ισχύει η εναλλακτική υπόθεση, η οποία υποστηρίζει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στη χρήση του αλκοόλ και την αυτοεκτίμηση.
- Το 81% πιστεύει ότι οι περισσότεροι γνωστοί τους συμπαθούν, όμως το 19% όχι.
- Οι περισσότεροι ερωτηθέντες απάντησαν ότι πετυχαίνουν όταν αναλαμβάνουν ένα σημαντικό έργο ή σημαντικές υποχρεώσεις, με ποσοστό 84,4% ενώ το 15,6% όχι.
- Στην ερώτηση για το αν οι ερωτηθέντες έχουν πάρει ποτέ κάτι που δεν τους άνηκε, το 59% έχει απαντήσει όχι, όμως με μικρή διαφορά στο 41% έχουν απαντήσει ναι.
- Το 77,1% πιστεύει ότι είναι τόσο έξυπνοι όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι, ενώ το 22,9%, όχι.
- Το 64,9% των ερωτηθέντων απάντησε πως αισθάνονται τόσο σπουδαίοι όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι. Το 35,1%, ποσοστό το οποίο δεν θεωρεί τον εαυτό του τόσο σπουδαίο όσο και οι άλλοι.
- Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι στην ερώτηση για το αν μελαγχολούν εύκολα οι ερωτηθέντες, το 58% έχει απαντήσει ναι, σε αντίθεση με αυτούς που απάντησαν όχι με ποσοστό 42%.
- Το 50,7% θα άλλαζε πολλά πράγματα στον εαυτό του αν μπορούσε, ενώ το 49,3% όχι.
- Στην ερώτηση για το αν λένε πάντα αλήθεια οι φοιτητές, το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε όχι με 55,6%. Το 44,4% είπε πως λέει πάντα αλήθεια.
- Το 64,4% θεωρεί ότι είναι εμφανίσιμοι όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι, ενώ το 35,6% όχι.
- Το 66,3% των φοιτητών πιστεύει πως δεν τους αντιπαθούν πολλοί, ενώ το 33,7%, θεωρεί πως τους αντιπαθούν πολλοί.

- Το 54,1% αναφέρει πως δεν του λείπει η αυτοπεποίθηση, όμως με ποσοστό 45,9% να αναφέρει πως του λείπει.
- Το 72,2% των ερωτηθέντων απάντησε πως κουτσομπολεύει μερικές φορές, ενώ το 27,8%, αυτοί που δεν κουτσομπολεύουν.
- Στην ερώτηση για το αν αισθάνονται συχνά ότι δεν είναι καθόλου ικανοί οι φοιτητές το 60,5% απάντησε όχι ενώ το 39,5% απάντησε ναι.
- Το 74,6% των ερωτηθέντων απάντησε ναι πως είναι δυνατοί και υγιείς όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι, ενώ το 25,4% απάντησαν πως δεν είναι δυνατοί και υγιείς όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι.
- Οι περισσότεροι φοιτητές απάντησαν πως πληγώνονται εύκολα τα συναισθήματα τους με ποσοστό 63,9%, ενώ το 36,1% απάντησαν όχι.
- Το 49,3% των ερωτηθέντων δυσκολεύεται να εκφράσει τις απόψεις ή τα συναισθήματα του, ενώ το 50,7% όχι.
- Το 86,8% των φοιτητών στην ερώτηση “ θυμώνεις ποτέ;” απάντησαν ναι, ενώ το 13,2% απάντησαν όχι.
- Αξίζει να σημειωθεί πως το 35,6% των ερωτηθέντων απάντησε ναι στην ερώτηση “ ντρέπεσαι συχνά για τον εαυτό ;“, ενώ το 64,4% απάντησε όχι.
- Το 59,5 % απάντησε πως δεν είναι γενικά οι άλλοι πιο επιτυχημένοι από εκείνους.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό, 52,2%, δήλωσε πως δεν τους διακατέχουν συχνά άσχημα συναισθήματα χωρίς να ξέρουν το γιατί.
- Η πλειονότητα με ποσοστό 66,8% απάντησε πως θα ήθελε να είναι ευτυχισμένοι όσο φαίνονται οι περισσότεροι άνθρωποι.
- Οι ερωτηθέντες σχετικά με το αν είναι ντροπαλοί, το 70,2% απάντησε ναι.
- Στην ερώτηση για το αν αισθάνονται ότι είναι αποτυχημένοι οι φοιτητές απάντησαν με ποσοστό 72,2% πως δεν είναι.
- Το 75,6% απάντησε πως οι ιδέες του αρέσουν στους άλλους.
- Με ποσοστό 56,1%, οι ερωτηθέντες απάντησαν πως δεν τους είναι δύσκολο να κάνουν γνωριμίες με καινούρια πρόσωπα.
- Το 72% απάντησε πως λέει ψέματα.
- Στην ερώτηση για το αν οι ερωτηθέντες εκνευρίζονται συχνά με κάποια πράγματα το 79,5% απάντησε ναι.
- Το 71,1% απάντησε πως οι απόψεις του είναι σεβαστές από τους άλλους ανθρώπους.

- Οι ερωτηθέντες με ποσοστό 56,6% απάντησαν πως είναι πιο ευαίσθητοι από τους άλλους ανθρώπους.
- Στην ερώτηση για το αν αισθάνονται χαρούμενοι οι φοιτητές όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι, απάντησαν με ποσοστό 61,5% πως είναι.
- Στην ερώτηση για το αν αισθάνονται λυπημένοι οι φοιτητές απάντησαν με ποσοστό 78,5% πως είναι.
- Το 59% των φοιτητών απάντησε πως δεν τους λείπει η πρωτοβουλία.
- Το 62,9% των ερωτηθέντων απάντησε πως ανησυχεί πολύ.
- Το 33,7% απάντησε πως συμφωνεί απόλυτα ότι υπάρχει πάντα άνθρωπος κοντά του όταν τον χρειάζεται.
- Η πλειονότητα, με ποσοστό 40%, απάντησε πως συμφωνεί απόλυτα ότι υπάρχει ένας άνθρωπος με τον οποίο μπορεί να μοιράζεται χαρές και λύπες.
- Το 39,5% συμφωνεί απόλυτα πως η οικογένεια του προσπαθεί πραγματικά να το βοηθήσει.
- Το 32,2% συμφωνεί απόλυτα πως παίρνει την συναισθηματική βοήθεια και υποστήριξη που χρειάζεται την οικογένειά του.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών, με 39%, συμφωνεί απόλυτα πως έχει ένα άνθρωπο ο οποίος είναι πηγή έμπνευσης για εκείνον.
- Το 29,8% συμφωνεί απόλυτα ότι οι φίλοι του προσπαθούν πραγματικά να τους βοηθήσουν.
- Οι φοιτητές, με ποσοστό 30,7%, συμφωνεί απόλυτα ότι μπορεί να στηρίζεται στους φίλους του όταν τα πράγματα δεν πάνε πραγματικά καλά.
- Το 26,3% συμφωνεί ότι μπορεί να συζητάει με την οικογένεια του για τα προβλήματα του.
- Οι περισσότεροι φοιτητές με ποσοστό 35,1% συμφωνούν απόλυτα στο γεγονός ότι έχουν φίλους με τους οποίους μπορούν να μοιράζονται λύπες και χαρές.
- Στο αν υπάρχει ένας άνθρωπος στην ζωή τους ο οποίος νοιάζεται για τα αισθήματά τους οι φοιτητές συμφώνησαν απόλυτα σε ποσοστό 44,4%.
- Το 34,4% συμφωνεί απόλυτα πως η οικογένεια του είναι πρόθυμη να τους βοηθήσει όταν παίρνουν αποφάσεις.
- Το 34,6% συμφωνεί απόλυτα ότι μπορεί να συζητεί τα προβλήματα του με τους φίλους του.

- Στην ερώτηση για το πόσο συχνά πίνουν ποτό που περιέχει αλκοόλ, το απάντησε 36,1% ότι πίνει 2 έως 4 φορές το μήνα.
- Το 51,2% απάντησε ότι πίνει 1 ή 2 αλκοολούχα ποτά την ημέρα.
- Στο πόσο συχνά πίνουν 6 ή περισσότερα ποτά κάθε φορά η πλειονότητα απάντησε ποτέ, με ποσοστό 30,7%.
- Οι φοιτητές απάντησαν ότι πέρυσι, με ποσοστό 51,7 %, ποτέ δεν βρήκαν ότι δεν μπορούσαν να σταματήσουν να πίνουν από τη στιγμή που άρχισαν να πίνουν.
- Το 53,4% δήλωσε για πέρυσι αν δεν πετύχαιναν συχνά να κάνουν ότι κάνουν συνήθως λόγω της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών, την απάντηση ποτέ.
- Στην ερώτηση για πέρυσι, πόσο συχνά χρειάζονταν ένα ποτό το πρωί για να μπορέσουν να αρχίσουν την ημέρα μετά από μεγάλη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών, το 63,4% απάντησε ποτέ.
- Το 53,7% των φοιτητών απάντησε πως ποτέ δεν είχε πέρυσι συναίσθημα ενοχής ή τύψης μετά από κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών.
- Στην ερώτηση πέρυσι πόσο συχνά δεν μπορούσαν να θυμηθούν τι συνέβη το προηγούμενο βράδυ λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών η πλειονότητα με ποσοστό 53,2% απάντησε ποτέ.
- Το 71,2% απάντησε πως δεν έχει τραυματιστεί ο ίδιος ή κάποιος άλλος λόγω της δικής του κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών.
- Το 79,5% δήλωσε πως δεν ανησυχούν οι συγγενείς, ή οι φίλοι, ή ο γιατρός ή άλλος επαγγελματίας για την κατανάλωση τους ποτού ή δεν τους συνέστησαν να το μετριάσουν.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έρευνα έδειξε πως ο μεγαλύτερος αριθμός ερωτηθέντων ήταν γυναίκες (ποσοστό 59%), ενώ ηλικιακά το μεγαλύτερο ποσοστό αφορούσε τις ηλικίες 21-23 ετών (ποσοστό 34,6%). Από τους ερωτηθέντες φοιτητές, το 21% αφορούσε φοιτητές ηλικίας 27 ετών και άνω, ενώ ένα 19% αφορούσε φοιτητές 24-26 ετών. Η κύρια εθνικότητα ήταν η ελληνική, ζούνε οι περισσότεροι σε αστικές περιοχές, και το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν άγαμοι. Οι περισσότεροι προέρχονται από οικογένειες όπου οι πατέρες έχουν αποφοιτήσει από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ για τους περισσότερους φοιτητές, το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας αφορούσε τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η διαταραχή χρήσης αλκοόλ αναφέρεται στην κατανάλωση αλκοόλ που προκαλεί προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας (Ritchie & Roser, 2022), άποψη με την οποία συμφωνεί και η προγενέστερη έρευνα των Saunders et al. (2019).

Υπάρχουν αρκετοί λόγοι για τους οποίους η χρήση αλκοόλ από τους γονείς μπορεί να επιδράσει αρνητικά στο παιδί και να ξεκινήσει από τη χρήση του σε μικρή ηλικία. Ο οικογενειακός αλκοολισμός έχει σχέση με υψηλότερη παρορμητικότητα και χαμηλότερη αποδοχή στα παιδιά από ό,τι αναφέρθηκε από τους Chassin et al. (2004). Η χρήση πολλαπλών ουσιών από τον γονέα, όπως το τσιγάρο και το αλκοόλ, ενδέχεται να αυξάνει την πιθανότητα ότι ο γονέας είναι είτε ανεκτικός στη χρήση ουσιών από το παιδί είτε ότι το παιδί αγνοεί τη λεκτική αποδοκιμασία της πρώιμης χρήσης. Επίσης, η χρήση ουσιών από τους γονείς ενδέχεται να επηρεάσει την ικανότητα των γονέων να μπορούν να παρακολουθούν αποτελεσματικά τα παιδιά τους και να εμποδίζουν την πρόσβαση και τη χρήση αλκοόλ εντός και εκτός σπιτιού.

Τα ευρήματα της παρούσας ερευνητικής εργασίας υποδεικνύουν τη σημασία που έχει ο ρόλος της χρήσης αλκοόλ από τις μητέρες και την έναρξη χρήσης αλκοόλ από τα παιδιά τους, παρόλο που οι πατέρες και η σχέση τους με τη χρήση αλκοόλ και άλλες ουσίες αποτελεί αυξητικό παράγοντα κινδύνου για χρήση στην παιδική ηλικία (Andreas & O'Farrell, 2007). Ίσως αυτό να οφείλεται μερικώς επειδή συνήθως οι μητέρες περνούν περισσότερο χρόνο κοντά στα παιδιά τους από ότι οι πατέρες (Craig, 2006), και, έτσι, η συμπεριφορά τους μπορεί να ασκεί στα παιδιά μεγαλύτερη επιρροή και να είναι και πιο ορατή. Στην παρούσα έρευνα φάνηκε πως όσον αφορά τη συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τους γονείς των φοιτητών, οι

πατεράδες καταναλώνουν συχνά αλκοόλ σε ποσοστό 25,4 % , ενώ οι μητέρες τους σε ποσοστό 16,1%.

Όσον αφορά την αυτοεκτίμηση των φοιτητών χρηστών αλκοόλ, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας έρχονται σε αντίθεση με μία διαχρονική μελέτη η οποία δεν βρήκε να υπάρχει σημαντική σχέση ανάμεσα στην παγκόσμια αυτοεκτίμηση και στη χρήση ουσιών (McGee & Williams, 2000), όπως και στην έρευνα των Baumeisteretal. (2003) βρέθηκε πως η υψηλή αυτοεκτίμηση δεν εμποδίζει τα παιδιά κάνουν χρήση καπνού, αλκοόλ, ουσιών ή να αναπτύξουν πρόωμη σεξουαλική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με ένα ποσοστό μελετών με νέους εξετάστηκε ο ρόλος της αυτο-αποτελεσματικότητας στη συμπεριφορά κατά την κατανάλωση αλκοόλ, και συγκεκριμένα την αυτο-αποτελεσματικότητα της άρνησης αλκοόλ (Ehretetal., 2013; Kenneyetal., 2014). Γενικά, η μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση για την άρνηση ενός ποτού συνδέεται με χαμηλότερη κατανάλωση αλκοόλ.

Όσον αφορά την κοινωνική υποστήριξη των φοιτητών, τα ευρήματα της παρούσας έρευνας συμφωνούν με τα αποτελέσματα των Blanketal. (2016), οι οποίοι μελέτησαν φοιτητές πανεπιστημίου της Νέας Ζηλανδίας και διερεύνησαν πιθανές συσχετίσεις για την ψυχική ευεξία, την αυτοεκτίμηση, την κοινωνική υποστήριξη και τη γενική αυτο-αποτελεσματικότητα, ενώ τα αποτελέσματα των Richtertetal. (1991) έδειξαν ότι η αυτοεκτίμηση και ο βαθμός ικανοποίησης από την κοινωνική υποστήριξη σχετίζονταν με την κατάσταση χρήσης αλκοόλ και ναρκωτικών μετά τη θεραπεία των εφήβων.

Παρόλο που η κλινική βιβλιογραφία έχει δείξει πως τα άτομα εφηβικής ηλικίας που κάνουν κατάχρηση αλκοόλ μπορεί να διατρέχουν κίνδυνο για συναισθηματικά ή διαπροσωπικά προβλήματα, οι Black (2002) και οι Reichetal. (1988) διαπίστωσαν πως η οικογενειακή και κοινωνική υποστήριξη επηρεάζει την προσαρμογή τους.

Από τους ερωτώμενους, όσον αφορά την διερεύνηση της πιθανής εξάρτησης ή κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ των φοιτητών/-τριών του τμήματος της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου Κρήτης, προκύπτει ότι η πλειοψηφία του δείγματος (114 άτομα) έχει μέτρια-βαριά διαταραχή χρήσης αλκοόλ (Moderate-severealcoholusedisorder), σε ποσοστό 55,6%.

Τα ευρήματα είναι σημαντικής κλινικής σημασίας, καθώς υπογραμμίζουν τη σημαντικότητα της πιθανής εξάρτησης ή κατάχρησης από τη χρήση του αλκοόλ και

της συσχέτισής της με την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική υποστήριξη που διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες, καθώς δεν υπάρχουν αρκετές σχετικές έρευνες που να έχουν διενεργηθεί στον ελληνικό χώρο επάνω στο ζήτημα αυτό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abayomi, O., Onifade, P. O., Adelufosi, A. O., & Akinhanmi, A. O. (2013). Psychosocial correlates of hazardous alcohol use among under-graduates in southwestern Nigeria. *Gen Hosp Psychiatry, 35*, 320–324.
- Adhikari, P., Batts, D., & Harrold T. (2010). *Drinking patterns in Australia, 2001–2007*. Canberra: Australian Institute of Health and Welfare.
- Alati, R., Baker, P., Betts, K. S., Connor, J. P., Little, K., Sanson, A., & Olsson, C. A. (2014). The role of parental alcohol use, parental discipline and antisocial behaviour on adolescent drinking trajectories. *Drug and Alcohol Dependence, 134*, 178-184. doi: 10.1016/j.drugalcdep.2013.09.030.
- Alcohol Use Disorders Identification Test- AUDIT (n.d.). Retrieved August 6, 2019, from: <https://auditscreen.org/download>
- Andreas, J. B., & O'Farrell, T. J. (2007). Longitudinal Associations between fathers' heavy drinking patterns and children's psychosocial adjustment. *Journal of Abnormal Child Psychology, 35*(1), 1–16.
- Armendáriz, N., Almanza, J., de Jesús Alonso-Castillo, M. T., Oliva-Rodríguez, N. N., Alonso-Castillo, M. M., & López-Cisneros, M. A. (2015). La historia familiar y la conducta de consumo de alcohol como factor sociocultural en el adolescente. *Perspectiva de enfermería. Aquichan, 15*(2), 219-227. doi: 10.5294/aqui.2015.15.2.6.
- Armendáriz, N., Alonso, M., Alonso, B., López, M., Rodríguez, L., & Méndez, M. (2014). La familia y el consumo de alcohol en estudiantes universitarios. *Ciencia y Enfermería, 20*(3), 109-118. doi: 10.4067/S0717-95532014000300010.
- Bachman, J. G., Wadsworth, K. N., O'Malley, P. M., Johnston, L. D., & Schulenberg, J. S. (1997). *Smoking, Drinking and Drug Use in Young Adulthood: The Impacts of New Freedoms and New Responsibilities*. Lawrence Erlbaum, Mahwah, NJ.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Bandura, A. (1997). *Self Efficacy: The exercise of control*. New York, NY: Freeman.

- Battle, J. (2002). *Culture-Free Self-Esteem Inventories Examiner's Manual*. Austin, TX: Pro-Ed.
- Baumeister, R. F., Campbell, J. D., Krueger, J. I. I., & Vohs, K. D. (2003). Does high self-esteem cause better performance, interpersonal success, happiness, or healthier lifestyles? *Psychological Science in the Public Interest (Suppl.)*, 4, 1–44.
- Baumeister, R. F., Campbell, J. D., Krueger, J. I., & Vohs, K. D. (2003). Does high self-esteem cause better performance, interpersonal success, happiness, or healthier lifestyles? *Psychological Science In The Public Interest*, 4(1), 1-44.
- Black, C. (2002). *It Will Never Happen to Me! Growing Up With Addictions as Youngsters, Adolescents, Adults*. 2nd ed. Center City, MN: Hazelden Publishing.
- Blank, M. – L., Connor, J., Gray, A., & Tustin, K. (2016). Alcohol use, mental well-being, self-esteem and general self-efficacy among final-year university students. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*. DOI 10.1007/s00127-016-1183-x.
- Bloomfield, K., Gmel, G., Neve, R., & Mustonen, H. (2001). Investigating Gender Convergence in Alcohol Consumption in Finland, Germany, The Netherlands, and Switzerland: A Repeated Survey Analysis. *Subst Abuse.*, 22, 39–53.
- Borsari, B., & Carey, K. B. (2006). How the quality of peer relationships influences college alcohol use. *Drug Alcohol Rev*, 25, 361–370.
- Branje, S., Geeraerts, S., de Zeeuw, E. L., Oerlemans, A. M., Koopman-Verhoeff, M. E., Schulz, S.,...Boomsma, D. I. (2020). Intergenerational transmission: Theoretical and methodological issues and an introduction to four Dutch cohorts. *Developmental Cognitive Neuroscience*, 45, 100835. doi: 10.1016/j.dcn.2020.100835.
- Bravo, A. J., Pearson, M. R., & Henson, J. M. (2017). Drinking to cope with depressive symptoms and ruminative thinking: a multiple mediation model among college students. *Subst Use Misuse*, 52(1), 52–62. doi:10.1080/10826084.2016.1214151.
- Capaldi, D. M., Tiberio, S. S., Kerr, D. C., & Pears, K. C. (2016). The relationships of parental alcohol versus tobacco and marijuana use with early adolescent onset of alcohol use. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*, 77(1), 95-103.
- Chassin, L., Flora, D. B., & King, K. M. (2004). Trajectories of Alcohol and Drug Use and Dependence From Adolescence to Adulthood: The Effects of Familial Alcoholism and Personality. *Journal of Abnormal Psychology* Copyright, 113(4), 483 – 498.

- Church, J. C., Broida, J. P., & Nicholson, N. L. (1990). Locus of control and self-esteem of adult children of alcoholics. *J Stud Alcohol*, *51*, 363–375.
- Craig, L. (2006). Does Father Care Mean Fathers Share?: A Comparison of How Mothers and Fathers in Intact Families Spend Time with Children. *Gender & Society*, *20*(2), 259–281.
- Dázio, E. M. R., Zago, M. M. F., & Fava, S. M. C. L. (2016). Use of alcohol and other drugs among male university students and its meanings. *Rev Esc Enferm USP*, *50*(5), 785–91. doi:10.1590/s0080-623420160000600011.
- DeHart, T., Tennen, H., Armeli, S., Todd, M., & Mohr, C. (2009). A diary study of implicit self-esteem, interpersonal interactions and alcohol consumption in college students. *J Exp Soc Psychol*, *45*, 720–730.
- Demakis, G., & McAdams, D. (1994). Personality, social support and well-being among first year college students. *Coll Stud J*, *28*, 235–243.
- DeNeve, K. M., & Cooper, H. (1998). The happy personality: a meta- analysis of 137 personality traits and subjective well-being. *Psychol Bull*, *124*, 197–229.
- Deressa, W., & Azazh, A. (2011). Substance use and its predictors among undergraduate medical students of Addis Ababa University in Ethiopia. *BMC Public Health*, *11*, 660. doi:10.1186/1471-2458-11-660.
- Dodd, D. T., & Roberts, R. L. (1994). Differences among adult COAs and adult non-COAs on levels of self-esteem, depression, and anxiety. *J Addict Offender Couns.*, *14*, 49–58.
- Dupuis, M., Baggio, S., Accard, M. E., Mohler-Kuo, M., & Gmel, G. (2016). The association between alcohol abstinence, drinking or binge drinking and drug use: Is alcohol abstinence that safe? *Drugs and Alcohol Today*, *16*, 212–221.
- Dyrbye, L. N., Thomas, M. R., Massie, F. S., & et al. (2008). Burnout and suicidal ideation among U.S. medical students. *Ann Intern Med.*, *149*, 334–341.
- Dyrbye, L. N., West, C. P., Satele, D., & et al. (2014). Burnout among U.S. medical students, residents, and early career physicians relative to the general U.S. population. *Acad Med.*, *89*, 443–451.
- Ehret, P. J., Ghaidarov, T. M., & LaBrie, J. W. (2013). Can you say no? Examining the relationship between drinking refusal self-efficacy and protective behavioral strategy use on alcohol outcomes. *Addict Behav*, *38*, 1898–1904.
- El Jilali, L. B., Benazzouz, B., El Hessni, A., Ouichou, A., & Mesfioui, A. (2020). Prevalence of alcohol consumption and alcohol use disorders among middle and

- high school students in the province of Khemisset, Morocco: a cross-sectional study. *International Journal of Adolescence and Youth*, 25(1), 638-648. <https://doi.org/10.1080/02673843.2019.1700807>.
- El-Guebaly, N. (2007). Investigating the association between moderate drinking and mental health. *Ann Epidemiol*, 17, S55–S62.
 - Epstein, J. A., Griffin, K. W., & Botvin, G. J. (2002). Risk taking and refusal assertiveness in a longitudinal model of alcohol use among inner-city adolescents. *Prevention Science*, 2, 193–199
 - Fujii, H., Nishimoto, N., Yamaguchi, S., Kurai, O., Miyano, M., Ueda, W., ... Okawa, K. (2016). The Alcohol Use Disorders Identification Test for Consumption (AUDIT-C) is more useful than pre-existing laboratory tests for predicting hazardous drinking: A cross-sectional study. *BMC Public Health*, 16, 379.
 - Gaffney, L. R., Thorpe, K., Young, R., Collett, R., & Occhipinti, S. (1998). Social skills, expectancies and drinking in adolescents. *Addictive Behaviors*, 23, 587–599.
 - Garnezy, N. (1991). Resilience and vulnerability to adverse developmental outcomes associated with poverty. *Am Behav Sci.*, 34, 416–430.
 - Grant, B. F. (1996). Prevalence and correlates of drug use and DSM-IV drug dependence in the United States: results of the National Longitudinal Alcohol Epidemiologic Survey. *J Subst Abuse.*, 8, 195–210.
 - Grant, B. F. (1997). Prevalence and correlates of alcohol use and DSM-IV alcohol dependence in the United States: results of the National Longitudinal Alcohol Epidemiologic Survey. *J Stud Alcohol.*, 58, 464–473.
 - Hall, C. J. (2007). An Exploratory Study of Differences in Self-Esteem, Kinship Social Support, and Coping Responses Among African American ACOAs and Non-ACOAs. *Journal of American College Health*, 56(1), 49-54, DOI: 10.3200/JACH.56.1.49-5.
 - Harrison, E. L. R., & McKee, S.A. (2008). Young adult non-daily smokers: patterns of alcohol and cigarette use. *Addict. Behav.*, 33, 668–674.
 - Hart, E., & Burns, S. (2016). The relationship between alcohol consumption and related harm among young university students. *Health Promotion Journal of Australia*, 27(1), 15-20. <https://doi.org/10.1071/HE15086>.
 - Heather, N., Partington, S., Partington, E., Longstaff, F., Allsop, S., Jankowski, M., & et al. (2011). Alcohol use disorders and hazardous drinking among

- undergraduates at English universities. *Alcohol Alcohol*,46(3), 270–7. doi:10.1093/alcalc/agr024.
- Hill, R. B. (1999). *The Strengths of African-American Families: 25 years later*. New York, NY: University Press of America.
 - Hingson, R., Heeren, T., Winter, M., & Wechsler, H. (2005). Magnitude of alcohol-related mortality and morbidity among U.S. college students ages 18–24: Changes from 1938–2001. *Annual Rev. Publ. Hlth.*, 2005, 26, 259–279.
 - Holden, M. G., Brown, S. A., & Mott, M. A. (1988). Social support network of adolescents: Relation to family alcohol abuse. *American Journal of Drug and Alcohol Abuse*, 14, 487-498.
 - Jackson, E.R., Shanafelt, T.D., Satele, D.V., & Dyrbye, L.N.(2016). Burnout and Alcohol Abuse/Dependence Among U.S. Medical Students. *Academic Medicine*, 91(9), 1251-1256. DOI:https://doi.org/10.1097/ACM.0000000000001138.
 - Jalilian, F., Karami Matin, B., Ahmadpanah, M., Ataee, M., Ahmadi Jouybari, T., Eslami, A. A., & Mirzaei Alavijeh, M. (2015). Socio-Demographic Characteristics Associated with Cigarettes Smoking, Drug Abuse and Alcohol Drinking among Male Medical University Students in Iran. *J Res Health Sci.*, 15(1): 42-46.
 - Johnston, L. D., O'Malley, P. M., & Bachman, L. G. (1998). *National survey results on drug use from the Monitoring the Future Study, 1975–1997. College Students and Young Adults*, vol. II. National Institute of Drug Abuse, Rockville, MD (NIH Publication No. 98-4346).
 - Johnston, L. D., O'Malley, P. M., Bachman, J. G., & Schulenberg, J. E. (2004). *Monitoring the Future national survey results on drug use, 1975-2003. I. Secondary school students*; Bethesda.
 - Johnston, L. D., O'Malley, P. M., Bachman, J. G., & Schulenberg, J. E. (2005). *Monitoring the Future national survey results on drug use, 1975-2005. II. College students and adults ages*; Bethesda.
 - Johnston, L., O'Malley, P., & Bachman, J. (2001). *Monitoring the future: National survey results on drug use. College students and adults ages 19–40*, vol. 11. National Institute of Drug Abuse, Bethesda, MD (NIH publications No 01-4925).
 - Kandel, D. B. (1973). Adolescent marijuana use: Role of parents and peers. *Science*, 181, 1067-1070.
 - Kassa, G. M., Degu, G., Yitayew, M., Misganaw, W., Mucbe, M., Demelash, T., & et al. (2016). Risky sexual behaviors and associated factors among jiga high school

- and preparatory school students, Amhara region, Ethiopia. *Int Sch Res Notices*, 4315729.doi:10.1155/2016/4315729.
- Kassel, J. D., Jackson, S. I., & Unrod, M. (2000). Generalized expectancies for negative mood regulation and problem drinking among college students. *J. Stud. Alcohol.*, 61, 332–340.
 - Kenney, S. R., Napper, L. E., & Labrie, J. W. (2014). Social anxiety and drinking refusal self-efficacy moderate the relationship between drinking game participation and alcohol-related consequences. *Am J Drug Alcohol Ab*, 40, 388–394.
 - Kerr, W. C., Greenfield, T. K., Bond, J., Ye, Y., & Rehm, J. (2004). Age, period and cohort influences on beer, wine and spirits consumption trends in the US National Alcohol Surveys. *Addiction*, 99, 1111–1120.
 - Keyes, K. M., Grant, B. F., & Hasin, D. S. (2008). Evidence for a closing gender gap in alcohol use, abuse, and dependence in the United States population. *Drug Alcohol Depend.*, 93(1-2), 21-9. doi: 10.1016/j.drugalcdep.2007.08.017. Epub 2007 Nov 5. PMID: 17980512; PMCID: PMC3163892.
 - King, A. C., & Epstein, A. M. (2005). Alcohol dose-dependent increases in smoking urge in light smokers. *Alcohol. Clin. Exp. Res.*, 29, 547–552.
 - Lakins, N., Williams, G. D., Hsiao-ye, Y., & Hilton, M. E. (2005). *Surveillance Report #73: Apparent per capita alcohol consumption: national, state, and regional trends, 1977-2003*. Rockville, MD: NIAAA, Division of Biometry and Epidemiology, Alcohol Epidemiologic Data System.
 - Lam, W., & O’Farrell, T. J. (2011). Dynamics of substance-abusing families and implications for treatment. In S. L. A. Straussner & C. H. Fewell, Editors. *Children of substance abusing parents: dynamics and treatment* (pp. 49-75). New York, NY: Springer.
 - Lecci, L., MacLean, M. G., & Croteau, N. (2002). Personal goals as predictors of college student drinking motives, alcohol use and related problems. *J. Stud. Alcohol.*, 63, 620–630.
 - Lo, C. C., Monge, A. N., Howell, R. J., & Cheng, T. C. (2013). The role of mental illness in alcohol abuse and prescription drug misuse: gender-specific analysis of college students. *J Psychoact Drugs*, 45, 39–47.
 - Lorant, V., Nicaise, P., Soto, V. E., & d’Hoore, W. (2013). Alcohol drinking among college students: college responsibility for personal troubles. *BMC Public Health*, 13, 615. doi:10.1186/1471-2458-13-615.

- Luhtanen, R. K., & Crocker, J. (2005). Alcohol use in college students: effects of level of self-esteem, narcissism, and contingencies of self-worth. *Psychol AddictBehav*, *19*, 99–103.
- Maldonado-Devincci, A. M., Badanich, K. A., &Kirstein, C. L. (2010). Alcohol during adolescence selectively alters immediate and long-term behavior and neurochemistry. *Alcohol*, *44*, 57–66.
- Manning, V. (2011). *Estimates of the Number of Infants (Under the Age of One Year) Living with Substance Misusing Parents*. London: NSPCC.
- Martens, M. P., Neighbors, C., Lewis, M. A., Lee, C. M., Oster-Aaland, L., & Larimer, M. E. (2008). The roles of negative affect and coping motives in the relationship between alcohol use and alcohol-related problems among college students. *J Stud Alcohol Drugs.*, *69*(3), 412-9. doi: 10.15288/jsad.2008.69.412. PMID: 18432384; PMCID: PMC4942848.
- Martinotti, G., Lupi, M., Acciavatti, T., Cinosi, E., Santacroce, R., Signorelli, M. S., & et al. (2014). Novel psychoactive substances in young adults with and without psychiatric comorbidities. *Biomed Res Int*, e815424. doi:10.1155/2014/815424.
- Massin, S., & Kopp, P. (2014). Is life satisfaction hump-shaped with alcohol consumption? Evidence from Russian panel data. *Addict Behav*, *39*, 803–810.
- Mazur, J., Tabak, I., Dzielska, A., Waż, K., &Oblacińska, A. (2016). The relationship between multiple substance use, perceived academic achievements, and selected socio-demographic factors in a polish adolescent sample. *Int J Environ Res Public Health*, *13*(12). doi:10.3390/ijerph13121264.
- McAdoo, H. P. (1993) (ed). *Family Ethnicity: Strength in Diversity*. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- McCabe, S. E., Schulenberg, J., Johnston, L., O’Malley, P., Bachman, J., &Kloska, D. (2005). Selection and socialization effects of fraternities and sororities on US college student substance use: a multi-cohort national longitudinal study. *Addiction*, *100*, 512–524.
- McGee, R. and Williams, S. (2000) Does Low Self-Esteem Predict Health Compromising Behaviors among Adolescents? *Journal of Adolescence*, *23*, 569-582.

- McGee, R., & Williams, S. (2000). Does low self-esteem predict health compromising behaviours among adolescents? *Journal of Adolescence*, 23, 569–582.
- McKay, M. T., Sumnall, H. R., Cole, J. C., & Percy, A. (2012). Self-esteem and self-efficacy: Associations with alcohol consumption in a sample of adolescents in Northern Ireland. *Drugs: education, prevention and policy*, 19(1), 72–80.
- McNally, A. M., Palfai, T. P., Levine, R. V., & Moore, B. M. (2003). Attachment dimensions and drinking-related problems among young adults: The mediational role of coping motives. *Addict. Behav.*, 28, 1115–1127.
- Mekonen, T., Fekadu, W., Chane, T., & Bitew, S. (2017). Problematic Alcohol Use among University Students. *Front. Psychiatry*, 8, 86. doi: 10.3389/fpsyt.2017.00086.
- Michaels, M. L., Barr, A., Roosa, M. W., & Knight, G.P. (2007). Self esteem: Assessing measurement equivalence in a multi-ethnic sample of youth. *The Journal of Early Adolescence*, 27, 269–295.
- Molnar, D. S., Busseri, M. A., Perrier, C. P. K., & Sadava, S. W. (2009). A longitudinal examination of alcohol use and subjective well-being in an undergraduate sample. *J Stud Alcohol Drugs*, 70, 704–713.
- Mondragón Gómez, R., Medina-Mora Icaza, M. E., Villatoro Velázquez, J. A., Bustos Gamiño, M., Tiburcio Sainz, M., & Lucio Gómez-Maqueo, E. (2022). Problematic alcohol use in Mexican students: Transmission from parents to children. *Salud Mental*, 45(1), 19-28. DOI: 10.17711/SM.0185-3325.2022.004.
- Murphy, E., O’Sullivan, I., O’Donovan, D., Hope, A., & Davoren, M. P. (2016). The association between parental attitudes and alcohol consumption and adolescent alcohol consumption in Southern Ireland: a cross-sectional study. *BMC Public Health*, 16(1), 821-828. doi: 10.1186/s12889-016-3504-0.
- Murphy, J. G., McDevitt-Murphy, M. E., & Barnett, N. P. (2005). Drink and be merry? Gender, life satisfaction, and alcohol consumption among college students. *Psychol Addict Behav*, 19, 184–191.
- Neighbors, C., Larimer, M. E., Geisner, I. M., & Knee, C. R. (2004). Feeling controlled and drinking motives among college students: contingent self-esteem as a mediator. *Self Identity*, 3, 207–224.

- Neve, R. J., Drop, M. J., Lemmens, P. H., & Swinkels, H. (1996). Gender differences in drinking behaviour in the Netherlands: convergence or stability? *Addiction*, *91*, 357–373.
- Nichter, M., & et al. (2009). Smoking and drinking among college students: “It’s a package deal”. *Drug Alcohol Depend.* doi:10.1016/j.drugalcdep.2009. 07.025.
- Oreskovich, M. R., Kaups, K. L., Balch, C. M., & et al. (2012). Prevalence of alcohol use disorders among American surgeons. *Arch Surg.*, *147*, 168–174.
- Oreskovich, M. R., Shanafelt, T., Dyrbye, L. N., & et al. (2015). The prevalence of substance use disorders in American physicians. *Am J Addict.*, *24*, 30–38.
- Oshi, S. N., Abel, W. D., Oshi, D. C., Whitehorne-Smith, P., Ricketts-Roomes, T. F., Meka, I. A.,...Agu, C. F. (2018). Parental alcohol drinking habit as a predictor of alcohol use among secondary school students in Barbados. *Asian Pacific Journal of Cancer Prevention*, *19*(S1), 57-62. doi: 10.22034/APJCP.2018.19.S1.57.
- Parada, M., Corral, M., Mota, N., Crego, A., Rodríguez Holguín, S., & Cadaveira, F. (2012). Executive functioning and alcohol binge drinking in university students. *Addict Behav*, *37*(2), 167–72. doi:10.1016/j.addbeh.2011.09.015.
- Park, C. L. (2004). Positive and negative consequences of alcohol consumption in college students. *Addict Behav*, *29*, 311–321.
- Park, C. L., & Levenson, M. R. (2002). Drinking to cope among college students: Prevalence, problems and coping processes. *J. Stud. Alcohol.*, *63*, 486–497.
- Pedersen, E. R., Hsu, S. H., Neighbors, C., Paves, A. P., & Larimer, M. E. (2013). Exploring relationships between facets of self-esteem and drinking behavior among diverse groups of young adults. *Addict Behav*, *38*, 2581–2585.
- Peele, S., & Brodsky, A. (2000). Exploring psychological benefits associated with moderate alcohol use: a necessary corrective to assessments of drinking outcomes? *Drug Alcohol Depend*, *60*, 221–247.
- Peltzer, K., Pengpid, S., & Tepirou, C. (2016). Associations of alcohol use with mental health and alcohol exposure among school-going students in Cambodia. *Nagoya J Med Sci*, *78*(4), 415–22. doi:10.18999/nagjms.78.4.415.
- Poelen, E. A., Engels, R. C., Scholte, R. H., Boomsma, D. I., & Willemsen, G. (2009). Predictors of problem drinking in adolescence and young adulthood. *European Child & Adolescent Psychiatry*, *18*(6), 345-352. doi: 10.1007/s00787-009-0736-x.

- Pradhan, B., Chappuis, F., Baral, D., Karki, P., Rijal, S., Hadengue, A., & Gache, P. (2012). The alcohol use disorders identification test (AUDIT): Validation of a Nepali version for the detection of alcohol use disorders and hazardous drinking in medical settings. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy*, 7, 42.
- Pullen, L. M. (1994). The relationships among alcohol abuse in college students and selected psychological/demographic variables. *J Alcohol Drug Educ*, 40, 36–50.
- Read, J. P., & O'Connor, R. M. (2006). High- and low-dose expectancies as mediators of personality dimensions and alcohol involvement. *J Stud Alcohol*, 67, 204–214.
- Read, J. P., Wood, M. D., Kahler, C. W., Maddock, J. E., & Palfai, T. P. (2003). Examining the role of drinking motives in college student alcohol use and problems. *Psychol. Addict. Behav.*, 17, 13–23.
- Reed, M. B., Wang, R., Shillington, A. M., Clapp, J. D., & Lange, J. E. (2007). The relationship between alcohol use and cigarette smoking in a sample of undergraduate college students. *Addict. Behav.*, 32, 449–464.
- Reich, W., Felton, E., & Powell, J. (1988). A comparison of the home and social environments of children of alcoholic and nonalcoholic parents. *Br J Addict.*, 83, 831–840.
- Rice, J. P., Neuman, R. J., Saccone, N. L., Corbett, J., Rochberg, N., Hesselbrock, V., Bucholz, K. K., McGuffin, P., & Reich, T. (2003). Age and birth cohort effects on rates of alcohol dependence. *Alcohol Clin Exp Res.*, 27, 93–99.
- Richter, S. S., Brown, S. A., & Molt, M. (1991). The Impact of Social Support and Self-Esteem on Adolescent Substance Abuse Treatment Outcome. *Journal of Substance Abuse*, 3, 371–385.
- Rickwood, D., George, A., Parker, R., & Mikhailovich, K. (2011). Harmful alcohol use on campus: impact on young people at university. *Youth Studies Australia*, 30(1), 34–40.
- Rigotti, N., Lee, J., & Wechsler, H. (2000). US college students' use of tobacco products: results of a national survey. *JAMA*, 284, 699–705.
- Ritchie, H., & Roser, M. (2022). *Alcohol Consumption*. [Online]. Retrieved from: <https://ourworldindata.org/alcohol-consumption> [20/08/2022].
- Rodney, H. E. (1994). What differentiates ACOAs and non-ACOAs on a Black college campus. *J Am College Health.*, 43, 57–63.

- Rodney, H. E. (1995). A profile of collegiate Black adult children of alcoholics. *J College Stud Devel.*, 36, 228–235.
- Rodney, H. E. (1996). Inconsistencies in the literature on collegiate adult children of alcoholics: factors to consider for African Americans. *J Am College Health.*, 45, 19–25.
- Rodney, H. E., & Mupier, R. (1999). The impact of parental alcoholism on self-esteem and depression among African-American adolescents. *J Child Adolesc Subst Abuse.*, 8, 55–71.
- Roemer, A., & Walsh, Z. (2014). Where you live matters: the roles of living arrangement and self-esteem on college students' hazardous drinking behaviors. *Addict Res Theory*, 22, 474–480.
- Rosenberg, M. (1979). *Conceiving the self*. New York, NY: Basic Books.
- Rossow, I., Keating, P., Felix, L., & McCambridge, J. (2016). Does parental drinking influence children's drinking? A systematic review of prospective cohort studies. *Addiction*, 111(2), 204–217. doi: 10.1111/add.13097.
- Rúdólfssdóttir, A. G., & Morgan, P. (2009). 'Alcohol is my friend': Young middle class women discuss their relationship with alcohol. *Journal of Community Applied Social Psychology*, 19(6), 492–505. <https://doi.org/10.1002/CASP.999>.
- Saarni, S. I., Joutsenniemi, K., Koskinen, S., Suvisaari, J., Pirkola, S., Sintonen, H., Poikolainen, K., & Lonnqvist, J. (2008). Alcohol consumption, abstaining, health utility, and quality of life: a general population survey in Finland. *Alcohol Alcohol*, 43, 376–386.
- Said, D., Kypri, K., & Bowman, J. (2013). Risk factors for mental disorder among university students in Australia: findings from a web-based cross-sectional survey. *Soc Psychiatry Psychiatric Epidemiol*, 48, 935–944.
- Saunders, J. B., Degenhardt, L., Reed, G. M., & Poznyak, V. (2019). Alcohol use disorders in ICD-11: Past, present, and future. *Alcohol Clin Exp Res*, 43(8), 1617–1631.
- Schulenberg, J., Maggs, J. L., Long, S. W., Sher, K. J., Gotham, H. J., Baer, J. S., Kivlahan, D. R., Marlatt, G. A., & Zucker, R. A. (2001). The problem of college drinking: insights from a developmental perspective. *Alcohol Clin Exp Res.*, 25, 473–477.

- Schunk, D. H., & Pajares, F. (2002). The development of academic self-efficacy. In A. Wigfield & J. Eccles (Eds.), *Development of achievement motivation* (pp. 16–31). San Diego, CA: Academic Press.
- Simons, J. S., Gaher, R. M., Correia, C. J., Hansen, C. L., & Christopher, M. S. (2005). An affective-motivational model of marijuana and alcohol problems among college students. *Psychol. Addict. Behav.*, *19*, 326–334.
- Stewart-Brown, S., & Janmohamed, K. (2008). *Warwick–Edinburgh mental well-being scale (WEMWBS) user guide version 1*. University of Warwick, Warwick 23.
- Davoren, M. P., Fitzgerald, E., Shiely, F., & Perry, I. J. (2013). Positive mental health and well-being among a third level student population. *PLoS One*, *8*, e74921.
- Tesfaye, G., Derese, A., & Hambisa, M. T. (2014). Substance use and associated factors among university students in Ethiopia: a cross-sectional study. *J Addict*, e969837. doi:10.1155/2014/969837.
- Theofilou, P., Zyga, S., Tzitzikos, G., Malindretos, P., & Kotrotsiou, E. (2013). Assessing social support in Greek patients on maintenance hemodialysis: Psychometric Properties of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support. In *Chronic Kidney Disease: Signs/Symptoms, Management Options and Potential Complications*, p. 265-279, Nova Publishers, edited by Rasheed A. Balogun, Emaad M. Abdel-Rahman, and Seki A. Balogun (University of Virginia, Divisions of Nephrology and Geriatrics, USA).
- Theofilou, T. (2015). Translation and cultural adaptation of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS) for Greece. *Health Psychology Research*, *3*(1), 45-47.
- Trzesniewski, K. H., Donnellan, M. B., & Robins, R. W. (2003). Stability of self-esteem across the life span. *Journal of Personality and Social Psychology*, *84*, 205–220.
- Tudor, C. G., Petersen, D. M., & Ehlfson, K. W. (1980) An examination of the relationship between peer and parental Influences and adolescent drug use. *Adolescence*, *15*, 783-798.
- Turner, J. C., & Shu, J. (2004). Serious health consequences associated with alcohol use among college students: Demographic and clinical characteristics of patients seen in an emergency department. *J. Stud. Alcohol.*, *65*, 179–183.

- Vecchio, G. M., Gerbino, M., Pastorelli, C., Del Bove, G., & Caprara, G. V. (2007). Multi-faceted self-efficacy beliefs as predictors of life satisfaction in late adolescence. *Personality and Individual Differences*, *43*, 1807–1818.
- Wechsler, H., Lee, J. E., Kuo, M., & Lee, H. (2000). College binge drinking in the 1990s: A continuing problem. Results of the Harvard School of Public Health 1999 College Alcohol Study. *J. Amer. Coll. Hlth.*, *48*, 199–210.
- Wechsler, H., Lee, J. E., Kuo, M., Seibring, M., Nelson, T. F., & Lee, H. (2002). Trends in college binge drinking during a period of increased prevention efforts: Findings from 4 Harvard School of Public Health College Alcohol Study surveys: 1903–2001. *J. Amer. Coll. Hlth.*, *50*, 203–217.
- Werner, L. J., & Broida, J. L. (1991). Adult self-esteem and locus of control as a function of familial alcoholism and dysfunction. *J Stud Alcohol*, *52*, 249–251.
- West, M. O., & Prinz, R. J. (1987). Parental alcoholism and childhood psychopathology. *Psychol Bull.*, *102*, 204–218.
- Wicki, M., Kuntsche, E., & Gmel, G. (2010). Drinking at European universities? A review of students' alcohol use. *Addict Behav.*, *35*(11), 913–24. doi:10.1016/j.addbeh.2010.06.015.
- Woititz, J. G. (1990). *Adult Children of Alcoholics*. Deerfield Beach, FL: Health Communications, Inc.
- Wood, B. L. (1987). *Children of Alcoholism: The Struggle for Self and Intimacy in Adult Life*. New York, NY: University Press.
- World Health Organization (WHO) (2014). Global Status Report on Alcohol and Health, 2014. Geneva: World Health Organization.
- World Health Organization. (2018). *Global status report on alcohol and health*. Geneva: Author.
- Yap, M. B., Cheong, T. W., Zaravinos-Tsakos, F., Lubman, D. I., & Jorm, A. F. (2017). Modifiable parenting factors associated with adolescent alcohol misuse: a systematic review and meta-analysis of longitudinal studies. *Addiction*, *112*(7), 1142-1162. doi: 10.1111/add.13785.
- Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G., & Farley, G. K. (1988). The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment*, *52*, 30-41.

- Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (ΕΛΜΕΠΑ) (2022). *Σπουδάζοντας στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο*. Ανακτήθηκε από: <https://hmu.gr/> [23/08/2022].
- Μουσσάς, Γ., Νταντούτη, Γ., Δουζένης, Α., Πουλής, Ε., Τσελεμπής, Α., Μπράτης, Δ., Χριστοδούλου, Χ., & Λύκουρας Ε. (2010) Αξιοπιστία και εγκυρότητα της Ελληνικής μετάφρασης του ερωτηματολογίου Ανίχνευσης Διαταραχών Κατάχρησης - Εξάρτησης Αλκοόλ (AUDIT). *Ψυχιατρική*, 21(1), 54.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΤΕΛΩΣ
(άρθρο 13 Ν.2579/98)

Σχολή Επιστημών Υγείας
Τμήμα Νοσηλευτικής

Ηράκλειο, 4/7/2022

Πληροφ. : Ευαγγ. Γωνιανάκη-Χρονάκη
Τηλέφ. : 2810379538

Αρ. Πρωτ. : 7442

ΠΡΟΣ:

ΚΑΣΣΑΡΑ ΑΝΝΑ
ΒΙΤΣΑΞΑΚΗ ΜΑΡΙΛΕΝΑ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

Κοιν.: Επιβλέπων καθηγητής
Μανιού Μαρία

ΘΕΜΑ: Ανάθεση εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας

Ανατίθεται κατόπιν πρότασης του Προέδρου του Τμήματος Νοσηλευτικής η εκπόνηση Πτυχιακής εργασίας, στους:

ΥΝ7240 ΚΑΣΣΑΡΑ ΑΝΝΑ
ΥΝ7254 ΒΙΤΣΑΞΑΚΗ ΜΑΡΙΛΕΝΑ
ΥΝ7367 ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

με θέμα: «ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ Η ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ-ΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ.».

Ο εκπαιδευτικός που θα επιβλέπει την Πτυχιακή Εργασία ονομάζεται: Μανιού Μαρία

Παρατηρήσεις:

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η υποβολή της Πτυχιακής Εργασίας πρέπει να γίνεται στις καθορισμένες από το Τμήμα ημ/νίες. Η παρουσίαση της Π.Ε θα γίνεται σε προφορική περιλήψη & ΟΧΙ ανάγνωση. Η αίτηση για την υποβολή της Π.Ε. πρέπει να συνοδεύεται από 1 αντίτυπο, 2 CD & από την απόφαση για ανάθεση εκπόνησης Π.Ε.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

CHRISTOS KLESIARIS
CHRISTOS KLESIARIS 30/4/2022 11:17 AM

Χρήστος Κλεισιάρης
Αναπλ. Καθηγητής

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ

1. Φύλο

- 1) Άνδρας
- 2) Γυναίκα

2. Ηλικιακή κατηγορία

- 1) 18 - 20 ετών
- 2) 21 - 23 ετών
- 3) 24 - 26 ετών
- 4) 27 ετών και άνω

3. Εθνικότητα

- 1) Ελληνική
- 2) Άλλο:

4. Περιοχή μόνιμης κατοικίας

- 1) Αστική περιοχή
- 2) Ημιαστική περιοχή
- 3) Αγροτική περιοχή

5. Οικογενειακή κατάσταση φοιτητή/-τριας

- 1) Άγαμος/-η
- 2) Έγγαμος/-η
- 3) Σε συμβίωση
- 4) Σε διάσταση

6. Οικογενειακή κατάσταση γονέων

- 1) Άγαμος/-η
- 2) Έγγαμος/-η
- 3) Σε συμβίωση
- 4) Σε διάσταση

7. Μορφωτικό επίπεδο πατέρα

- 1) Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- 2) Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- 3) Τριτοβάθμια εκπαίδευση

8. Μορφωτικό επίπεδο μητέρας

- 1) Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- 2) Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- 3) Τριτοβάθμια εκπαίδευση

9. Εργασιακή κατάσταση φοιτητή/-τριας

- 1) Άνεργος /-η
- 2) Εργαζόμενος/-η

10. Καπνιστής

- 1) Ναι
- 2) Όχι

11. Συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τον πατέρα

- 1) Ναι
- 2) Όχι

12. Συχνή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από τη μητέρα

- 1) Ναι
- β) Όχι

MULTIDIMENSIONAL SCALE OF PERCEIVED SOCIAL SUPPORT

Απαγορεύεται η χρήση του ερωτηματολογίου χωρίς τη χορήγηση άδειας.

Μετάφραση - Πολιτισμική Προσαρμογή: Δρ. Παρασκευή Θεοφίλου

ΟΔΗΓΙΕΣ:

Ενδιαφερόμαστε για τις απόψεις σας σχετικά με τις παρακάτω προτάσεις. Διαβάστε την καθεμία πρόταση προσεκτικά. Σημειώστε πώς αισθάνεστε σχετικά με το περιεχόμενο της κάθε πρότασης.

Κυκλώστε τον αριθμό «1», αν **διαφωνείτε απόλυτα**
Κυκλώστε τον αριθμό «2», αν **διαφωνείτε πολύ**
Κυκλώστε τον αριθμό «3», αν **διαφωνείτε**
Κυκλώστε τον αριθμό «4», αν **είστε ουδέτερος/η**
Κυκλώστε τον αριθμό «5», αν **συμφωνείτε**
Κυκλώστε τον αριθμό «6», αν **συμφωνείτε πολύ**
Κυκλώστε τον αριθμό «7», αν **συμφωνείτε απόλυτα**

	Διαφωνώ Απόλυτα	Διαφωνώ Πολύ	Διαφωνώ	Ουδέτερος/η	Συμφωνώ	Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ Απόλυτα
1. Υπάρχει ένας άνθρωπος κοντά 7 μου όταν τον χρειάζομαι.		1	2	3	4	5	6
2. Υπάρχει ένας άνθρωπος με τον 7 οποίο μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες.		1	2	3	4	5	6
3. Η οικογένειά μου προσπαθεί 1 7 πραγματικά να με βοηθήσει.		2	3	4	5	6	
4. Παίρνω τη συναισθηματική 1 7 βοήθεια και υποστήριξη που χρειάζομαι από την οικογένειά μου.		2	3	4	5	6	
5. Έχω έναν άνθρωπο ο οποίος 1 7 είναι πραγματική πηγή ανακούφισης για μένα.		2	3	4	5	6	

6. Οι φίλοι μου προσπαθούν 7 πραγματικά να με βοηθήσουν.	1	2	3	4	5	6	
7. Μπορώ να στηρίζομαι στους 7 φίλους μου όταν τα πράγματα δεν πάνε καλά.	1	2	3	4	5	6	
8. Μπορώ να συζητώ τα προβλήματά μου με την οικογένειά μου.	1	2	3	4	5	6	7
9. Έχω φίλους με τους οποίους 7 μπορώ να μοιράζομαι χαρές και λύπες.	1	2	3	4	5	6	
10. Υπάρχει ένας άνθρωπος στη 7 ζωή μου ο οποίος νοιάζεται για τα αισθήματά μου.	1	2	3	4	5	6	
11. Η οικογένειά μου είναι 7 πρόθυμη να με βοηθήσει να παίρνω αποφάσεις.	1	2	3	4	5	6	
12. Μπορώ να συζητώ τα 7 προβλήματά μου με τους φίλους μου.	1	2	3	4	5	6	

Πηγή:

ParaskeviTheofilou (2015). Translation and cultural adaptation of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS) for Greece. *HealthPsychologyResearch*, 3(1), 45-47.

Zimet GD, Dahlem NW, Zimet SG, Farley GK. The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment* 1988;52:30-41.

Theofilou P., Zyga S., Tzitzikos G., Malindretos P., Kotrotsiou, E. (2013) "Assessing social support in Greek patients on maintenance hemodialysis: Psychometric Properties of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support". In *Chronic Kidney Disease: Signs/Symptoms, Management Options and Potential Complications*, p. 265-279, Nova Publishers, edited by Rasheed A. Balogun, Emaad M. Abdel-Rahman, and Seki A. Balogun (University of Virginia, Divisions of Nephrology and Geriatrics, USA).

Διαπολιτισμικού Ερωτηματολογίου Αυτοεκτίμησης για ενήλικες του James Battle

ΝΑΙ(%)

1.	Έχεις λίγους μόνο φίλους ;
2.	Είσαι χαρούμενος/-η τον περισσότερο καιρό ;
3.	Μπορείς να κάνεις τα περισσότερα πράγματα τόσο καλά όσο οι άλλοι ;
4.	Συμπαθείς όλους όσους ξέρεις ;
5.	Περνάς τον περισσότερο ελεύθερο χρόνο μόνος σου / μόνη σου ;
6.	Σου αρέσει που είσαι άνδρας; / Σου αρέσει που είσαι γυναίκα ;
7.	Οι περισσότεροι γνωστοί σου σε συμπαθούν ;
8.	Συνήθως πετυχαίνεις όταν αναλαμβάνεις ένα σημαντικό έργο ή σημαντικές υποχρεώσεις ;
9.	Πήρες ποτέ κάτι που δεν σου άνηκε ;
10.	Είσαι έξυπνος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι ;
11.	Αισθάνεστε τόσο σπουδαίος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι ;
12.	Μελαγχολείς εύκολα ;
13.	Θα άλλαζες πολλά πράγματα στον εαυτό σου , αν μπορούσες ;
14.	Λες πάντα αλήθεια ;
15.	Είσαι εμφανίσιμος όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι ;
16.	Σε αντιπαθούν πολλοί ;
17.	Νιώθεις συχνά υπερένταση ή άγχος ;
18.	Σου λείπει η αυτοπεποίθηση ;
19.	Κουτσομπολεύεις μερικές φορές ;
20.	Αισθάνεσαι συχνά ότι δεν είσαι καθόλου ικανός/-ή ;
21.	Είσαι δυνατός και υγιής όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι ;
22.	Πληγώνονται εύκολα τα συναισθήματα σου ;
23.	Δυσκολεύεσαι να εκφράσεις τις απόψεις ή τα συναισθήματα σου ;
24.	Θυμώνεις ποτέ ;
25.	Ντρέπεσαι συχνά για τον εαυτό σου ;
26.	Είναι γενικά οι άλλοι πιο επιτυχημένοι από εσένα ;
27.	Διακατέχεται συχνά από άσχημα συναισθήματα χωρίς να ξέρεις γιατί ;
28.	Θα ήθελες να είσαι ευτυχισμένος/-η όσο φαίνονται οι περισσότεροι άνθρωποι;
29.	Είσαι ποτέ ντροπαλός/-ή ;
30.	Αισθάνεσαι ότι είσαι αποτυχημένος/-η ;
31.	Οι ιδέες σου αρέσουν στους άλλους ;
32.	Σου είναι δύσκολο να κάνεις γνωριμίες με καινούρια πρόσωπα ;
33.	Λες ποτέ ψέματα ;
34.	Εκνευρίζεις συχνά με κάποια πράγματα ;
35.	Οι περισσότεροι άνθρωποι σέβονται τις απόψεις σου ;
36.	Είσαι πιο ευαίσθητος/-η από ό,τι οι περισσότεροι άνθρωποι ;
37.	Είσαι τόσο χαρούμενος/-η , όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι ;
38.	Αισθάνεσαι ποτέ λυπημένος/-η ;

39. | Σου λείπει η πρωτοβουλία ;
40. | Ανησυχείς πολύ ;

Πηγή: Battle, J. (2002). Culture-Free Self-Esteem Inventories Examiner's Manual. Austin, TX: Pro-Ed.

Ερωτηματολόγιο [Questionnaire]

Το Τεστ Εντοπισμού Δυσλειτουργιών από την Χρήση Αλκοόλ: Εκδοχή Αυτοαναφοράς

Ασθενή, επειδή η χρήση του αλκοόλ μπορεί να επηρεάσει την υγεία σας και να παρέμβει στην λήψη ορισμένων φαρμάκων και θεραπειών, θεωρούμε σημαντικό να σας κάνουμε μερικές ερωτήσεις για την δική σας χρήση αλκοόλ. Οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν εμπιστευτικές γι αυτό σας παρακαλούμε να είστε ειλικρινείς στις απαντήσεις σας.

Σημειώστε με X στο κουτί που περιγράφει καλύτερα την απάντησή σας σε κάθε ερώτηση.

1 standard drink =

1.5 standard drinks =

1 κανονικό ποτό =

μεσαίο ποτήρι μπύρας (285mls) ή μικρό κουτάκι κρασί (100mls) ή «σφηνάκι» οινοπνευματωδών (30mls)

1.5 κανονικά ποτά =

1 μεγάλο ποτήρι μπύρας (425mls) ή 1 μεγάλο ποτήρι (375mls) ή 1 μικρή μπουκάλια (375mls)

Ηλικία: _____

Φύλο: Άνδρας Γυναίκα

1. Πόσο συχνά πίνετε ποτό που περιέχει αλκοόλ;

- Ποτέ [Πηγαίνετε στις Ερ. 9-10]
- 1 φορά το μήνα ή λιγότερο
- 2 ως 4 τέσσερις φορές το μήνα
- 2 ως 3 φορές τη βδομάδα
- 4 ή περισσότερες φορές τη βδομάδα

2. Πόσα αλκοολούχα ποτά πίνετε σε μια συνηθισμένη ημέρα;

- 1 ή 2
- 3 ή 4
- 5 ή 6
- 7, 8, ή 9
- 10 ή περισσότερα

3. Πόσο συχνά πίνετε έξι ή περισσότερα ποτά κάθε φορά;

- Ποτέ
- Λιγότερο από 1 φορά το μήνα
- 1 φορά το μήνα
- 1 φορά τη βδομάδα
- Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά

4. Πέρυσι, πόσο συχνά βρήκατε ότι δε μπορούσατε να σταματήσετε να πίνετε από τη στιγμή που αρχίσατε να πίνετε;

- Ποτέ
- Λιγότερο από 1 φορά το μήνα
- 1 φορά το μήνα
- 1 φορά τη βδομάδα
- Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά

5. Πέρυσι, πόσο συχνά δεν πετύχατε να κάνετε ότι συνήθως κάνετε λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;

- Ποτέ
- Λιγότερο από 1 φορά το μήνα
- 1 φορά το μήνα
- 1 φορά τη βδομάδα
- Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά

6. Πέρυσι, πόσο συχνά χρειάζοσαστε ένα πρώτο ποτό το πρωί για να μπορέσετε να αρχίσετε την ημέρα μετά από μεγάλη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;

- Ποτέ
- Λιγότερο από 1 φορά το μήνα
- 1 φορά το μήνα
- 1 φορά τη βδομάδα
- Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά

7. Πέρυσι, πόσο συχνά είχατε συναίσθημα ενοχής ή τύψεις μετά από κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών;

- Ποτέ
- Λιγότερο από 1 φορά το μήνα
- 1 φορά το μήνα
- 1 φορά τη βδομάδα
- Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά

8. Πέρυσι, πόσο συχνά δε μπορούσατε να θυμηθείτε τι συνέβηκε το προηγούμενο βράδυ λόγω κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;

- Ποτέ
- Λιγότερο από 1 φορά το μήνα
- 1 φορά το μήνα
- 1 φορά τη βδομάδα
- Καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά

9. Έχετε τραυματιστεί εσείς ή κάποιος άλλος λόγω της δικής σας κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών;

- Όχι
- Ναι, αλλά όχι πέρυσι
- Ναι, πέρυσι

10. Ανησυχούν οι συγγενείς, ή φίλοι ή γιατρός ή άλλος επαγγελματίας υγείας για την κατανάλωσή σας ποτού ή σας συνέστησαν να το μετριάσετε;

- Όχι
- Ναι, αλλά όχι πέρυσι
- Ναι, πέρυσι

AUDIT © World Health Organization 1989

Πηγή: Alcohol Use Disorders Identification Test- AUDIT (n.d.). Retrieved August 6, 2019, from: <https://auditscreen.org/download/>